

FEJÉR

KOMÁROM-ESZTERGOM

VESZPRÉM

REGIO REGIA

A KÖZÉP-DUNÁNTÚL ÉRTÉKTEREMTŐINEK MAGAZINJA

Nagy István,
az Inotal Zrt. vezérigazgatója

Osztrák
nagykövet
Móron

Önálló
társulat
Tatabányán

A Seuso
kincsek
Fehérváron

“Nálunk a minőség az érték” - Katica Pékség

Térségi együttműködés a helyi termékekért

Példaértékű gazdaságfejlesztési együttműködés valósult meg a Balaton keleti kapujában, melynek révén új munkahelyek jönnek létre, és új termékek jelennek meg a piacon. Gyenge Katalin, a balatonkenesei Katica Pékség tulajdonosa, és a lepsényi Baker Street Kft., valamint a Bakony és Balaton Keleti Kapuja LEADER HACS projektjének célja a helyi termékek előállításának és piaci szerepének megerősítése.

A 2013-ban indított programnak sokéves előzménye van. A projekt résztvevői a „Balaton Térségfejlesztő” Szociális Szövetkezettel együttműködve helyi minősítési rendszert működtetnek, melynek célja a minőségi szolgáltatások és termékek népszerűsítése. A cégek profilizálással kívánják piaci szerepüket egyértelműsíteni, és megerősíteni. A Pékmester Biscuits Kft., valamint a Baker Street Kft. a gyártással, termékfejlesztéssel,

míg **Gyenge Katalin** a kereskedelmi tevékenységgel járul hozzá az együttműködéshez.

A kenesei Pékmester Biscuits Kft. LEADER forrást nyert lekvárfőző üzemének kialakításához, üzemi és kereskedelmi célra prémium kategóriás termékeket állít elő, elsősorban a térségben felvásárolt alapanyagokból. A Baker Street Kft. új linzer- és péktermékeihez használja fel a Pékmester által gyártott

lekvárt, termékeivel kapcsolódik a közös kereskedelmi tevékenységhez, így közös áru-polcot hozhatnak létre.

Az együttműködés számos előnye közül az egyik az, hogy a vevői kör növekedésével, ennek arányában a termelési kapacitás emelkedésével középtávon újabb munkahelyek létrehozása valósulhat meg a cégeknél. A beruházások révén a Pékmester Kft. biztos felvevőpiacot biztosít elsősorban a helyi, Balatonkenese környéki gyümölcs-, csonthéjas- és zöldségtermelőknek, így az ő gazdasági tevékenységük is kiszámíthatóvá válik.

A termékportfólió bővítésével a Pékmester Kft. a gyümölcs alapanyagú árukkal (lekvárok, szárított gyümölcsök, aszalt gyümölcsök, hűtött, fagyasztott pék- és cukrásztermékek), a Baker Street Kft. pedig csomagolt, lekváros linzertermékekkel új vevői kört kívánnak megcélózni az élelmiszer-kereskedelemben és a vendéglátóiparban.

(X)

**Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa**

Szolgáltatások, közösségi funkciók kialakítása a 145 éves Balatonfüredi Yacht Club (BYC) vitorláskikötőjében

Fejlesztés a Füredi yachtkikötőben

Ünnepélyes projektátadó ünnepség keretében átadták Magyarország legidősebb és legsikeresebb Yacht Clubjának új épület-együttesét. A megnyitón Dr. Konráth Károly, parlamenti államtitkár, országgyűlési képviselő, Dr. Bóka István, Balatonfüred polgármestere és Böröcz István, a BYC ügyvezető igazgatója vágta át a nemzeti színű szalagot a több, mint 300 fős ünnepelő közönség előtt.

A Balatonfüredi Yacht Club idén ünnepli 147. születésnapját. A most záruló beruházás a Balaton egyik legismertebb, leglátogatottabb pontján, a magyar vitorlászás bölcsőjében zár egy négy részből álló, teljes megújulást.

A BYC Ingatlan Kft. több mint 155 M Ft uniós támogatást nyert a KDOP-2.1.1/D-12 „Turisztikai attrakciók és szolgáltatások fejlesztése” című pályázati kiíráson az Új Széchenyi Terv keretében. A közel 300 millió forintos összköltségvetésű fejlesztés során építési beruházásként meglévő épület (nagy hangár) átalakítása, bővítése, korszerűsítése („B” épület), új vizesblokk építése („C” épület) és feleslegessé váló, átépítésre, felújításra alkalmatlan épületek (nagy hangár kőépület része, nádas melletti kis hangár épület) bontása valósult meg, szem előtt tartva a régi értékek megtartását és beillesztését a jövő környezetébe. Az uniós támogatás mellett Balatonfüred Város Önkormányzata is nagyban hozzájárult a projekt sikeres lebonyolításához.

A 147 éves klub 19 éve megszakítás nélkül vezeti az egyesületek közötti eredményességi ranglistát. Komoly nemzetközi sikereket érnek el, elsősorban a fiatalok, és nagy tiszteletnek, megbecsülésnek örvendenek a klub által rendezett nemzetközi versenyek. Az egyesület Magyarország legnagyobb számú utánpótlás bázisa.

A Balatonfüredi Yacht Club az elmúlt pár évben gyakorlatilag teljes parti és kikötői infrastruktúráját megújította, zömében pályázati források felhasználásával. Kezdődött a külső kikötő bővítésével, majd folytatódott a Zákonyi Ferenc utcára néző klubház teljes átépítésével. Ezt követte az elődök által is használt belső kikötő. A most záruló beruházás az utolsó elem a teljes megújuláshoz.

A sikeres megvalósítást követően bővült a BYC szolgáltatásainak köre; javul a táboroztatás, rendezvényszervezés, kikötői szolgáltatások, hajóosztályonkénti oktatások lebonyolítása. Mindez elősegíti, hogy a Balatonra és a városba érkezők minél több időt töltsenek el a térségben, ezzel is hozzájárulva a magyar turizmus és sport fejlődéséhez.

A projekt az Európai Unió támogatásával a KDRFÜ Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft. közreműködésével valósul meg.

Regio Regia

A Közép-Dunántúl értéktérítőinek magazinja
XIV. évfolyam 115. szám
<http://www.regioregia.hu>

Kiadja:

Regio Regia Nonprofit Kft.
2800 Tatabánya, Táncsics u. 51.
info@regioregia.hu
Telefon/Fax: 34/310-971

Felelős kiadó: Cseh Teréz ügyvezető igazgató
Főszerkesztő: Veér Károly

Munkatársak:

Cseh Teréz, dr. Göde Andrea, Kiss T. József,
Réz Napsugár, Taizs Gergő, Tárnay Olivér

Szerkesztőségi asszisztens:

Dr. Révészné Dévényi Zsóka, Sándor Judit,
Zsoldosné Pintér Mária

Fotó: Bazsafotó, Dallos István,
Dr. Göde Andrea, Hagymási Bence, Kiss T. József,
Ódor Balázs, Sándor Judit

Címlapfotó: Pintér László

Nyomdai előkészítés:

KEM-Bridge Net, Tatabánya

Tördelőszerkesztő: Veér Zoltán

Nyomda:

Prospektus Nyomda
8200 Veszprém, Tartu utca 6.
www.prospektusnyomda.hu

A lapban megjelent hirdetések és PR-cikkek
tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!

HU-ISSN: 1785-7074

E havi interjúinkból ajánljuk:**Díjak, szlovák piacnyitás és rádiózás - 34. oldal**

A tatabányai Iron Trade Kft. tulajdonosa, Havellant István ebben az évben immár másodszor vehetett át gazdasági díjat. Először Demján Sándortól az Év Vállalkozója, míg Popovics György közgyűlési elnöktől a Komárom-Esztergom Megye Kis- és Középvállalkozása 2013-ban elnevezésű elismerést. Mindemellett Havellant István többségi tulajdonosa az ötéves jubileumát ünneplő Forrás Rádiónak.

Kettőt egy csapásra - 36. oldal

A tatabányai fűtőerőmű egy közel 650 millió forintos beruházásnak köszönhetően megépítette az ország legnagyobb hőtárolóját, mely óriási előrelépést hoz majd a társaság hatékonyabb működésében és a lakossági távhőszolgáltatás ellátásbiztonságában. A most záruló nagyszabású fejlesztésről a Tatabánya Erőmű Kft. két ügyvezetőjét, Kamarás Zoltánt és Maszlavér Istvánt kérdeztük.

Tök és tök mindenütt! - 46. oldal

Alig akad hazai sztár, aki ne fordult volna már meg a Rácalmási Tökfeszti színpadán az elmúlt tizenegy esztendőben. Köztük olyan is akadt, aki alaposan meglepődött a Jankovich-kúra nyújtotta exkluzív környezeten és a többzetes tömegen. A főszervező Rácalmási Városvédő és Szépítő Egyesület elnöke, Bodnár Sándor számolt be a szeptember végi hétvége programjairól, újdonságairól.

„A rajz az én beszélgetőtársam” - 50. oldal

2012-ben 398 grafikai alkotását ajándékozta a Tatabányai Múzeumnak, melyből a 2014-es Bányásznapon nyílt kiállítás. Bánfi József tatabányai pedagógus, képzőművész, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének megyei képviselője, a Tatavölgyi Alkotók art magistere mesélt bányásatról, hivatásról, a művészet útjairól a jelenben.

T A R T A L O M**LAPINDÍTÓ**

Térségi együttműködés a helyi termékekért 2. oldal
Fejlesztés a Füredi yachtkikötőben 3. oldal

ÖNKORMÁNYZAT

Az építkezés után jöhetett a szépítkezés 6. oldal
Királyi szertartásjáték Fehérváron 7. oldal
Székesfehérvár – tele élettel 8-9. oldal
Ciklusokon átnyúló cselekvési terv 10-11. oldal
A Gerecse kapuja a Turulnál 11. oldal
Veszprém, az egyre fiatalodó város 12-13. oldal
Adósságmentesen a fejlődés útján 14-15. oldal

Tatán ezerháromszáz új munkahely jött létre 16-17. oldal
Pápa, a gazdagodó város 18. oldal
Felavatták a felújított Hősök terét 19. oldal
25 éve város Gárdony 20-21. oldal
Ma már ők is gárdonyiak 21. oldal
Komárom az építkező város 22-23. oldal
Erősödő város, térségi központ 24. oldal
Adonyban megvalósították terveiket 25. oldal
Bodajkon az ipari terület fejlesztése a cél 26. oldal
Csak rengeteg munka hozhat eredményt 27. oldal
Mitől város egy város? 28. oldal

Mondd, te kit választanál?

2014 Magyarországon a választások éve. Idén harmadszor járulnak a szavazókörök urnáihoz a polgárok, ezúttal azért, hogy a községi, városi és megyei önkormányzatok képviselőit megválasszák.

Mostani lapszámunkban ennek kapcsán megnövekedett a települési oldalak száma, hiszen számos polgármester ragadta meg az alkalmat, hogy összegezze az elmúlt ciklus tanulságait. Bár egyes pontjaiban hasonlítanak egymásra ezek az interjúk, mégis pluszt ad nekik az, hogy minden város, község más-más helyzetben van, máshogy értékeli a mögöttünk lévő időszakot.

Szinte mindenki örül az önkormányzati adósságátvállalásnak, bár akiknek nem volt tartozásuk, egy kicsit bosszankodnak, hogy ők nem részesültek valamilyen formában a pénzesőből. A közigazgatás átszervezését, az iskolák és az egészségügyi intézmények állami kézbe vételét különbözőképpen ítélik meg a polgármesterek. Hiába, minden jelentős változásnak vannak nyertesei, és vesztesei.

Persze számos gazdasági és kulturális eseményen is jártunk, úgyhogy bőven talál más jellegű cikkeket is a Regio Regia magazin 115. számában a nyájas olvasó.

Október tizenkettedikéhez visszatérve a választóknak bölcs döntéseket kívánunk, a településeknek pedig azt, hogy rátermett, a közösségért mindent megtevő képviselők és polgármesterek kerüljenek az élükre. Ne feledjük, hogy ezúttal már nem négy, hanem öt évre választunk magunknak vezetőket, ezért talán valamivel súlyosabb, fontosabb döntéseket kell hoznunk, mint legutóbb. A szerkesztőség nevében valamennyi olvasójának felelősségteljes választást kíván:

Veér Károly, főszerkesztő

T A R T A L O M

Ercsi lehetne az új Szentendre..... 29. oldal

Az összefogás mindig előremutató 30. oldal

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

Alapkötetétel a BorgWarnernél 31. oldal

60 éves múlt - 60 éves jövő 32-33. oldal

Díjak, szlovák piacnyitás és rádiózás.....34. oldal

Mórón az osztrák nagykövet..... 35. oldal

Kettőt egycsapásra.....36-37. oldal

Átadták az m59 Üzleti Park második ütemét.....38. oldal

KINCSKERESŐ

75 éves a Széchenyi 39. oldal

Saját társulattal indulhat az új évad..... 40-41. oldal

Táncforgatag a Királyi Napokon.....42. oldal

18. FEZEN - 18 érv 43. oldal

A Seuso-kincs Székesfehérváron 44. oldal

Épül-szépül az Angolpark 45. oldal

Tök és tök mindenütt! 46-47. oldal

10 éve város Berhida.....48. oldal

A Berhidai Kertbarát Kör kiállítás-megnyitóján 48. oldal

Megújult Császáron a katolikus templom..... 49. oldal

„A rajz az én beszélgetőtársam” 50. oldal

Az árvízvédelmi projekt átadóján Popovics György megyei elnök is beszédet mondott. A kép jobb szélén Szenes Lajos

Nyugállományba vonul Szenes Lajos, Tát polgármestere

Az építkezés után jöhetett a szépítkezés

Tát első embere a negyedszázados önkormányzatiságot végigdolgozta. Nyolc évig képviselőként, tizenhat évig pedig polgármesterként szolgálta a Duna-parti kisváros közösségét. A most 74 éves Szenes Lajos nyugodt szívvel adja át a stafétabotot utódainak.

- Abban a szerencsés helyzetben vagyok – kezdte polgármesterként utolsó interjút Szenes Lajos -, hogy 1990-98 között volt az alakuló, szerveződő táti közéletnek egy olyan polgármestere, mint **Kátai Ferenc**. Ő ebben a két ciklusban biztos alapokat rakott le, és amikor felhatalmazást kaptam 1998-ban, akkor nyugodtan építkezhettem, jó értelemben véve folytathattam Feri barátom munkáját.

Kátai Ferenc nagy gondot helyezett arra, hogy az akkor még hiányos infrastruktúrát óriási léptékkel és sebességgel kiépítse a településen. Úgy adta át a kormánybotot Szenes Lajosnak, hogy 40 millió forint tartaléka volt az önkormányzatnak, ez pedig mai árfolyamon számolva hatalmas összeg. Ahogy mondta: megtörtént az építkezés, most már jöhet a szépítkezés. A kiépített infrastruktúra és a biztonságos gazdasági háttér jó alapot szolgáltatott a későbbi fejlesztésekhez.

- A tartalékot – folytatta beszámolóját a polgármester – pályázatok öneréjére, a beruházások előfinanszírozására, emellett számos kisebb, időközben felmerült újabb munkák költségeinek fedezésére használtuk. Nyugodt lelkiismerettel elmondhatom, hogy Tát nagyközség, hála Istennek elmúlt évtől Tát város, egyetlen forintnyi hitelt sem vett igénybe az elmúlt 16 évben. Mi igyekeztünk úgy gondolkodni, és gazdálkodni, hogy addig nyújtózkodjunk, ameddig a takarónk ér.

2000-2014 között az önkormányzat 1 milliárd 165 millió forintot tudott fejlesztésre fordítani, ebből 613 millió volt a pályázati és egyéb forrás. A fejlesztések a teljesség igénye nélkül: közúti infrastruktúra, gyalogos- és kerékpárút hálózat, intézményeik felújítása, állagmegóvása. Nemrég adták át a két iskolaépület és a művelődési ház energiahatékonyságát javító beruházást.

- A táti önkormányzat arra is igen igényes és kényes – tette hozzá Szenes Lajos -, hogyha az ilyen jellegű munkáknál, fejlesztéseknél van helyben elérhető, olyan vállalkozói kör, amely az adott feladatot megfelelő módon el tudja végezni, akkor a közbeszerzési jogszabályok betartása mellett igyekszünk őket helyzetbe hozni.

Tát történelme összefonódik a dunai árvizekkel. Szenes Lajos polgármesterségének 16 éve alatt négy alkalommal kellett szembenézni magas árhullámmal. A védekezés a hatalmas összefogásnak köszönhetően mindig sikerült, a településen egyetlen ingatlant sem ért sérülés, és emberéletben sem esett kár. Ugyanakkor elkerülhetetlen volt, hogy megoldják az árvízvédelem problémáját.

- 2002-ben világossá vált – idézte fel a polgármester -, hogy a település biztonsága a legfontosabb, és ezt önerőből nem tudjuk megoldani. Valamelyest előkészített volt a 117-es út folytatása, és a közlekedési és vízügyi tárca gőzerővel látott az építkezésnek. A közel 5 km-es táti szakaszt úgy tervezték át, hogy az egyben árvízvédelmi fővédvonal is legyen. 2005-ben átadták a rendszert, ezzel a Duna felőli fővédvonalunk megvalósult. Az is óriási hozadék volt, hogy a gyorsforgalmi út tehermentesítette jó hangulatú főutcánkat, a 10-es út belterületi szakaszát. Ráadásul kaptunk a Duna felőli oldalon egy árvízvédelmi szerviz-utat, ami békeidőben kerékpárútként funkcionál. A vízügy nagyon gyorsan készítette elő az árvízvédelmünk 2. ütemének terveit, ami a két érintett patak visszatöltését jelenti. Örömmel mondhatom, hogy mostanra ez a nagy állami projekt is befejeződött. Ez a töltérendszer a település központi fekvésű területeit érinti, az únyi-patak hídjainak környékén.

Elkészült tehát az árvízvédelmi beruházás, a következő önkormányzat feladata az lesz, hogy begyógyítsa a keletkezett tájsebeket. Ez úgy történhet meg, hogyha az abban a térségben található állami közúti kapcsolatrendszereket is megújítják. Nemrég készültek el az érintett két csomópont – az esztergomi 11-es, és a 10-es, valamint a 10-es és a bajnai út - engedélyes kiviteli tervei. A megvalósítás az állami közlekedési szaktárca feladata lesz, ehhez kapcsolódva az önkormányzat megépíti a településrészek közti biztonságos kerékpárutat, lehetővé teszi a gyalogosközlekedést a megfelelő térfületek kialakításával, növényzet telepítésével együtt.

- Úgy ítélem meg – összegezte gondolatait Szenes Lajos -, hogy Tát az igazán meghatározó döntések előkészítése mindig úgy történt, hogy nem volt megkérdőjelezhető az ahhoz szükséges döntő többség. Csak köszönetet mondhatok képviselőtársaimnak, alig tudtam olyan betérjesztést letenni eléjük, ami nem volt a többség számára evidens és támogatható. Azt tudom kívánni a táti választóknak, hogy hozzám meg bölcs döntésüket, és olyan felelősen gondolkodó képviselőket és polgármestert jutassanak ismét pozícióba, akik ezt a jó lendületű, dinamikus településfejlesztést tovább tudják vinni.

Búcsúzásképpen a lekösznő polgármester elmondta, hogy a közösségi szolgálat nagyon sok időt vett el a családjától. Mostantól rájuk szeretné fordítani felszabaduló idejét, és szépen élni az idősor mindennapjait. Nincsenek nagy tervei, ambíciói, és ha az utódok igényt tartanak tapasztalataira, kapcsolataira, természetesen átadja azokat, hogy ne nulláról kelljen belefogniuk az önkormányzati munkába.

„Nyugodt lelkiismerettel elmondhatom, hogy Ját nagyközség, hála Istennek elmúlt évtől Ját város, egyetlen forintnyi hitelt sem vett igénybe az elmúlt 16 évben. Mi igyekeztünk úgy gondolkodni és gazdálkodni, hogy addig nyújtózkodjunk, ameddig a takarónk ér.”

SZENES LAJOS

Királyi szertartásjáték Fehérváron

- Sokat beszéltünk hajdanán arról, hogy a város történelmi fényét vissza kellene állítani. Hogyan lehetne bemutatni azt a sok különleges értéket, ami csak nekünk adatott meg koronázási és temetkező helyként? Azt hiszem, most célhoz értünk. Valami újat, egyedit alkottunk, műfajt teremtettünk a színházi világban – összegezte **Brájer Éva** alpolgármester.

Évről évre más-más királyunk alakja elevenedik meg egy oratorikus játékban, idén Szent László király alakja állt a középpontban. Szikora János, a Vörösmarty Színház igazgatója azt hangsúlyozta, hogy egy keretet igyekeztek teremteni a Szent László-i szertartásjáték köré. A Fény utcában László életútjának fő állomásai elevenedtek meg animáció formájában **Magyarósi Éva** grafikusművész révén. A 2013-as Szent István koronázási ceremónia elemét úgy vették át, hogy az a Szent László himnuszokra, legendáriumra épült. A Nemzeti Emlékhelyen, a Romkertben, az egykori Nagyboldogasszony-bazilika alaprajzát kirajzoló színpadon az impozáns szertartásjátékba nagyváradi szereplők is bekapcsolódtak (a produkció egyes elemeit Nagyváradon is bemutatták).

Tatabánya

- A „Tatabánya 2020” programot azért készítettük el, hogy iránytű legyen a polgármesteri hivatal munkatársainak, intézményvezetőinknek, valamint az önkormányzati cégek vezetőinek a mindennapok munkájában. Ezzel együtt szövetségeseink, azaz a vállalkozók, a nemzetközi cégek és a civil szervezetek is tudják, hogy milyen célokat tűzött maga elé a város közössége – tudtuk meg **Schmidt Csaba** polgármestertől.

Cikkünk a 10. oldalon

Veszprém

A Közép-Dunántúl városai közül talán Veszprém az, amely kül- és belsín tekintetében is a legtöbbet változott előnyére, az elmúlt négy évben. Az önkormányzati ciklus legfontosabb történéseiről **Porga Gyulával**, Veszprém Megyei Jogú Város polgármesterével beszélgettünk.

Cikkünk a 12. oldalon

A jövő záloga a műszaki munkaerő képzése

Székesfehérvár – tele élettel

Nagyívű beruházások, élő, virágzó kulturális és sportélet, székhelyüket bővítő vállalkozások, megújult városközpont, Európa-szintű rendezvények. Székesfehérvár köszöni, jól van, jól érzi magát, és a jövőt építi – tudtuk meg dr. Cser-Palkovics Andrástól.

- Látványos városfejlesztés tanúi lehettünk az elmúlt négy esztendőben Székesfehérváron. Tekintsük át ezek közül a legfontosabbakat!

- Örülök, ha „külső szemmel” is ennyire látványos az eredmény, melyet sikerült elérnünk Székesfehérváron. Azt hiszem, a takarékos gazdálkodás tekintetében mind maga az önkormányzat, mind az állam az adóssághoz való szolidaritással sokat tett azért, hogy a város fejlődni tudjon. 18 milliárd forintos adósságállománnyal vettem át Székesfehérvárt, most pedig már ötmilliárd forintot is meghaladó tartalékkal tervezhettünk 2014-ben. Mindemellett fejlesztésekre mindösszesen 5,9 M Ft (!) szerepel a költségvetésünkben.

- Székesfehérvár esetében egyik legfőbb feladatunk a kiterjedt - és az elmúlt évtizedekben sajnos elhanyagolt - úthálózat felújítása. A város logisztikai előnyeit és termelő cégeit csak így tarthatjuk meg, ennek érdekében meghirdettük a **Saára Gyula** programot. Tavaly 635 millió forint összegű út-, járda- és parkoló-felújítást indítottunk el, idén pedig életre hívtunk egy intézmény-felújítási programot is – ez a másik terület, ahol sok a teendő -, mintegy egymilliárd forintos keretösszeggel. Uniós és kormányzati támogatással, az évtizedes ígéretes után, mi tényleg felújítottuk

a nagy forgalmú Mártírok útját. Tavaly zártunk le egy többéves szennyvízcsatorna-felújítási projektet, és – a korábbi ciklusbeli sorvadás után - elkészült a megyei kórház új épülete is. Szárazrét városrész pedig 1,2 milliárd forint értékben egy szociális város-rehabilitációs projekt keretében fejlődik.

- Koronázóvárosként, történelmi emlékekre építve, milyen turisztikai fejlesztések történtek Székesfehérváron?

- 2013 több szempontból is fordulóponthoz vezetett a város életében. A Szent István Emlékének köszönhetően megerősödtek a helyi közösségek, és sikerült feléleszteni a történelmi fővárosként fontos értékeinket. Ennek köszönhetjük a kormány által elindított Árpád-ház Programot is, melynek keretében méltó körülmények között tudjuk majd bemutatni Szent István egykori bazilikájának maradványait, megmentve ezzel két patinás belvárosi épületet, és a 21. századi technikákkal közelebb hozva a történelmet minden idelátogatóhoz.

- A másik fontos lépés az új közösségi terek létrehozása. Szinte nincs olyan városrész, amelyben ne újult volna meg egy-egy park, a környékbeliek találkozását szolgáló tér. Több helyütt kialakítottunk szabadterei fitnessparkokat és futópályákat is.

- A júliusban átadott Koronás Parkot külön is kiemelném, hiszen ezzel egy régi „sebhelyet” tüntettünk el és a történelmi örökségünket játékos formában bemutató óriás játszópark született. A megnyitás óta itt már csaknem 200 ezer látogató fordult meg, a Székesfehérvárra érkező gyermekes családoknak jó szívvel ajánlom!

- Székesfehérvár gazdasága országosan is nagyon erős. Hogy alakult a cégek letelepedése, illetve a munkahelyteremtés?

- Városunk az ország egyik legerősebb gazdasági központja, mely nemcsak fejlett, de sokrétű iparszerkezettel rendelkezik. Büszke vagyok arra a helyi iparral kialakított partnerségre és közös munkára, amelynek révén számos fehérvári nagycég, és még több helyi kisebb vállalkozás pályázott sikeresen telephelyfejlesztésre és termelési kapacitásának növelésére. Tudom, milyen áldozatvállalást jelent egy-egy fejlesztés megvalósítása, hiszen ehhez hosszú távú elhatározás kell: döntés arról, hogy azon a telephelyen, abban az iparágban lehetőséget lát a cég. Biztosan állítható, hogy az elmúlt években ezek több ezer állás-hely sorsát befolyásolták pozitívan. Nemrég „A város, ahol nincs munkanélküliség” címmel jelent meg cikk az index.hu-n, a Magyar

Munkaerő-kölcsönzők Országos Szövetségére hivatkozva.

- Sokat teszünk – a cégekkel és a felsőoktatási intézményekkel közösen - a műszaki felsőoktatás fejlesztéséért. Ez ugyanis a záloga annak, hogy a jövőben is minden itt termelő vállalat megfelelő számú és képzettségű szakembert találjon.

- A fehérvári sport sikertörténet. Mi a titka különösen a csapatsportok területén a kiváló szereplésnek?

- Büszkén viseljük a Bajnokok Városa nevet, mely a sportban elért fehérvári sikerekre utal. Nemcsak az országosan szép eredményeket elérő csapatokra és versenyzőkre figyelünk, hanem az utánpótlás-nevelésre és a szabadidősportra is – ezek egységének köszönhető ez a cím. A város valamennyi sportegyesülettel kapcsolatban áll, többségében ezek fő támogatója is. Emellett a sportlétesítmények működtetésének, megfelelő állapotban tartásának terhére is vállaljuk, mindezekért cserébe pedig az elvárható legeredményesebb, tisztas helytállást és a fehérvári fiataloknak példát adó szakmai munkát, utánpótlás-műhelyek működtetését kérjük minden sportágban.

- Nagyon nagy eredménynek tartom, hogy a közelmúltban elkészült a Regionális Atlétikai Központ, mely rangos versenyeknek adott otthont idén. Felújítottuk a kosárlabda-mérkőzéseknek és kulturális programoknak otthont adó városi csarnokot, valamint gyakorlópályával bővítjük az Ifj. Ocskay Gábor Jégcsarnokot.

- Melyik az a terület, esemény, amelyre legbüszkébb az elmúlt négy évet tekintve?

- Minden felvállalt és megoldott feladatra büszke vagyunk, melyet az elmúlt négy esztendő eredményezett. A legbüszkébb pedig a fehérváriakra vagyunk; arra, hogy az elmúlt években sikerült megerősítenünk a helyi közösségeket, meghonosítani, vagy éppen kiteljesíteni számos rendezvényt. Hitet tettünk amellett, hogy fontos számunkra a múlt, a jelen és a jövő is. Rendezvényeinkkel és fejlesztéseinkkel megmutattuk, hogy mit jelent egy történelmi város iránt felelős mai polgárnak lenni, és ebben szerencsére a fehérváriak partnereink, hiszen ellátogatnak a programokra, nap mint nap használják az új, vagy megújított közösségi tereket – ez igazán örömteli.

- Választási programjában milyen tervek körvonalazódnak a jövőre nézve?

- A következő esztendőben három fő területen szeretnénk, ha előre tudnánk lépni. Folytatni kell a közösségépítést. Székesfehérvárt – versenyképességét tovább erősítve – ismét fel kell helyeznünk Közép-Európa gazdasági és kulturális térképére. Végül – de nem utolsósorban, hiszen mindezeknek ez a végső célja – szeretnénk, ha minden városrész és minden várost építő társadalmi csoport úgy érezné, hogy neki is volt, van lehetősége a fejlődésre, és minden fehérvári úgy gondolná, hogy javult a város által kínált élet minősége.

RN

EGÉSZSÉGTÁBOR A VÍZPARTON

Gárdonyi-Agárd - Megkezdődött a Balatonon és a Velencei-tónál az a lakossági egészségvédő program, az úgynevezett egészségtábor, ahol anyajegy, mammográfiai szűrés mellett életviteli, étkezési tanácsokat kaphattak a strandokról ide csábulók. Testsúly-, magasság-, testzsír-, és vérnyomásmérés, tanácsadás feladatokat vállaltak a hétköznapijukat is az egészségügyben töltő nők, akik most önkéntes munkában ténykedtek. Az agárdi Napsugár strandon tartott megnyitón **dr. Zombor Gábor**, az EMMI egészségügyért felelős államtitkára, **dr. Oberfrank Ferenc**, a MOTESZ alelnöke valamint **dr. Kovács Attila** helyettes országos tisztifőorvos mondott beszédet.

ELKÉSZÜLT A DAD ÉS MÓR KÖZÖTTI ÚT

Mór – Dad - Újabb mellékút-felújítási projekt kivitelezési munkálatai fejeződtek be az Új Széchenyi Terv keretein belül. A Komárom-Esztergom megyei Dad és a Fejér megyei Mór közötti több mint 15,7 kilométeres mellékút felújítása összesen több mint 2 milliárd forintos európai uniós támogatásból valósult meg. Az Új Széchenyi Terv Regionális Operatív

Program keretében a Magyar Közút Nonprofit Zrt. 2014-ben összesen több mint 247 kilométert érintő beruházást hajtott végre, ennek része a Fejér és Komárom-Esztergom megyét is érintő, Mór-Dad összekötő út közel 16 kilométeres szakaszának teljes körű rekonstrukciója is.

Tatabánya 2020 program

Ciklusokon átnyúló cselekvési terv

Tatabánya Megyei Jogú Város Közgyűlése nemrégiben elfogadta a „Tatabánya 2020” programot, melynek kidolgozásáról és tartalmáról Schmidt Csaba polgármesterrel beszélgettünk.

- *Mi indokolta, hogy egy 2014-től 2020-ig tartó programot készítsen a város?*

- Ennek stratégiai és adminisztratív oka is volt, ezért az elmúlt fél évben a program kidolgozása elsőséget kapott a városi munkában. A „Tatabánya 2020” programot azért készítettük el, hogy iránytű legyen a polgármesteri hivatal munkatársainak, intézményvezetőinknek, valamint az önkormányzati cégek vezetőinek a mindennapi munkájában. Ezzel együtt szövetségeseink is, azaz a vállalkozók, a nemzetközi cégek és a civil szervezetek is tudják, hogy milyen célokat tűzött maga elé a város közössége. A tervek elkészítése során kiemelt hangsúlyt kapott a közösségi tervezés, ami azt jelenti, hogy ebbe bevontuk a szakmai szervezeteket (kamarákat, oktatási intézményeket, orvosokat), és a dokumentum egészét is véleményezték. A tatabányaiak véle-

ményét lakossági fórumokon hallgattuk meg, valamint a program elfogadása előtt egyhónapos, internetes konzultációval tettük teljessé.

- *Említette az adminisztratív okot, mit jelent ez?*

- Stratégiai célból indult ki ez is, hiszen korábban láttuk, hogy az építkező munkához szükség van átfogó programra, ezért benyújtottunk egy pályázatot, és megnyertük ennek tervezéséhez a szükséges pénzügyi forrást. Ez azt is jelentette, hogy szerződésben vállaltuk, elkészítjük szeptember 30-ig a programot.

- *Kérem, mutassa be a programot! Egyébként miért „Tatabánya 2020” a neve?*

- A tervezésnél igazodtunk az Európai Unió költségvetési időszakhoz, amely 2014-2020 közötti évekre terjed ki. Ezért minden partnerünknek és sa-

ját magunknak is feltettük a kérdést: milyennek szeretnénk látni városunkat 2020-ban? A címmel pedig érzékeltetni kívántuk, hogy ez egy választási ciklusokon átnyúló program, amelynek a magvalósítása mindannyiunk közös ügye kell, hogy legyen. A 125 oldalas programot néhány oldalban lehetetlen bemutatni, ezért úgy döntöttünk, hogy a városi újság mellékleteként jelentetünk meg egy 8 oldalas összefoglalót. Ennek összeállítása sem volt egyszerű, hiszen nem szerettünk volna semmit kihagyni. A program legfontosabb célja, hogy továbbra is az értéketermelő munka legyen az alap, amire építjük a város jövőjét. A gazdasági élet szerepelőivel kötött szövetséggel el kell érünk, hogy minden tatabányai, aki dolgozni szeretne, tudjon a képességeinek megfelelő munkát vállalni. A megtermelt értékekre támaszkodva pedig biztosítsunk

magas színvonalú közszolgáltatásokat, és teremtsük meg a pihenés, a kikapcsolódás, a sportolás hasonló feltételeit.

- Új jelmondat is megjelent a dokumentumban, a „Tatabánya Hazavár”-t követően, a „Tatabánya, ahol otthonra találsz” címmel, mit üzennek ezzel?

- Ott kezdeném, hogy ennek a fejezetnek az elkészítését a Mérték Adó Nők Társasága javasolta. Elfogadtuk, mert mi magunk is azt szeretnénk, hogy a tatabányai fiatalok, illetve az ország más részeiről városunkba érkezők otthonuknak választanak megyeszékhelyünket. Ahhoz, hogy otthonunknak érezzük a várost, rendezett, tiszta, barátságos közterületekre, intézményekre van szükség, melyekben felkészült szakemberekkel találkozunk. Ne csak a legnagyobb települése legyünk a megyének, hanem Tatabányán legyenek a legjobb szakemberek, tanárok, óvónénik, a legjobb általános- és középiskolák. Ehhez társulnak a közszolgáltatások és az egészségügyi fejlesztések, például a sürgősségi osztály kialakítása és a gyermekegészségügyi központ létrehozása.

(VÁROSUNK, TATABÁNYA)

A Gerecse kapuja a Turulnál

Schmidt Csaba polgármester a Vértes Agorájában mutatta be a „Gerecse kapuja a Turulnál” elnevezésű meghívásos pályázat építészeti terveit. Tatabánya MJV áprilisi közgyűlése egységesen támogatta a „Gerecse kapuja” programot, mely a Turul parkerdő és a szobor környezetének turisztikai fejlesztését célozza meg.

A projekt fontos eleme a Turul-parkoló mellett megépülő látogatóközpont, melyre meghívásos ötletpályázatot írt ki a város. A látogatóközpontban régészeti, turisztikai és történelmi bemutatóhelyet rendeznek be, és egy vendéglő is helyet kapna az épületben.

Miután a terület kiemelt jellege miatt a létesítménynek emblematikus jelentősége lesz a jövőben, ezért a város olyan neves személyiségeket kért fel a tervezésre, mint Skardelli György Ybl-és Prima Primissima-díjas építész, Balázs Mihály DLA, Kossuth-, Ybl-és Prima Primissima-díjas építész, valamint Dévényi Sándor DLA, Kossuth-, Ybl-és Prima Primissima-díjas építész. A kiállított terveket a Vértes Agorájának aulájában nézhetik meg a tatabányaiak, és szavazhatnak is a nekik leginkább tetsző munkára.

Skardelli György „Turul fészek” címet viselő alkotása, szerkesztett, körgyűrű alaprajzú, üveg-acél, 21. századi épület, mely a rend és az átláthatóság képletével, a fedett-nyitott tereivel, hozza létre a Gerecse látogatóközpontját. Balázs Mihály a „Mértékletesség háza” című terve az egykori piknikek hangulatát idézi, és értelmezi újra a „civilizált” ember fogalmát és a természeti környezet viszonyát. Míg Dévényi Sándor „Turul” - tervében az épület egy a Turul-szobor árnyékában lévő sást, vagy kecsensólymot formáz, melynek kiterjesztett szárnyai óvóan befogadják a látogatót. A Gerecse-kapuja elnevezéssel illetett létesítmény építése 2015-ben kezdődhet el a Kő-hegyen, ahol jelentős turisztikai fejlődés következhet be. Ennek alapjai megvannak, hiszen a Szelim-barlang, a tanösvények, a Ranzinger kilátó, illetve a még idén elkészülő ViaFerrata, azaz a vasalatos sziklamászó út várhatóan számos turistát vonz majd az Államalapítás emlékére emelt madár szobor környezetébe.

- Melyek a legfontosabb konkrét lépések a tervben?

- A gazdaságfejlesztésben a képzésre helyezzük a hangsúlyt, a vállalatok szerint is ez a jövő sikereinek kulcsa. Ezért újabb XXI. századi technikával felszerelt tanműhelyeket, laborokat szeretnénk kialakítani a jelenlegi kollégium helyén. A mostani kollégiumot az Óváros megújításának második ütemében felújításra kerülő, és végre városi tulajdonban lévő régi kórházépületben szeretnénk elhelyezni. Az épület fennmaradó részében szolgálati lakások kapnának helyet, döntően akár a hiányszakmákban dolgozó fiataloknak, akár pedig a fiatal orvosoknak. A tervezett beruházások közül még kettőt emelnék ki. Az új vasútállomás az egyik, aminek a tervei már elkészültek, és jövőre a NIF Zrt. erre vonatkozóan pályázatot nyújt be az unióhoz. A másik az új vásárcsarnok és a piac, melynek helyét városi konzultációval kell megtalálnunk Újvárosban.

ÚJ MENTŐÁLLOMÁST AVATTAK
Oroszlány - Az Országos Mentőszolgálat az ország 18 megyéjében 22 új mentőállomást létesít, és további 60 állomást dinamizál.

Oroszlányban szolgágtávagással adták át a felújított mentőállomást. A munkálatoknak köszönhetően a korábbinál sokkal modernebb állomás jött létre, mintegy 28 millió forintból, továbbá egy B típusú mentőgépjármű is szolgálatba állt. Az állomás berendezéséhez a helyi önkormányzat további 250 ezer forintot biztosított, bútorbeszerzésre.

REHABILITÁCIÓS KÖZPONT ÉPÜL

Gárdony - A „Komplex rehabilitáció Gárdonyban” című beruházás nyitórendezvényén köszöntött mondott **L. Simon László**, a Miniszterelnökség parlamenti államtitkára, **Soltész Miklós**, az EMMI államtitkára, valamint **Tessely Zoltán**, a térség országgyűlési képviselője. A hajdan szép VVSI telep mára lepusztult. Az utolsó pillanatban jött a lehetőség a megújulásra, hogy egy második életesélyt adó 21. századi gyermek sport- és rehabilitációs központot építsenek a tóparton, mely a Gárdony környékén élőknek munkahelyteremtést is jelent.

Ahol folyamatosan nő a lakosság száma

Veszprém, az egyre fiatalodó város

A Közép-Dunántúl városai közül talán Veszprém az, amely kül- és belcsin tekintetében is a legtöbbet változott előnyére, az elmúlt négy évben. Az önkormányzati ciklus legfontosabb történéseiről Porga Gyulával, Veszprém Megyei Jogú Város polgármesterével beszélgettünk.

- Mit jelent az állami adósság átvállalása a városnak?

- A magyar állam óriási terhet vett le az önkormányzatok válláról azzal, hogy teljes egészében átvállalta adósságukat. Veszprém Megyei Jogú Város adósságállománya nem érte el az 5 milliárd forintot, ebből máris látszik, hogy a kevésbé eladósodott városok közé tartozott, a megyei jogú városok között mindenféleképpen. A konszolidációs csomagba a legnagyobb terhet jelentő hitelügyletek kerültek be, és az állam tartozásátvállalása egy ütemben még az év első felében megtörtént. Ezzel jelentős teherrel szabadult meg a város, ami új korszakot nyithat a gazdaságunkban és szabadabb környezetet biztosít a pénzügyi tervezéshez. A magyar kormány úgy döntött, hogy magára vállalja a Veszprém Aréna hiteltörlesztését is. Ez olyan teher volt az önkormányzat vállán, amely 15 évig 550-600 milliós éves kiadást jelentett volna. Ettől kezdve – bár a városi költségvetésben szerepel az összeg – a forrást a központi költségvetés biztosítja. A normatív állami támogatásokból 200 millió forinttal többet kap az önkormányzat, mint korábban, ennek legnagyobb tétele a gyermekétkeztetésre szánt 80 millió forint lesz.

- Veszprém számos turisztikai attrakcióval gazdagodott az elmúlt időszakban. Melyek a legfontosabbak?

- A veszprémi turizmus zászlóshajója az állatkert. Nincs olyan hely az országban, ahol ne találkozna a hírnevével. Ezt a kialakult képet fenn kell tartani, a látogatók igényei is változnak, ezért elengedhetetlen a folyamatos fejlesztés. Ezeknek az elvárásoknak felel meg a most folyó építkezés is, melynek teljes költsége mintegy 1,2 milliárd forint. A beruházás várhatóan növeli a városba érkező turisták számát, ami Veszprém egyéb turisz-

tikai kínálatára is kihat. Minél több attrakciót kínálunk, annál biztosabb, hogy a turisták egy-két éjszakát is nálunk töltenek. Eddig mintegy 250 ezer látogató járt az állatkertben évente, de nem titkolt célunk, hogy a közeljövőben elérjük a 300 ezret. Korábban hiába volt magas a turisták aránya, a vendégéjszakák számában ez nem mutatkozott meg, hiszen egy-egy kulturális esemény alkalmával nem kellett itt aludniuk a környékről érkező látogatóknak. Ahogy megjelentek a többnapos rendezvények (VeszprémFest, Utcazene Fesztivál, Rozé-rizling napok, Gizella-napok), egyre többen töltöttek nálunk egy-egy éjszakát, és számos más szolgáltatási szektor is megérezte a javulást. Nem a tömeg-, hanem inkább a minőségi turizmusra vagyunk berendezkedve, fesztiváljaink is ezt képviselik. A vendégéjszakák száma egyébként idén több mint 30 százalékkal növekedett az előző év azonos időszakához mérten. A város egy igen elhanyagolt részét sikerült feldobnunk, ezzel együtt Veszprém két leglátogatottabb turisztikai attrakcióját – a várat és az állatkertet – is összeköttöttük.

- Hol tart az integrált településfejlesztési stratégia megvalósítása?

- A közelmúltban fogadtuk el a város hét éves integrált településfejlesztési stratégiáját, melyben szerepelnek távlati elképzeléseink. Ennek a markáns eleme a munkahelyek megőrzése, ezért minél több forrást igyekszünk Veszprémbe hozni a gazdaság fejlesztése érdekében. Szeretnénk elérni, hogy aki munkát akar vállalni, annak legyen erre lehetősége. Folytatni kívánjuk a városrészek megújítását. A sport infrastruktúrája igencsak fejlesztésre szorul, ezért a stratégiának része a stadion rekonstrukciója és a városi uszoda bővítése, megújítása. Emellett rehabilitálnánk a belvárosban a kulturális negyedet. Energiastraté-

giánk segítségével igyekszünk minél jobban igénybe venni az alternatív energiaforrásokat, csökkentve ezáltal a működés költségeit, amit aztán a tartalomra fordíthatunk. Van még bőven feladat, de úgy vélem stabil alapokat fektettünk le.

- Összefoglalva milyennek tartja az elmúlt négy évet? Mire a legbüszkébb?

- Talán arra, hogy a számos fejlesztés mellett erősödött a városi identitás. A járási versenyében a tizennegyedikről a nyolcadik helyre jöttünk fel, az élmezőnyben vagyunk, vagyis az európai uniós pénzeket jól költöttük el: a veszprémiek biztonságos, folyamatosan gyarapodó környezetben élnek, ahol a vállalkozások és munkahelyek stabilak, a foglalkoztatási mutatók kedvezőek. Ezek fontos eredmények, de legalább ilyen fontos, hogy Veszprém egyedülálló módon nem veszít a lakosságából, hanem egyre nő a beköltözők száma.

- Nem keveset profitáltunk abból, hogy Veszprém országgyűlési képviselője, dr. Navracsics Tibor egyben tagja volt a kormánynak. Barátságunk korábbra datálódik, mint bármelyikünk politikai karrierje, ezért a kapcsolatunk nem nevezhető csupán hivatalosnak. Ezeknek is köszönhető, hogy a fejlesztési források lehívásában Veszprém az élen jár a városok között. De nem a mennyiségre hajtottunk, nem arra, hogy a lehető legtöbb forrást hozzuk ide, hanem volt egy alapos, a helyi igényekhez igazodó stratégiánk, amit végre akartunk hajtani.

- Még az előzőben indult, de már a jelenlegi önkormányzati ciklusban adtuk át a Séd-völgyi rehabilitációt, ami abszolút beváltotta a hozzáfűzött reményeket. A veszprémiek és az ide látogató turisták egyaránt nagyon kedvelik. Gyakran éri az a vád az önkormányzatoktól, hogy szépirodai beavatkozásra költik el

az európai uniós forrásokat, mert egy közösgségnek inkább a biztos és stabil egzisztenciát jelentő munkahelyek teremtése lenne fontosabb. Nekünk sikerült ötvöznii a két szempontot, hiszen az önkormányzat turisztikai fejlesztésére pozitívan reagált a piac: sikerült úgy fejleszteni, hogy az a vállalkozóknak is jó legyen. Öt cég telepedett meg a Séd-völgyében a projekt megvalósulása óta, kávézó, fagyfaltozó, söröző nyílt a területen, és kialakítottak egy rendezvényteret is, ami mind új munkahelyeket teremtett.

– Ugyanerről szolt a belvárosi rehabilitáció is. Nem csak azért kellett megújítanunk a Kosuth utcát, hogy szebb legyen, hanem azért is, mert az ott működő vállalkozások forgalma radikálisan csökkent az elmúlt években. Megjelentek a városkörnyéki nagy bevásárlóközpontok, és elszívták a belvárosból a vásárlókat. Azt akartuk elérni, hogy a veszprémiék újra szívesen használják a belvárost, mert ezzel az ott működő vállalkozásokat is erősítettük. Ez volt a ciklus leglátványosabb beruházása. Egyébként a belváros megújításának voltak olyan elemei is, amikor a város és a vállalkozók összefogva, közösen valósítottak meg fejlesztéseket. Összesen huszonhét vállalkozó érezte úgy, hogy érdemes együtt gondolkodni az önkormányzattal. A város új kulturális központjának, a Hangvillának a megépítése is ennek keretében történt.

– Zajlik a közlekedésfejlesztési koncepció végrehajtása. Ennek egyik látványos eleme a Budapest - Jutasi úti körforgalom megépítése volt. Rövidesen átadjuk az észak-déli átkötő tengelyt, mely csökkenteni fogja a Hotel Veszprém előtti forgalmat. Az egyik legnagyobb siker a kerékpárút-fejlesztés. Nagyon sokáig nem mertek kerékpárutat építeni Veszprémbe, mondván itt olyanok a terepviszonyok, hogy senki sem fog biciklizni. Ám ahogy elkezdtek építeni, máris megjelentek a biciklisek. Ez azt bizonyítja, hogy ha megfelelő az infrastruktúra, akkor szívesen hagyják otthon az autót az emberek és ülnek fel a kétkerekűre, még olyan dimbes-dombos városban is, amilyen Veszprém.

– Nem mondtunk le a turisztikai fejlesztésekről sem, ilyen például a várkapu megújítása. – Annak ellenére, hogy az iskolák fenntartása már állami feladat, továbbra is odafigyeltünk az oktatási intézményekre, uniós forrásból sikerült létrehozni két természettudományos labort az Ipari és a Vetési gimnáziumban. Korszerűbb lesz a családok átmeneti otthona is, ez a beruházás is hamarosan elkészül.

– Több olyan projekt is volt a városban, amelyhez közvetlenül nem volt köze az önkormányzatnak. Ilyen például a kórházi és az állatkerti fejlesztés, vagy a járási hivatal létesítése, amivel megújult két patinás épület. Nem csak az önkormányzat pályázott sikeresen, hanem a veszprémi vállalkozások is, hiszen az elmúlt hét évben tizenöt milliárd forintot tudtak lehívni. Ennek következtében is új munkahelyek jöttek létre a városban, ami-

nek köszönhetően Veszprémbe négy százalék környékén mozog a munkanélküliség.

– De nem csak a belváros újult meg, hanem a városrészek is, mert számunkra nem csupán a kirakat fontos, hanem az a terület is, ahol a veszprémiek a mindennapjaikat élik. A legnagyobb lakótelepen, a Jutasi úton több mint egymilliárd forintos beruházás zajlik. Ilyen fejlesztés a megépülése óta nem volt a lakótelepen, ahol tizenhatalcezer ember él.

– Odafigyelünk a két csatolt városrésze, Gyulafirátóttra és Kádártára is. Rátóton a csapadékvíz elvezetése okozza a legnagyobb problémát, ezért egy százharminc millió forintos beruházást hajtottunk ott végre, ami reményeink szerint csökkenteni fogja a gondokat. Kádártán egy lassú építkezésbe kezdünk: szeretnénk kialakítani egy közösségi teret, ahol összejöhetnek a helyiek. Erős civil szervezetek vannak valamennyi városrészben, melyek segítik a munkánkat. A jövőben is támaszkodni fogunk az aktivitásukra.

– Milyen tervekkel vág neki a következő ciklusnak?

– Az egyik turisztikai felmérésben az ide látogató vendégek körülbelül nyolc-tíz évvel ezelőtt egy bölcs szakállas férfiemberként azonosították Veszprémet, öt esztendeje egy középkori értelmiségi férfiként. Tehát fiatalodtunk az elmúlt idoszakban, de én azt szeretném, ha öt év múlva ezerarcú nőként gondolnának Veszprémre, mert az azt jelképezi, hogy lehet sokszínű a város és a benne élők, de itt minden korosztály, társadalmi csoport békességben, egymást támogatva él. Azt a csodát pedig, hogy itt élünk a világ legjobb helyén, vagyis ezt a gyönyörű épített és természeti környezetet, szeretném, ha öt év múlva Európában is mind többen ismernék. Szerettem volna a négy év során megvalósítani a belvárosi forgalom csökkentését, amit a Jutasi út és a Pápai út összekötésével lehetne megvalósítani. Szakértők véleménye szerint harminc százalékkal lehetne így csökkenteni az autóforgalmat a belvárosban. Továbbra is szerepel a terveinkben, de ezt uniós vagy kormányzati segítség nélkül nem tudjuk megvalósítani. A város úthálózatát sem sikerült az igényeknek megfelelően megújítani. Összesen százhatvan kilométer hosszúságú, a város úthálózata, ezt csak folyamatosan lehet javítani. Újraavasztásunk esetén jövőre a gépjárműadó teljes összegét erre fogjuk fordítani. Sajnálom továbbá, hogy nem tudtuk rendezni a várbán lévő piarista rendház, a volt közigazdasági szakközépiskola sorsát. Nem tervezzük az eladását, szeretnénk alkalmassá tenni oktatási és kulturális célok megvalósítására. Az ének-zenei iskola a régi mozi felújítása is későbbre maradt. Sajnos a reptér sorsa per alatt van, és az ipari park kialakítása is várat még magára. Maradt tehát feladat bőven a következő ciklusokra is.

TO

Dunaújváros az összefogás erejében hisz

Adósságmentesen a fejlődés útján

„Idei költségvetésünket már úgy tervezhettük, hogy a tőke- és kamattörlesztés alól felszabaduló forrásokat városunk fejlődésére, uniós pályázatok önrészeire, munkahelyek megtartására fordítjuk. A jövőben úgy működtetjük a várost, intézményeinket, hogy ne keletkezzenek újabb terhek.” Cserna Gábor, Dunaujváros Megyei Jogú Város polgármestere ezzel a gondolattal kezdte az előző ciklus értékelését.

- Az oktatás és a közigazgatás átalakítása, valamint az állami adósságátvállalás hogyan érintette Dunaujváros életét, gazdálkodását?

- A 2013-as év jelentős változásokat hozott Dunaujváros életében is, más hazai városokkal egyetemben. Januártól az alap- és középfokú oktatási intézmények átkerültek állami fenntartásba, miközben az üzemeltetés a város feladata maradt. A kormányhivatalok létrejöttével idén január elsejétől megalakultak a járási hivatalok is. Ennek hatására polgármesteri hivatalunk szervezeti felépítése is megváltozott. Dunaujvárosban és a járás valamennyi pontján zökkenőmentes volt a feladatok átadása, mind az általános iskolák, mind a középiskolák tekintetében. Csak a mi megyénkben 15 kormányablak létesült. A dunaujvárosi az egyik legnagyobb integrált kormányzati ügyfélszolgálat az országban, mely 21 munkaállomással, 3 fotóponttal és 10 „back office” munkaállomással működik. Az itt létrehozott postapont tovább erősíti az egyablakos ügyintézését városunkban.

- **Balogh Zoltán**, az emberi erőforrások minisztere bejelentette, hogy a kormány átvállalja önkormányzatunk 17 milliárd forint adósságát, így 2014. március elsején új élet kezdődött Dunaujvárosban.

- A fejlesztések, beruházások terén milyen előrelépések történtek a négy év alatt, milyen pályázati forrásokat sikerült ezekbe bevonni?

- 2010 novemberében készült el a Hajléktalan Ellátó Centrum, felújított, európai szintű intézménybe költöztek rászoruló embertársaink. Az épületben három szolgáltatás érhető el: nappali melegedő, éjjeli menedékhely, át-

meneti otthon.

- 1,8 milliárd forint uniós pályázati támogatásból megújult a belváros. Az Integrált Városfejlesztési Stratégia révén megyei jogú városhoz méltó városközponttal büszkélkedhetünk, ami nemcsak nekünk, dunaujvárosiaknak, hanem az idelátogatóknak is igényes helyszínt kínál. A Városháza tér kellemes környezetével, az itt megrendezett programokkal és eseményekkel tartalmas kikapcsolódásra ad lehetőséget, bővíti településünk kulturális kínálatát. Belvárosunk újjászülésének kulcsa a Városháza tér, a Dunához vezető sétány, a játszótér és a sportpálya. A Polgármesteri Hivatal „C” szárnyában kapott helyet az igényes házasságkötő terem és a rendezvényközpont. Magyarország legnagyobb, környezetbarát megoldásokkal létrehozott, okmányirodai feladatokat is ellátó – korábban említett – dunaujvárosi kormányablaka az Október 23. téren áll a lakosság szolgálatára. A projekt közlekedési eleme az északi körforgalmi csomópont, mely biztonságosabb haladást biztosít az autóval közlekedők számára a belvárosban, és a mintegy 200 új parkolóhely kialakítása, melyek továbbra is, mint a város minden más pontján, ingyenes parkolási lehetőséget biztosítanak a gépjárművek tulajdonosai számára.

- Új köntöst kap a Római városrész is, az 1,2 milliárd forint értékű uniós pályázati támogatásból. Szébb lakókörnyezet, gyalogos sétány, új sportpálya, felújított Pajtás utcai óvoda, lakótömbök energiatakarékos szigetelése, közösségi ház a civil szervezetek és közösségek számára, felújított járdák, parkok és játszótér, újonnan kihelyezett biztonsági kamerák teszik komfortosabbá, élhetőbbé a

Római városrész lakóinak mindennapjait.

A városfejlesztés további meghatározó eleme a Szent Pantaleon Kórház. Az Új Széchenyi Tervnek köszönhetően kórházunk új technológiai tömbbel, központi műtővel és diagnosztikai blokkal bővül. A 4 milliárd forint értékű fejlesztés eredményeként az eddig szétszórtnak és korszerűtlenül működő ellátások egy központba kerülnek.

- Dunaujváros is küzd a partomlással, melynek elhárítására Európa-szerte egyedülálló védműrendszer épült ki. A Római kőtár alatti partfalszakasz védelmére közel 740 millió forintot fordítottunk, mely összeg nagy része uniós pályázati támogatásból állt rendelkezésünkre. 2010 őszén a talaj drámai csúszását érzékeltük Táborálláson, ahol a magas talajvízszint, a szaporodó építkezések okozták a gondokat. Az élet és vagyon védelme mindennél fontosabb, ezért 359 millió forint állami támogatásból komoly beruházást végeztünk el. A felszín alatti vizek összegyűjtésével és elvezetésével sikerült a partszakaszra ható talajvíznyomás 60%-át felszámolni.

- Dunaujváros legszebb természeti-földrajzi kincse a Szalki-sziget. Az öböl kotrásának eredményeként kiváló vízminőségű szabad strandon fürdözhetünk. A város vagyonkezelő cége a DVG Zrt. jóvoltából a strand és a kemping környezetét évről évre szépítjük.

- Idén önkormányzatunk 75 millió forintért megvásárolta a Mondbach-Rudnyánszky kastélyt, a hozzá tartozó gőzmalom épületével együtt. A penteleiek gyorsan birtokba vették, a rendbe tett udvar máris hagyományörző rendezvények helyszíne. Ám itt nem állunk meg! Pentele ősi gyökerekkel bíró családjainak álmát valósítjuk meg azzal,

hogy pályázati forrásból kulturális centrum-má varázsoljuk a kastélyt.

- Az idei évtől az Egyesített Szociális Intézmény központi épülete, energetikai korszerűsítésének köszönhetően, a „legzöldebb” idősök otthona. Napelemek, új radiátorok, korszerű nyílászárók teszik lehetővé, hogy a 174 ápolásra szoruló idős ember komfortosabb környezetben éljen.

- Az elmúlt négy évben újjászerveztük a sportéletünket is. Mára erőn felüli teljesítményt felmutató, önkormányzati tulajdonú női kézilabdacsapatunk, fiatal titánokból álló futsal csapatunk, kemény Acélbikáink, NB I-es labdarúgó csapatunk, erős akaratú röplabdacsapatunk és vízilabdázóink, akik az ország elitjében küzdenek az eredményekért. A sportszerető közönség is visszatért a pályákra.

- A város gazdasági életét, a foglalkoztatottság alakulását alapvetően meghatározza Dunaújvárosban néhány nagyvállalat, illetve intézmény (például főiskola). Milyen változások történtek ezen a téren 2010-14 között?

- A Dunaújvárosi Főiskola 2000 óta önálló intézményként működik. Az elmúlt két évben szakstruktúra-átalakításon és szervezeti kultúraváltáson ment keresztül. Képzései a munkaerőpiac igényeihez igazodnak, regionális szinten erősödik szakmai együttműködése a piac szereplőivel. A sikeres és piacképes diploma megszerzését országos szintű laborparkkal, nyelvi képzéssel, a hallgatói sikeresség támogatásával biztosítja. 2014 szeptemberében új tantárgyak oktatását indították, melyeket stratégiai partnereikkel együtt dolgoztak ki, például a Hankook Tire Magyarország Kft.-vel, vagy az MVM Paksi Atomerőmű Zrt.-vel. A helybéli, illetve a hazánk más településeiről érkező hallgatók mellett ma már Portugáliából, Belgiumból, Törökországból, Brazíliából, Kínából, Kamerunból, Azerbajdzsánból is fogadnak hallgatókat, mivel a főiskola számos nemzetközi ösztöndíj-program tagja.

- A 2004-ben magánkézbe került ISD Dunaferri Zrt. városunk legnagyobb foglalkoztatója. Kormányzati közbenjárás és az önkormányzat lobbijának köszönhetően a tulajdonos az I-es kohó felújítása, a folyékony fázis megtartása mellett döntött. Ez 3500 munkahely megtartását, 3500 család sorsának megnyugtató rendeződését jelenti. A Hankook Tire Magyarország Kft.-vel kormányunk az elsők között kötött stratégiai partnerségi megállapodást. A vállalatcsoport városunk határában a gumiabroncsgyártás európai fellegette teremtette meg. 2014 júniusában megkezdte a gyár fejlesztésének harmadik ütemét. Az új beruházás további 950 munkahely létrejöttét ered-

ményezi. Az osztrák családi vállalkozás, a Prinzhorn Holding tagvállalatai stabil és fontos foglalkoztatók. A környezetipari vállalatok közül elsőként velük kötött stratégiai partnerségi megállapodást a kormány. A Hamburger Hungária Kft.-ben új hőerőmű épül, melynek alapkövét miniszterelnök úr és a cégcsoport vezérigazgatója helyezte el. A hőerőmű megépítése 300 fő számára biztosít munkát, az átadást követően 60 új munkahely jön létre megyei jogú városunkban..

- A pezsgő civil élet, a sport, a kultúra az élhető város elengedhetetlen kellékei. Milyen figyelemre méltó események zajlottak a városban az elmúlt időszakban?

- Önkormányzatunk 2014-ben tizedik alkalommal rendezte meg a Parázs-Varázs-Családi-Hétvége Fesztivált, melyet a Magyar Fesztivál Szövetség hazánk legnagyobb és legnívósabb rendezvényei között tart számon. Péntekenként koncertek várják a városlakókat, szombaton kezdetét veszi a több ezer embert megmozgató grillparty. Hazajáró vendégünk a Grill Szövetség elnöke és a Prima Konyha főszerkesztője. A vasárnap mindig az apróságoké.. Idén csatlakoztunk az eltűnt gyermekekért rendezett országos akcióhoz, az Ezer Lámpás Éjszakája programhoz. Minden nyarunk szép hagyománya a Petőfi Művészeti Liget. A Bartók Kamaraszínház és Művészetek Háza igényes előadásokkal csábít gyermeket és felnőttet a ligetbe. Változatos zenei programok, könnyed színházi estek, versek varázsolják el a nézőket. A Szalki-sziget rendbetétele lehetőséget adott arra, hogy méltó helyen, csodálatos zöldövezetben emlékezzünk augusztus 20-án államalapító Szent István királyunkra. Az egész napos program az „Augusztális” elnevezést kapta. A szabad strand mellett homokos pályákon röplabda, kézilabda és foci meccseken küzde-

nek egymással a csapatok. A színpadon népszerű művészek lépnek fel, este pedig a nap fénypontja, a tűzijáték következik.

- Figyelmet érdemelt az elmúlt időszakban, hogy a kórház új, közel százmillió forintba kerülő CT-készülékének megvásárlása érdekében összefogtak a térség önkormányzatai, nagyvállalatok, civil szervezetek és magánszemélyek. A Richter Egészségváros dunaújvárosi állomásán szintén erre a célra gyűjtöttek. Az összefogás szívmengető példája az egykori Vidám Park kismozdonyának felújítása. A 120 éves Muki és a hozzá kapcsolt szeneskocsi a kicsik kedvence a belvárosban. Hasonló példa a civil kezdeményezésű és önkormányzati támogatású erdei tornapálya felújítása is, mely már rendezettebb körülmények között várja a sportolni vágyókat!

- Hogyan tovább? Milyen jövőre vonatkozó terveket fogalmaztak meg a város vezetői?

- Terveink között szerepel a Vasmű út, a Dózsa mozi, az Intercisa Múzeum, a rendelőintézet felújítása. Nem állunk meg a Vidám Park rehabilitációjával, mert a sportcélú hasznosítás mellett ifjúsági és kalandparkot szeretnénk kialakítani. A Szalki-sziget fejlesztése is folytatódik. Megszépítjük az uszodát és az autóbusz-pályaudvart. Újrafestjük az útburkolatokat, kiépítjük a kerékpárutat Dunaújváros és Pálhalma között. Nemcsak megalapítottuk, de támogatjuk a Dunaújvárosi Kézilabda Akadémiát. Elképzeléseink között szerepel a Dunaújvárosi Röplabda Akadémia létrehozása is, és a dunaújvárosi sportélet további fejlesztése.

- Azzal a hittel végeztem munkámat, hogy megyei jogú városunkat polgárai egyetértésével kell irányítani. Az előző évek előkészületei, a sok munka és lobbizás eredményeként már látható, hogy településünk fejlődik!

R.N.

Legégetőbb az agostyáni kerékpárút megépítése

Tatán ezerháromszáz új munkahely jött létre

Az elmúlt ciklusban díjeső zúdult Tata városára, jelentősen emelkedett a munkahelyek száma, óriási beruházások előtt állnak, és terveik nagyságrendben jóval túlmutatnak a most következő öt éven. Michl József polgármesterrel értékeltük az elmúlt időszakot.

- Polgármester úr az elmúlt ciklusban nemcsak városvezetőként, hanem a tatai körzet országgyűlési képviselőjeként is dolgozott. Mennyire nehezítette, vagy könnyítette ez a kétlakosság a munkáját?

- Természetesen nagyban nehezítette, hiszen két feladatot kellett 100%-osan elvégezni. Azt majd a történelem eldönti, hogy ez mit tudott hozni a városnak. Szerintem sok mindent. Például a megyei múzeum fenntartói joga Tatára került, országosan csak két olyan megye van, ahol nem megyei jogú város a megyei múzeum fenntartója. Sok egyéb kapcsolatot is sikerült a város számára teremteni, felépíteni, ami szintén hasznos lehet. A parlamentben dőlt el, hogy a kórházunk mellé egy új szakrendelő épül, és jó esély van arra, hogy egy másik épülete is teljesen megújul. Az egyes törvények megszavazásánál mindig azt a szempontot vettem figyelembe, hogy Tata ezekből mit profitálhat. Amikor arról szavaztunk, hogy a parlament feleakkora legyen, tisztában voltam vele, hogy választani kell a két funkció között. Én a város továbbépítését szeretném folytatni. Persze jó és izgalmas volt megismerni a döntési mechanizmusokat, és résztvenni a törvénykezésben.

- Milyen eredmények születtek Tatán az elmúlt négy évben?

- Hála Istennek, a bőség zavaráról szólhatok. Minden nagyképűség nélkül a tataiak nagy sikereket arattak az elmúlt esztendőkből. Ha csak a díjainkat nézem, azokat is nehéz felsorolni. 2013-ban elnyertük az Által-ér Szövetséggel közösen a Magyar Táj-díjat, amit először adtak ki. 2010-ben a Biológiai Sokszínűség Magyar Fővárosa lettünk, megkaptuk a Tehetségbarát Helyi Önkormányzat, a Családbarát Önkormányzat, és a Kerékpáros-barát Település díját is. Ráadásul a polgármesteri hivatal elnyerte a Kerékpáros-barát Munkahely címet is. Az egészet az koronázta meg 2013-ban, hogy elnyertük az Európa-díjat. Erre azért vagyok büszke, mert ezt nem Brüsszel, hanem Strasbourg adja olyan településeknek, amelyek sokat tesznek azért, amit az alapító atyák kigondoltak, azaz, hogy Európának hogyan kellene kinéznie. Így az idén Tata részt vehetett az Európa-díjas Városok Szövetségének közgyűlésén, néhány héttel ezelőtt Ankarában volt az esemény. A diákközművelődési központot is vittem magammal, akik nagyon ügyesen képviselték a magyar szempontokat, náluk a drog elleni küzdelem volt napirendben. A kapcsolatépítés szempontjából is jó egy ilyen alkalom, hisz sok európai város veze-

tője volt jelen, akikkel jó kapcsolatot lehet kiépíteni. Vannak olyan pályázatok, ahova kell néhány országból partner város, az Európa-díjas Városok Szövetsége tagjaként nyugodtan kereshetjük a többieket, azonnal értjük, és segítjük egymást.

- Gazdasági téren milyen előrelépések történtek?

- Az uniós pénzeket szerintem a város lehetőségeihez és adottságaihoz képest jól tudta felhasználni. Én mindig elégedetlen vagyok önmagammal, és mindig türelmetlen a munkatársaimmal. Ebből fakadóan én magam is látom, hol lehetett volna még jobbnak lenni, és hol mulasztottunk, hibáztunk. Ezért is döntöttem úgy, hogy újra harcba szállok a polgármesteri címért, hiszen tudom mi az, amit ki kell javítani, és mi az, amit még jobban lehet csinálni. Tatán gyakorlatilag nem emeltük az adókat, mindössze az építményadó lett 100 forint helyett 150 Ft/m². Inkább arra törekedtünk, hogy az adózók számát bővítsük betelepülő cégekkel, így közel 300 millió Ft-tal nőtt Tata adóbevétele. Fontos volt, hogy az állam átvállalta 5,3 milliárd forintnyi adósságállományunkat, amiért ezúton is köszönetmondunk. Jelentősen előreléptünk a munkahelyteremtésben, cégeink - gazdasági programunkban

csak 4-500-at mertünk vállalni - 1300 új munkahelyet hoztak létre az elmúlt 4 évben, és ebben nincsenek benne a közmunkások.

- Milyen volt a testületi munka tartalma, stílusa?

- Szerintem jó testülettel dolgoztunk az elmúlt négy évben, négy ellenzéki és nyolc Fidesz-KDNP-s képviselő irányította a várost. A döntések 95%-át egyhangú igen szavazattal tudtuk zárni. Néhány nagyon fontos kérdésben elkülönült persze az ellenzék véleménye, ezeknek nagy része politikai jellegű véleménykülönbség, amit én teljesen természetesnek tartok. Az ellenzéki képviselőtársaim az én minőségbiztosításom, mert ők nyersen, őszintén elmondják a kritikájukat. Ha vannak kérdések, amelyek nekik nem tetszenek, az erősít engem abban, hogy jó úton járok!

- Milyen terveik vannak a következő, immár öt éves önkormányzati ciklusra?

- A kampány során képviselőjelölt társaimmal végigmentünk a városban, nyolc fórumon ismertettük programunkat a szavazókkal. Én a jövőt három szempont alapján vizsgáltam: Először is mi az, amit az állammal való együttműködésből tudunk Tatára hozni? Ez a munkahelyteremtés, az óriási vasútfejlesztési projekt, az az Bátorbágy-Tata vasútvonal megújítása, ami Tatát nagyon komolyan érinti, három szintbeli kereszteződésünk szűnne meg. A kórházfejlesztés, és az útépitésekből a Tata-Komárom út felújítása. Visszatérő forrásaink kezelését a város önállóan nem tudja megoldani, ehhez mindenképpen szükség lesz állami beavatkozásra. Az intézményfejlesztés is ilyen, épül a Vakok Állami Intézete a Dobi iskola helyén.

- A második szempont, hogy a megyében és a járásban milyen szerepe van a városnak? Tata a megye harmadik legnagyobb települése, ami komoly lehetőség. A megyei fejlesztési pénzekből szeretnénk minél többet elhozni, hiszen ez járási központ felelősségünk. Tata a rá eső pénzből csupa olyan fejlesztést akar megvalósítani, ami az

egész kistérségnek jó, mint például a fogászati ügyelet létrehozása. A kistérségekkel együtt szeretnénk egy új rendőrkapitányságot építeni, ez még az állami együttműködésbe is belefér. A térfigyelő rendszert mi nemcsak a városban akarjuk megvalósítani, hanem az összes településen, ami hozzánk van (lenne) bekötve. Tatán olyan parkolórendszert kell kialakítani, hogy a környékről érkezők meg tudjanak normálisan állni valahol. Tóvárosban mindenképp egy parkolóházat akarunk építeni, és a városközpontban is ezen dolgozunk.

- A harmadik szempont a saját magunk ereje. A munkát jól kell megszerveznünk, jobban kell működtetni a hivatali adminisztrációt, és a háttérintézményeket. A cégek számát is szeretnénk tovább növelni. A csapadékvíz elvezetésében el vagyunk maradva, és folytatni akarjuk a közvilágítás megújítását is. Visszavettük az államtól a volt Tiszti klubot, ott szeretnénk a városi könyvtárat kialakítani. A kerékpárút építését is folytatjuk, a Tata-Agostyán közötti a legégetőbb, hiszen az lehetetlenség, hogy van a városnak egy olyan része, ahonnan nem tudnak gyalog vagy kerékpárral bejönni az emberek. Művelődési házunkat is rendbe kell tenni, és a várat és környezetét is rehabilitálni, renoválni kell. Három egyetemmel is kötöttünk együttműködési megállapodást, nem felsőoktatást akarunk itt Tatán, hanem bekapcsolódni az egyetemek életébe.

- Van esély arra is, hogy újabb 1000 fővel növeljük a munkahelyek számát. Egy japán cég a közeljövőben dönt, hogy letelepül-e Tatán. A város is szeretne új munkahelyeket teremteni például azzal, hogy jövőre teljesen visszavesszük az iskolai konyhákat, és egy olyan konyhát hozunk létre, ahol rehabilitáltakat foglalkoztatunk. Egy kis előkészítő üzemet is tervezünk, ahol a helyi termékek fagyasztását, a zöldségelőkészítést, a befőzést, a savanyítást végezzük, és ezzel szolgáljuk ki az iskolai konyháinkat. Tervből tehát van elég, most már a szavazókon, és a következő testületen múlik, mennyit tud ezekből megvalósítani!

VEÉR KÁROLY

SZILÁRDHULLADÉK PROJEKT

Tatabányai Kistérség - A jelenleg megvalósítás alatt álló, „Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Program”

(KEOP-1.1.1/2F/09-11-2011-0002) projekt célkitűzéseinek kiegészítésére „A Tatabányai Többcélú Kistérségi Társulási szilárdhulladék-gazdálkodási rendszerének eszközpark fejlesztése, informatikai korszerűsítése” című pályázattal újabb támogatáshoz jutott a TTKT. A közel 260 milliós projekt költségvetéséből a KEOP-1.1.1/C/13 jelű pályázaton 247 millió forint Európai Unió támogatást nyertek. A beruházás az előkészítő szakasz után a megvalósítás fázisába lépett.

EMLÉKEZÉS ÉS KONFERENCIA

Párkány - Az I. és a II. világháborúra emlékezve rendezte meg augusztus 30-án a Harcok mezején... című XII. Regionális Történelmi Konferen-

ciát a párkányi kultúrházban a Limes-Anavum Regionális Honismereti Társulás. Az eseményt Popovics György a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés fideszes elnöke és Farkas Iván az Magyar Közösség Pártjának gazdasági és régiófejlesztési alelnöke nyitotta meg.

Négyszáz üres álláshelyet tartanak nyilván

Pápa, a gazdagodó város

Az elmúlt ciklusban – szerves folytatásaként az azt megelőző négy évnek – számos fejlesztés valósult meg, fejeződött be a nyugati Bakony ékkövében, az idén 800 éves Pápa városában. Dr. Áldozó Tamás polgármester segítségével vettük sorra a legfontosabb eredményeket.

- Pápa számos turisztikai, városképi attrakcióval gazdagodott az elmúlt időszakban. Melyek a legfontosabbak?

- Az elmúlt négy év legnagyobb beruházásai közül a Várkertfürdő bővítése (új strandmedencékkel, csúszdatoronnyal és gyógyászati központtal gazdagodott a létesítmény), a Fő tér átépítése és funkcióinak bővítése (például: jégpálya üzemeltetése ott), valamint az Esterházy-kastély felújításának újabb, 2,3 milliárd forintos üteme turisztikai célokat is szolgál. A beruházásokat a piac vissza is igazolja, ebben az évben minden korábbinál több – hozzávetőleg 60 ezer - lesz a Pápán eltöltött vendégéjszakák száma.

- Jó úton halad a munkanélküliség csökkenése. Milyen fontosabb lépések történtek ezügyben?

- A legutóbbi adatok szerint 930-940 az álláskereső száma a városban, ez 4,3 százalékos rátának felel meg. Ugyanakkor közel 400 üres álláshely is van: ma jelentős kereslet van munkaerőre a helyi gazdaságban. A hiányzó pápaiakat Felvidéken toborzott és Pápára ingázó munkavállalókkal pótolják a társaságok. Az álláskeresők zöme szakképzetlen, 40 százalékának 8 osztály vagy annál is kevesebb az iskolai végzettsége. A kedvező adatok annak köszön-

hetőek, hogy az önkormányzat közbelépésével sikerült megmenteni a Pápai Hús 1913 Kft.-t, másrészt pedig a külföldi tulajdonban lévő autóipari beszállítók robosztus módon növelik termelésüket.

- Mit hozott a pályázati piac az elmúlt ciklusban a városnak?

- Négy év alatt körülbelül hatmilliárd forintnyi fejlesztést sikerült a különböző operatív programokból, a Norvég Alapból és hazai forrásokból elnyert pénzből megvalósítani. A következő öt évben legalább tízmilliárd forintnyi beruházást látunk reálisnak. További eredmény, hogy kialakult az a szervezetrendszer, megszereztük azt a tudást, ami a pályázatok sikeres végrehajtásához elengedhetetlen.

- Összefoglalva milyennek tartja az elmúlt négy évet? Mire a legbüszkébb?

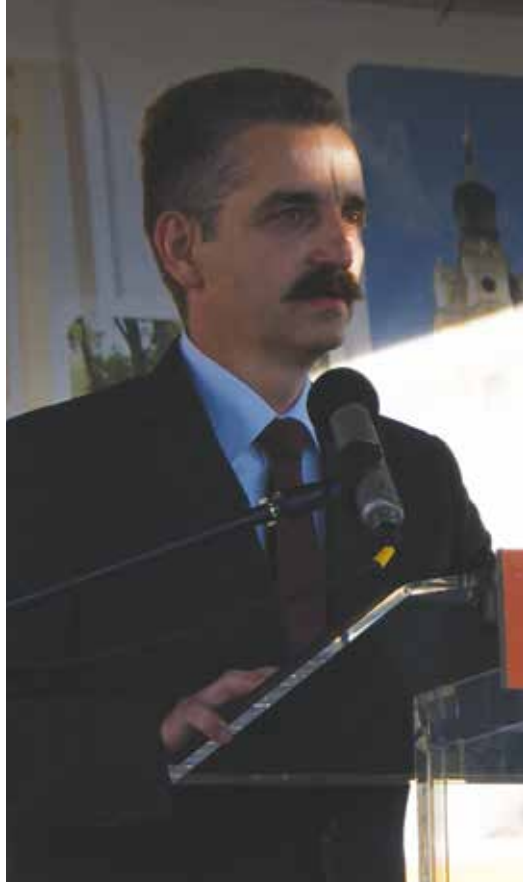
- A mögöttünk hagyott négy év lehetőségeit alapvetően meghatározta az, hogy 2010-re az előző szocialista kormányzásnak „köszönhetően” a helyi tartalékok is kimerültek, a városnak adósságtömeget kellett menedzselnie. Az önkormányzati adósságkonszolidáció ebből a szempontból új helyzetet teremt a következő időkre. A válság ellenére a város gazdagodott, a helyi gazdaság sokat lépett előre,

érezhetővé vált, hogy az ország dinamikusan fejlődő régiójához tartozunk.

- Milyen tervekkel, programmal vág neki a következő ciklusnak?

- Szeretnénk kiegyensúlyozottabb fejlesztési stratégiát követni, olyat, ahol a nagy, városképet is meghatározó fejlesztések és a polgárok szűkebb környezetét érintő beruházások egyensúlyban vannak. Komoly adósságunk van a csapadékvíz elvezetés korszerűsítésében, a járdák és utak felújításában, kerékpárutak kialakításában. Szeretnénk a város közlekedését egy végiggondolt koncepció mentén átalakítani, ösztönözni a helyes arányok fenntartását a tömegközlekedés, a kerékpáros és gyalogos közlekedés, valamint az autósok között. Folytatjuk az épített kulturális örökség rekonstrukcióját, szeretnénk a programot kiterjeszteni emblematikus régi gyáregyületeinkre (dohánygyár, fonoda, a műtrágyagyár megmaradt épületei). A gazdaságfejlesztési stratégiában megfogalmazott céljaink közül szeretnénk közreműködni a szakképzés megerősítésében, abban, hogy a pápaiaknak ne csak elegendő, de jobb munkahelye is legyen.

TÁRNAY OLIVÉR

Szent Mihály napi népünnepély Bicskén

Felavatták a felújított Hősök terét

A kora őszi napsütésben, a megújult Hősök terét zsúfolásig megtöltötték az érdeklődő, ünneplő bicskeiek. Az avatón beszédet mondott Tessely Zoltán polgármester, Pálffy Károly alpolgármester és Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke. A jó hangulatú ünnepséget szeretetvendégség zárta, és a jelen lévők megtekinthették a felújított polgármesteri hivatalt is.

Tessely Zoltán leköszönő polgármester, aki a városvezetői munkáját országgyűlési képviselőre cserélte, köszöntötte elsőként a megjelenteket:

- Meghatottsággal állok Önök előtt polgármesterként elhangzó búcsúbeszédemre készülve. Valljuk be őszintén, napra pontosan hat évvel ezelőtti időközi választáskor átvéve egy végre végleg kivéreztetett, csődbe juttatott város irányítását, igen csekély esély mutatkozott arra, hogy ma ilyen felemelő körülmények között köszönhetek el az általam oly szeretett polgármesteri munkától, megköszönve a Jó Isten kegyelmét és az Önök segítségét. Köszönöm mindenkinek, akik ünnepünk gyönyörű díszletének, Bicske megújult városközpontjának életre hívásában maradandót alkottak! A mai nap Szent Mihály napja, a néphagyomány szerint a számadás napja is. Ha számba vesszük az elmúlt években elvégzett munkát, akkor örömmel jelenthetjük ki, hogy a Jó Isten segédelmével, sok-sok erőfeszítésünkkel és rengeteg kormányzati segítséggel sikerült rendbe tennünk városunkat. Így most büszkén mondhatom el Önöknek, hogy rendezett anyagi körülmények között működő, ha nem is problémák nélküli, de sok-sok ciklusra elegendő, megvalósítható tervet, elképzelést adhatok át örökül a következő városvezetésnek.

Ezt követően **Pálffy Károly**, Bicske alpolgármestere vette át a szót, aki egyben a FIDESZ polgármesterjelöltje is a helyhatósági választásokon:

- Bicskén új fejlődési lehetőségek nyíltak az adósságrendezéssel, hiszen felszabadultak azok a források, amelyek eddig a bankok számláira vándoroltak. Városunknak az adósságkonszolidációig 2,1 milliárd forintnyi hiteléből 1,1 milliárd forintot kellett visszafizetnie saját erőből, ez sikerült. A kormány Bicskét 1,3 milliárd forint hiteltől szabadította meg. Ha hozzávesszük a PPP konstrukcióban épített tanuszodát, ez az összeg 2,3 milliárd forintnyi adósságátvállalást jelent. A fejlesztések irányát a bicskei lakossággal közösen alakítottuk ki. Az új Járási Hivatal megépítésével az Egészségügyi Központ további bővítésére nyílik lehetőségünk, hogy az alapellátás is a XXI. századnak megfelelő körülmények közé kerülhessen. Egyik legnagyobb vágyunk talán a modern közlekedési csomópont kialakítása a nagyállomás környékén, melyet a Biatorbágy-Tata vasútfejlesztés programjába sikerült beépíteni. A városban lévő rossz állapotú járdák és a szilárd burkolattal nem rendelkező Kodály Zoltán utca felújításához már hozzáláttunk. Célul kell kitűznünk, hogy minden utcában legalább az egyik oldalon jó minőségű járda legyen!

Az ünnepélyes megnyitót **Orbán Viktor** miniszterelnök gondolatai zárták:

- Hivatalosan 2008-ban jártam legutoljára Bicskén, de valójában minden héten egyszer legalább megfordulok az Önök városában. A bicskei emberek vendégszeretetének egyik tanújele a Bicskei ének című népdalunk, mely karácsonykor szokott a templomokban felcsendülni. Ez az ének arról szól, hogyha Jézus történetesen Magyarországon, Bicske Mezővárosában született volna, akkor sokkal jobban járt volna, mert az itt élő emberek befogadják és minden földi jóval ellátják. Ez az ének méltó példája a bicskei emberek országosan is elismert lokálpatriotizmusának, amely szerint ez a város felkészülten szokta várni az ide érkező vendégeket. Ma is így van ez, megpróbálom röviden összefoglalni, hogy mennyi mindent adunk itt át egyszerre. Átadjuk a kibővített Városházát, a felújított Hősök Terét, a Református Parókia és a Szentháromság Katolikus Templom nyitott homlokzatát, hamarosan elkészül a Fiatalok Háza is. Bicske főtere megújult, ez egyfajta állásfoglalás a város jövőjét illetően. Kívánom, hogy a bicskeiek maradjanak azok a jóra való és derék emberek, akikről a mi karácsonyi énekünk is szól!

fotó: Ódor Balázs

fotó: Bazsafotó

Egy egyre vonzóbb velence-tavi élhető kisváros

25 éve város Gárdony

Gárdony – Agárdot és Dinnyést magába öltetve – az idén ünnepelte várossá nyilvánításának 25. évfordulóját. Az ilyenkor szokásos népnüppély ugyan elmaradt, ám annál több okuk van az itt élőknek az ünneplésre, hiszen az elmúlt időszakban nagyon sok ponton látványosan fejlődött a település. Ezeket jártunk körül interjúnkban Tóth Istvánnal, Gárdony polgármesterével.

- Mit várt Gárdony a várossá nyilvánítás-tól?

- Azokban az időkben – túl azon, hogy Gárdony minden tekintetben megfelelt az akkori elvárásoknak a várossá nyilvánítás szempontjából – az új rang új lehetőségeket ígért. Ezért is örült mind a vezetés, mind pedig a lakosság a megszerzett címnek. A cél egy élhető, kedves kisváros volt, ápolt közterületekkel, parkokkal, sétányokkal, ahol odafigyelnek a turizmus fejlesztésére, és törekednek arra, hogy minél több és jobb szolgáltatás álljon a lakosság rendelkezésére.

A megvalósítására azonban egy ideig várniuk kellett az itt élőknek. A rendszerváltás keresztülhúzta a gárdonyiak számításait. A város nagyvállalatai – mezőgazdasági kombinát, hajózási vállalat, közös költségvetési üzem – az állami támogatások megvonását követően sorra bezártak. A korábbi források elapadtak, a városvezetés magára maradt, bevételei nem fedezték a település költségeit. Nehéz idők voltak ezek.

– Ráadásul a turizmus is hanyatlásnak indult, hiszen a határok megnyitásával, a gazdaság átalakulásával alapvetően megváltozott a lakosság életmódja is. A vállalati és pártüdülők üresen maradtak, a nyaralók világot látni vágytak. Régen csak protekcióval lehetett itt telket vásárolni, ma a több mint 5000 nyaraló egy része elhagyatott, eladó. A telkek ahhoz kicsik, hogy a mai kor elvárásainak megfelelő családi ház épülhessen rajta, nyaralóként hitel sem adható rá. A 3200 állandóan lakott ingatlan és az 5000 nyaraló egy szokatlan településszerkezetet alkot.

- Huszonöt év nagy idő. Mi mindent sikerült elérniük ennyi év alatt?

- Az alapvető cél, az élhető kisváros, úgy vélem megvalósult. Nagyon változott a közlekedési infrastruktúra, gyorsvasút köti össze a települést a fővárossal és Székesfehérvárral, emellett elkészült egy nagy parkolórendszer is, melynek főleg az ingázók örülnek. Nekik szól a felhívás is: Parkolj, és utazz! Vonattal! Az volt a cél, hogy a munkába járók ne autózzanak, ehelyett használják a tömegközlekedést. Ma már tele vannak a parkolóink.

- A lakosság az elmúlt 25 év alatt gyakorlatilag kicserélődött. Sok a fiatal, és nem csak szeretik Gárdonyt, de tesznek is érte. Óriási versenylőnyt jelent számunkra, hogy közel van a főváros és Székesfehérvár. A munkanélküliség alacsony, mert ezeken a településeken szerencsére bőven akad munkahely. - Nagyon sokat fejlődött tehát a város, új óvodák, iskolák épültek, átalakult, erősödött az infrastruktúra. A belterületi utak terén még sajnos nagy a lemaradásunk, jelentős előrelépések történtek az elmúlt évek során, de még mindig bőven van mit megoldanunk. Ugyanakkor sok olyan szolgáltatás is elérhető Gárdonyban, amit a legtöbb kistelepülés nem képes nyújtani a lakóinak.

- Az utóbbi években különösen látványosan fejlődtek. Melyek voltak a fő elemek?

- A fürdőnk a 80-as évek közepén épült. A kisméretű intézmény aztán az ezredfordulón újjáépült, új medencéket kapott, gyógyászati funkcióval bővült. Ma már a

régió legjelentősebb fürdőjévé nőtte ki magát. Európai uniós forrásokra támaszkodva – 300 millió forintból – a közelmúltban ismét tovább fejlődött: wellness medencéje épült, megszépült a parkja, a játszóterei, és a kempingje is egyre népszerűbb. A forgalma gyakorlatilag megkétszereződött. Ennek köszönhetően ma már saját erőből is képesek fejleszteni, a közelmúltban 70 millió forintot fordítottak a gyógyászat újjáépítésére. A fejlesztésekben az önkormányzat is partner tudott lenni, ma már szép utak, sétányok vezetnek mind a gyógyfürdőhöz, mind a Gárdonyi Géza emlékházhoz, mind pedig a világhírű Agárdi Pálinafőzőhöz. Akár kerékpárral, akár gyalogosan remek program lehet – rossz idő esetén is – bármelyiket választják.

- Örömről szól, hogy a Gárdonyi év tiszteletére teljes egészében sikerült rendeznünk a Gárdonyi Géza emlékház környékét is. Az egykor bedőlt falú házat még 2007-ben rendbe tettük, és új kiállítás nyílt az épületben. A következő esztendőben az összedőlő magtárat sikerült rekonstruálnunk, ahol a Velencei-tavi Galéria lelt otthonra. Kiállítások, hangversenyek helyszíne, közösségi ház lett belőle. Az udvaron elkészült a rönkvár, az Egri vár kicsinyített mása, idén tavasszal avattuk a kaland-játszóteret, mely máris 20-25 ezer vendéget vonzott.

- Ugyancsak az idei évben adhattuk át a Velencei-tó déli partján futó kerékpárutat, mely nagyon kedvelt, és a legkomolyabb

fotó: Bazsafotó

fotó: Bazsafotó

elvárásoknak is megfelel. Ezek kerekpárhoznak itt, főleg a hétvégeken. A kerekpárút mentén több helyütt pihenőpontok épültek, a déli part első kilátója pedig Dinnyés magasságában hirdeti a tó és környéke szépségeit. A gárdonyi szakaszon is épül egy régi-új pihenő pont, az egykori Vadkacsa fogadó kel újra életre. Az épületet az 50-es években elvették a tulajdonosától, állami kézbe került. Az ingatlant Gárdony városa térítésmentesen megkapta, így megvalósulhat annak teljes rekonstrukciója. A kis, kedves vendéglő teljes szépségében pompázhat hamarosan, és újabb pihenőpontja lesz a kerekpárosoknak.

- Megépült a gárdonyi szakaszon a város első négycsillagos szállodája is, a Hotel Nautis, panorámás kilátással a Velencei-tóra. Emellett több kisebb szálláshely is kínálja szolgáltatásait a tóparti zónában. Strandunk, a Sport Beach a legmagasabb igényeket is képes kielégíteni, kiérdemelte a „Kékszalag” minősítést. Szépen, lassan a többi strandunk is fejlődik, de az látszik, hogy komolyabb támogatásra lesz szükségünk, hogy az elvárásoknak a továbbiakban meg tudjanak majd felelni.

- A híres Madárvártat is sikerült uniós forrásokból megújítanunk, és újranyitnunk neves ornitológusunk, **Radetzky Jenő** tanár úr emlékének és munkásságának tisztelegve.

- A Parkerdő is egyre jelentősebb színterévé válik városunknak. Kedvelt kirándulóhely, ahol erdei futópálya, felnőtt és gyerek játszótér, labdarúgó-, tenisz- és pétanque-pálya várja a szabadba vágyókat. Fontos közösségi tér, ahol nem csak a helybéliek, de a környéken élők is szívesen eltöltenek egy-egy napot. Ma már egyre több rendezvényt tudunk itt megtartani.

- Ugyancsak idén avattuk a gárdonyi iskola sportcsarnokát. Az egykori tornatermet építettük át, melyben így egy szabályos méretű kézilabda-pálya is helyet kaphatott.

- *Dinnyést említette már a kerekpárút kapcsán, de milyen más kiemelt fejlesztés köthető ehhez a városrészhez?*

- 2010-ben adtuk át a Dinnyési Templomkert Hagyományörző és Turisztikai Központot, mely a Dinnyési Fertő madárvédelmi rezervátum szomszédságában található. A dinnyési Katolikus Templom oltalmában lévő

épületegyüttes a régió legnagyobb, különleges akusztikával rendelkező szabadtéri színpadával rendelkezik, mely párját ritkítja, és egy hangulatos központi fogadóépülettel, valamint egy jellegzetes madár szárnyat formáló kapuépülettel várja látogatóit. Népi hagyományörző rendezvények, koncertek, kiállítások méltó helyszíne.

- A város életében kitüntetett szerepet kap a Dinnyési Ipari Park. Sajnos a gazdasági nehézségek miatt egyelőre csak két csarnok épült meg mostanáig. 2008 előtt a telkek értékesítése ugyan megtörtént, de a válság miatt a folyamatok leálltak. Ma már újabb befektetők érdeklődnek, ez elősegíti majd reményeink szerint mind a munkahelyteremtést, mind pedig az adóbevételeink növelését. Az itt élők közül a legtöbben a közeli nagyvárosokban találnak munkát, de szép számmal dolgoznak a turizmusban és a mezőgazdaságban is. A helyi gazdák kiválóságát mutatja, hogy egyre több munkát adnak a helybélieknek, termékeik jól forgalmazhatóak, stabil lábakon állnak.

- Milyen fejlesztési terveik vannak a közeljövőt illetően?

- Előkészítés alatt van az agárdi általános iskolánk számára is egy nagyméretű sportcsarnok. Nekik eddig tornatermük sem volt, a gyereklétszám viszont indokoltá teszi a nagyobb volumenű beruházást.

- A Vízisport Iskolánk hamarosan átalakulhat egy magas színvonalú, országos hatókörű rehabilitációs sportközponttá, ahol a mozgásszervi problémákkal küszködőknek tudunk majd enyhülést, gyógyulást ígérni.

- Talán a felsoroltak is jól mutatják, hogy a 25 esztendő alatt Gárdony nagyon sokat fejlődött, megpróbált élni minden olyan lehetőséggel, ami elébe jött, kiaknázni fekvéséből adódó előnyeit, folyamatosan fejleszteni, újjáéleszteni a turizmust. Nagyon léptünk előre, de az is biztos, hogy még rengeteg a teendő.

CSEH TERÉZ

Romantika Vendégházak – Étterem – Pizzeria

Ma már ők is gárdonyiak

Zsuzsa, Béla és fiúk, Csaba minden alkalommal barátként fogadják akár az új, akár a visszatérő vendégeiket. A közel 25 év elég volt, hogy a budapestiekből gárdonyiak legyenek. Vállalkozni jöttek ide, és ma már helyiként élik mindennapjaikat.

- 1990-ben nyitottunk, cukrászda-ként – meséli **László Béláné, Zsuzsa** a Romantika Vendégházak háziasszonya, a vállalkozás motorja. Süti-fagy – erre volt igény -, később csapolt sör, majd jött a pizza, végül étteremmé váltunk. Eleinte fővárosiként kicsit furcsálltak bennünket az itt élők, de gyorsan befogadtak. A fiúnk, Csaba versenyszerűen teniszezik, számos kiváló emberrel tart kapcsolatot, akik közül sokan megfordultak már nálunk. Azt mondják, az emberségünk, szeretetünk hozza vissza őket, aminek mi nagyon örülünk, mert mindig is egy ilyen helyet szerettünk volna kialakítani: egyedi hangulatú, magyaros konyha, családias környezet. Kicsit eldugott helyen vagyunk, ami előny és hátrány is időnként. 1991 óta kínálunk szálláshelyeket

is, azóta sok-sok vendégházzal gyarapodtunk, melyek körül ölelik az éttermünket: Zsuzsa ház, Béla ház, Csaba ház, Erzsébet ház, Rómeó és Júlia házak.

Budapesti otthonunkat mára eladtuk, gárdonyiak vagyunk, és nem is szeretnénk máshová költözni. Jó itt lakni. Jó a városvezetés, kitűnő az ügyintézés, segítőkészek az emberek, vállalkozóként is pozitívan éltük meg az elmúlt közel 25 évet, és nem utolsósorban fantasztikus barátokra tettünk szert helyben és a vendégkörünkéből egyaránt, akiket újra és újra visszavárunk.

AGÁRD, ÁRPÁDFEJEDELEM U. 76/A.

TELEFON/FAX: 22/271-085.

TEL: 30/323-5035, 70/219-7269

WWW.ROMANTIKAVENDEGHAZAK.HU

Bejártuk a várost a polgármesterrel

Komárom az építkező város

A Duna gyöngyszeme, Komárom történelmi léptékű fejlesztések előtt áll. A következő hónapok során több olyan beruházás veszi kezdetét, amely több évtizedre határozza majd meg a település arculatát, lehetőségeit, úgy gazdasági, mind turisztikai területen. Dr. Molnár Attila polgármesterrel szeptember elején tartottunk bejárást az építési területeken.

A városvezető fél nyolcra invitálta a sajtó képviselőit a városházára. A polgármester ilyenkor, mint megtudtuk, már jóval korábban bent szokott lenni munkahelyén. Nem volt ez másként most sem. A titkárságon hellyel kínáltak bennünket. Elnézést kértek, a polgármester úrnál már vannak. Tárgyalás megbeszélést, megbeszélés tárgyalást követ egész nap, de rögtön végez, és indulhatunk. És valóban. Mielőtt az előbbi mondat végére értünk volna, már nyílt is az ajtó. Pontosan fél nyolc volt. Elsőként a Csillag-erődbe látogattunk ki.

- Itt néhány hónapon belül megkezdődnek az építkezések, jelenleg a tervengedélyeztetési fázis zajlik. Kiemelt kormányzati beruházás keretében a Szépművészeti Múzeum egyedülálló szobormásolat-parkja kap majd elhelyezést az ódon falak között. Milliárdos beruházásról van szó – kezdte mondandóját a polgármester, majd hozzátette: képzeljük csak el, hogy pár hónapon belül a Csillag-erőd a térség egyik legnagyobb és leglátványosabb turisztikai célpontjává válik, olyan komplexummá, amely évente több ezer látogatót fogad. A felújítás során a tervezők természetesen szem előtt tartották a létesítmény történelmiségét is,

így az erőd a sajátosságait megtartva, de a XXI. századnak megfelelően kap majd új külsőt. Látozatóközpont, étterem, kiszolgáló egységek épülnek, csónakázhatóvá válik a vizesárok. Egyáltalán pazar látvány fogadja majd az ideérkezőket.

- Komárom – tette hozzá **dr. Molnár Attila** - végre még inkább felkerül majd az országos turisztikai térképre. A beruházás nem csupán városunk hírnevét öregbíti majd, de a megnövekedett látogatóforgalomnak köszönhetően további helyi adóbevételeket is generál majd. Egyébként az erődtől pár száz méterre, ha lehet ezt mondani, még jelentősebb beruházás zajlik: épül a gát.

- Országgyűlési képviselőként – idézte fel a polgármester - annak idején az első felszólalásaim egyikében sürgettem a gát megépítését. A 2013-as év aztán meg is mutatta sajnos ennek a kérdésnek kérsenek a késlekedést nem tűrő időszerűségét. Emléksünk, a Duna 845 cm-es rekordmagassággal tetőzött városunknál. Azóta ugyan már többször, több fórumon is megköszöntem a komáromiaknak, a hivatalos szerveknek és a kormánynak azt a példa nélkül álló, egyszersmind példamutató összefogást,

amit akkor tapasztaltam, de ezt kell tennem most is. Emberfeletti energiákat megmozgatva végül sikerült mederben tartanunk a folyót! A most zajló beruházás garanciája annak, hogy a komáromiak a jövőben hasonló mértékű ár érkezésekor is nyugodtan hajthassák álomra a fejüket. Az új, megerősített gát mintegy tíz kilométer hosszan húzódik majd, Komáromtól egészen Almásfüzitőig.

Ismét autóba ültünk, úti célunk ezúttal a város másik vége, Koppánymonostor, és az ipari park. Miközben haladtunk befelé a városba, a szőnyi kórháznál egy egymilliárdos fejlesztést hirdető Széchenyi Tervez táblára lettünk figyelmesek. A tavaly decemberben indult beruházás öt területet érint. A több száz milliós fejlesztés részeként javában zajlik az új belgyógyászati osztály kialakítása. A bontási munkák már a vége felé közelednek, várhatóan október folyamán át is adják az új osztályt. Jól haladnak a fűtéskorszerűsítés területén is, a számítógéppel vezérelt kazánrendszerek telepítése zajlik éppen. A pazarló fűtésrendszert egy takarékos mód váltja fel. A tervek szerint a fűtési szezon kezdetére – ami a kórház esetében október elsejét jelent

– elkészülnek a munkálatokkal.

Az utolsó fázisához érkezett a pályázat bűrtorbeszerzési része is, melynek köszönhetően főként az új belgyógyászati osztályt rendezik be, de természetesen más osztályra is kerülnek ápolást segítő darabok, így például ágyak, vagy új ágytálmások. Szintén az utolsó simításokat végzik az informatikai fejlesztés tekintetében, mely a hardver és a szoftver rész mellett egy teljesen új medikai rendszer kialakítását foglalja magában. A pályázat legnagyobb részét az eszközfejlesztés teszi ki, hiszen közel 400 millió forint összértékben gazdagodik új berendezésekkel a Selye János Kórház műszerparkja.

A vérnyomásmérőtől kezdve a direkt digitális röntgenekig az eszközök nagyon széles skálán mozognak. Ezekkel az ortopédiai beavatkozások mellett további új sebészeti- és nőgyógyászati műtétek valósulhatnak meg. Az intézmény kap egy különleges műszert, egy széndioxid-lézer. Ilyen a környék kórházaiban nincs. Ez az eszköz a lágyrész műtéteknél alkalmazható igen előnyösen. Ez a fejlesztés a Selye János Kórház minden osztályát érinti, de természetesen vannak kiemelt területek. Ilyen a járó-beteg ellátás, ahol az eddig használt 30 éves röntgenberendezést cserélik le a legmodernebb direkt digitálásra, míg a nőgyógyászaton lehetővé válik a 3D-s és 4D-s felvételek készítése is.

- Ha már itt a Csillag lakótelep és a gyógyfürdő környékén vagyunk – mutat körbe dr. Molnár Attila –, el kell mondanom, hogy a nemsokára induló geotermikusenergia-projektünknek köszönhetően hamarosan a föld hőjével fűtjük majd városunk ezen részeit is, csakúgy, mint a központban is jó néhány középületet. Eddig ezzel a lehetőséggel nem éltünk, ezután viszont szinte teljes mértékben hasznosul majd a benne lévő energia. Két termálkör kerül kialakításra. A „nyugati termálkör” a város délnyugati részén, a „keleti termálkör” pedig a település keleti felében. A geotermikus hőellátó rendszer kiépítése éves szinten 1,2 millió köbméter földgázt vált ki, és jelentősen csökkenti a szén-monoxid kibocsátást is. A projekt összköltsége mintegy 1,2 milliárd forint, melyből a támogatás megközelíti a félmilliárd forintot, az önrő pedig kerekítve 700 millió forintot tesz ki. A beruházás körülbelül egy évtized alatt térül meg. A költségmegtakarítás évente több tízmillió forintot jelent majd.

A koppánymonostori egykori hulladéklerakó területe előtt autózva a polgármester elmondta, hogy a terület rekultivációja szintén régi adósság volt már az itt élők felé. Nagy öröm, hogy ezt is sikerült végrehajtani. Az egykori szemételep mára teljesen megtisztult, talaját kicserélték, nemsokára új zöldterület jön itt létre. Komárom tagja a Duna-Vértes Köze Regio-

nális Hulladékgazdálkodási Társulásnak, ennek égisze alatt valósult meg a beruházás. A 10 hektáros területet több száz köbméter hulladéktól mentesítették a szakemberek.

Következő állomásunk az Ipari Park területe. Az önkormányzat évekkel ezelőtt vásárolt további 40 hektárt, hogy azon zöldmezős beruházások valósulhassanak meg. A cégek betelepülését elősegítendő a város sikerrel vett részt egy 600 milliós uniós pályázaton, ennek keretében valósul meg a terület közművesítése. Az uniós támogatottság 85%, további 10%-ot a kormányzat tesz hozzá, az önrész így csupán 5%-ot tesz ki.

- A városvezetés – tette hozzá a polgármester – a gazdasági válság idején is előre gondolkodott, szem előtt tartva a gazdaságélénkítés és a munkahelyteremtés jövőbeni lehetőségét. Ezért vásároltuk meg az ipari park szélén álló földet, melyen a jövőben zöldmezős beruházások kaphatnak helyet. Ehhez azonban elengedhetetlen a terület infrastruktúrájának kiépítése. A beruházás során egy 1 kilométeres belső út épül, valamint kerékpár- és gyalogút létesül, kiépül a közvilágítás, illetve az ivóvíz, a szennyvíz és a csapadékcatorna hálózat is.

– A Microsoft-Nokia sajnálatos bejelentése után az elmúlt hetekben több pozitív fejlemény is történt az ipari parkban. Egyrészt több mint 50 cég, közel 3000 álláshelyet kínál a volt nokiás dolgozóknak, másrészt szeptember elsejétől Komáromban 400 fővel bővíti dolgozói létszámát a Foxconn. A számítástechnikai eszközöket gyártó cég teljes egészében városunkba helyezte át a termelést, a Vértes Volán Zrt. pedig reagálva a gyorsan változó piaci helyzetre, új menetrend szerinti autóbuszjáratokat indított. Reményeim szerint néhány héten belül újabb céget üdvözölhetünk városunkban.

Utunk végső állomása a leendő új dunai híd területe. A polgármester rámutatott, hogy az új átkelő nem csupán gazdasági értelemben hoz majd pozitív változást a város és a térség életében, de még inkább integrálja a települést az észak-déli irányú kereskedelmi útvonal állomásainak sorába, ezzel is emelve Komárom rangját.

- Az új híd jelentőségét szinte még felmérni sem tudjuk – zárta a bejárást dr. Molnár Attila –, de biztos vagyok benne, hogy Komárom életében olyan mérvű fontos változásokat fog hozni, amelyre történelmünkben még nem volt példa. Ezzel együtt az a tény, hogy városunkba a következő időszakban mintegy 35 milliárd forint összegű beruházás érkezik, önmagában elég, hogy nyugodt szívvel jelenthessük ki: Komárom az építkező város!

FORRÁS: KOMÁROMI ÚJSÁG

ŐRZIK A BÁNYÁSZMÚLTAT

Tatabánya - A tatabányai önkormányzat civil szervezetekkel összefogva felújította a város környékén található még megmaradt lejtaknak bejáratát – közölte a polgármester. **Schmidt Csaba**

ba. Tájékoztatása szerint a bányászati emlékek közül most a még megmaradt négy lejtakna, a X. számú, a Szent István (XIV.), a Vida Jenőről (XI.) és a Rehling Konrádról (XII.) elnevezett aknabejáratok környezetét hozták rendbe, az épületeken múltjukat bemutató táblákat helyeztek el.

AZ ÉV FŐÉPÍTÉSZE

Veszprém megye - Tizennegyedik alkalommal adták át a 2000-ben alapított „AZ ÉV FŐÉPÍTÉSZE” díjat. A 2014. évben az elismerésben **Papp Zoltán Tamás** okleveles építész-mérnök, Tapolca és Sümeg városok, valamint Sávoly község főépítésze részesült. A főépítészt a díjat negyedszázados, széleskörű, szerteágazó tevékenységéért

kapta, mellyel meghatározó módon járult hozzá az épített környezet emberhez méltó és esztétikus kialakításához. Aktív szakmai közösségi és szervező munkája ugyancsak elősegítette főépítési feladatainak példaértékű elvégzését.

TERMÉSZETTUDOMÁNYOS KÉPZÉS

Tata - Országos természettudományos továbbképző központot hoznak létre Tatán annak a megállapodásnak értelmében, amelyet az önkormányzat képviselőjében **Michl József** polgármester, az ELTE képviselőjében pedig **dr. Mezey Barna** rektor írt alá. Mindez az ELTE kezelésében levő tatai geológus kerttel korábban elindult partnerség megerősítése, folytatása.

Balatonalmádi – ciklusértékelő Keszei János polgármesterrel

Erősödő város, térségi központ

Balatonalmádi történetében az elmúlt négy esztendő jelentős változásokat hozott a közigazgatás és az oktatás átszervezések eredményeként. Az épp csak negyedszázada városi rangot kapott település máris meghatározó térségi szerepet tölt be. Keszei János polgármester arról számolt be lapunknak, hogy igyekeztek mielőbb felnőni ehhez a feladathoz, és minél jobban helyt állni a kihívások során. Balatonalmádi szemmel láthatóan szépül, fejlődik, és térségi szereplőként is egyre nagyobb jelentőséggel bír.

- Hogyan éltek meg az itt élők a kisvárosból járásközponttá válás folyamatát?

- Balatonalmádiban az elmúlt évek során sok minden fejlődött, de még több minden változott. A közigazgatási és az oktatási rendszer átalakítása során – korábban soha sem volt – járásközponti és tankerületi központi ragot kapott. Óriási megtiszteltetés és komoly kihívás ez városunknak. Ugyancsak új feladatokat hozott, hogy Felsőörs – 2000 fő alatti településként, a törvényi előírásoknak megfelelően – megszüntette önálló önkormányzatát és hozzánk kívánt csatlakozni. Ma már közös önkormányzati hivatalt működtetünk. Az átalakítások ingatlanátadásokkal, átszervezésekkel is jártak. Sajnos azt nem tudtuk megoldani, hogy a polgármesteri hivatal és a járási hivatal egy épületbe költözhessen, az utóbbinak csupán egy része fért be az épület alsó szárnyába, másik fele a volt orvosi rendelő épületének földszinti részén kapott helyet. A Gyámhivatal szintén a volt egészségügyi rendelő épületébe költözött, míg a helyére – felújítást követően, melyet pályázati forrásból tudunk finanszírozni – a járási munkaugyi központ fog beköltözni.

- Milyen eredményeket sikerült elérniük pályázati téren?

- Több-kevesebb sikerrel jártunk, ám a pályázati önrészt mindig tudtuk biztosítani. A Balatonalmádi Egészségügyi Központ megépítése az elmúlt évtized legnagyobb beruházása volt városunkban. Az új intézmény

a térség 30 ezer lakójának az ellátását biztosítja. Az Egészségház falain belül működik az Egészségfejlesztési Iroda, mely 114 M Ft forráshoz jutott pályázat útján. Az ennek eredményeként megvalósult szűrővizsgálatok, felvilágosító programok beváltották a hozzáfűzött reményeket.

- Ugyancsak egy pályázat segítségével tudtuk felújítani a régen kiürített Baross utcai orvosi rendelő épületének felső szintjét, melybe a szociális alapellátó központunk költözött.

- Nyáron fejeződött be a városközpont rehabilitációs pályázatunk II. üteme. A „Kis-településeken a településképp javítása” című projektre 47 M Ft-ot nyertünk. Járdák újultak meg, bővült a Széchenyi sétány melletti játszótér, megszépült az Egészségház mögötti zöldterület, és talán a leglátványosabb a Posta-parkoló felújítása.

- A Wesselényi Strand nyugati részének rekonstrukciója is megtörtént, két új vendéglátó egység épült itt.

- Városunk büszkesége lett az új Európa Szoborpark, amely nemzetközileg is elismert turisztikai vonzerővé válhat, hiszen az egységes arculat, a különleges alkotás mellett alkalmas nívós hazai és nemzetközi kulturális programok lebonyolítására is. Leader forrásból 14,3 millió forintot nyertünk erre a célra.

- Végül – az itt élők közül sokan talán ennek örülnek a legjobban – csapadékvíz-elvezetésre is nyertünk 74 millió forintot, amit

főképp az Endre és Vörösmarty utca fejlesztésére fordítottunk. Saját forrásból oldottuk meg Vörösberény városrészünkben az Ady Endre út és az Ady tér felújítását.

- Az elmúlt ciklus egyik legnagyobb érdeme talán, hogy rendezte az önkormányzatok adósságállományát. Az önök esetében ez hogyan alakult?

- Az adósságkonszolidáció nem érintette a településünket, mindig a stabil működés, a kiegyensúlyozott gazdálkodás jellemezte városunkat. Mindennek a jutalmaként 181 M Ft minisztériumi támogatást kaptunk, melyet a következő másfél évben tudunk majd felhasználni fejlesztésekre.

- Huszonöt esztendeje már, hogy Balatonalmádi megkapta a városi rangot. Hogyan ünnepeltek?

- Igyekeztünk megadni a módját, egy programokkal teli hosszú hétvégén az itt élők együtt ünnepelhették otthonukat. A nívós előadók, szórakoztató programok mellett – Csík Zenekar, Ladánybene 27, Irigy Hónajmirigy, a gyermekeknek az Alma együttes – egy Balatonalmádiról szóló könyv megjelenését is támogattuk. Igazi népi ünnepély volt, ahol a város apraja-nagyja jól érezhette magát, és ahol testvérvárosaink delegáltjai is megjelentek. A sok-sok változás, jól elvégzett munka után jó volt kicsit kikapcsolódni, ünnepelni.

Réz

Ronyecz Péter polgármester köszöntötte a Szent Orbán Borrendek találkozójának résztvevőit

A tízéves városban 1972 óta most épülhetett új iskola

Adonyban megvalósították terveiket

A korábbi évekhez viszonyítva nyugodt, munkás ciklusra tekinthet vissza az adonyi önkormányzat. Nagy léptékű fejlesztéseket sikerült megvalósítani, nyomasztó adósságuktól is megszabadultak, így nyugodt szívvel állnak a polgárok elé az önkormányzati választásokon – tudtuk meg Ronyecz Péter polgármestertől.

- Milyen volt Adony számára az elmúlt négy év?

- Tizenhét éve vagyok polgármester, és úgy látom, hogy az elmúlt négy évben még az 1990-es éveket, azaz a pártállamiság lebontását is felülmúló változások történtek az önkormányzatoknál. Különbült az önkormányzati és a jegyzői hatósági munka, megszűntek a meglévő kistérségek, járási hivatalok alakultak, hatósági jogköröket, feladatokat, forrásokat vontak el, iskolák fenntartását vitték el. Olyan változásokon ment keresztül a magyar közigazgatás, és a települések mindennapi élete is, amely párját ritkítja. Persze ebben az időszakban sok pozitív is történt velünk, gondolok itt elsősorban az adósságátvállalásra. Összességében 350 millió forintot vállalt át tőlünk az állam. Nem lettünk ugyan járási székhely, de van önkormányrodánk, és a tervek szerint jövő év második felében kormányablak nyílt Adonyban.

- Mi jellemezte a testületi munkát?

- Hálát adok a Jóistennek, hogy ilyen alkotni, és eredményesen dolgozni tudó, jó szándékú testülettel irányíthattam Adonyt. Nem volt pártoskodás, gonoszkodás és irigység a képviselőkben. Nyilván voltak viták is, de ezek mindig alkotó jellegűek, hogy melyik utcát aszfaltozzuk előbb, hol építsünk buszvárót. Tehát én olyan szándékot és olyan bizalmat éreztem a testület részéről, amelyet még soha azelőtt. Azt gondolom, hogy ez volt nálunk a fejlődés mozgatórugója.

- Milyen eredményeket mutatott fel a város az előző ciklusban?

- Egyrészt megújultak intézményeink, valamennyit sikerült felújítani, kibővíteni, így megfelelnek a mai kor elvárásainak. Redben vannak a közműveink, megújult a művelődési ház, az óvoda, a szociális otthon, az egészségház is. 1972 óta most tudtunk új iskolát is építeni, aminek csodájára járnak, és új otthonra lett a polgármesteri hivatal is. Adony tehát jó pozícióban vág neki az új ciklusnak, köszönhetően annak, hogy mintegy 350 millió forint önrésszel kiegészítve 1,5 milliárdnyi beruházást, fejlesztést sikerült megvalósítani pályázati pénzek segítségével. Ott helyen, ahol buszmegálló van buszvárót építünk, most is dolgoznak rajtuk. Azt is fontosnak tartom, hogy letudunk aszfaltozni két utcát, erre a munkára 24 milliót költöttünk. Saját pénzből vásároltunk egy kilenc személyes kisbuszt az önkormányzatnak, ezzel hordjuk a rászorulóknak az ebédet. Elkészült a térfelügyelő rendszer is 15 kamerával, így gyakorlatilag minden célt, amit magunk elé tűztünk, meg tudtunk valósítani.

- Mik a terveik a jövőre nézve?

- Ha nem változik jelentősen a finanszírozásunk, és megfelelő pályázati forrásokat is tudunk Adonyra hozni, akkor a település késszé varázsolható. Parkolóhelyek és járdák építésére van szükség a Rákóczi utcában, a templom és az iskola között, valamint az önkormányzat előtt. Szeretnénk a régi polgármesteri hivatalt felújítani, és más célra hasznosítani. Az úgynevezett golyás há-

zunkat lebontottuk, a helyén utat szeretnénk biztosítani a szociális otthon irányába. A fennmaradó részen felnőtt és gyerek játszótér fogunk kialakítani, hiszen jól óvható, megvilágítható helyen van, így a rongálás is megelőzhető, kivédhető. Ha nem nyúlnak hozzá az önkormányzati költségvetéshez, akkor lesz kb. évi 40-50 millió szabad felhasználású saját bevételünk, amit önrészekre, illetve egyéb fejlesztésekre fordíthatunk. Mindenünk új, tehát most kell terveket készíteni a jövőt illetően.

- Milyen a civil élet Adonyban?

- Vannak nagy hagyományú egyesületeink, együttesek, mint a horgászok, vagy a Gyöngyvirág énekkar. Ez utóbbi éppen a napokban ünnepelte fennállásának negyvenedik évfordulóját, és három tagot is köszöntöttünk az egykori alapítók közül. Ezen kívül vannak olyan szerveződések, amelyek időszakosan tevékenykednek. Összességében mintegy negyven civil szervezetről tudunk Adonyban, ami a település lélekszámát tekintve nagyon tekintélyes mennyiség. Kiemelném még a Szent Orbán Borrendet, mely júniusban megszervezte a hasonló nevű borrendek európai találkozóját. Érkeztek hozzánk Szlovákiából, Romániából, Szerbiából, illetve természetesen Magyarországon más borvidékeiről is vendégek. Legnagyobb idei rendezvényünk a városnap volt. Ezen a többnapos ünnepségen emlékeztünk meg arról, hogy Adony éppen tíz éve kapott városi rangot.

VEÉR KÁROLY

Lépésről-lépésre a városiasodás útján

Bodajkon az ipari terület fejlesztése a cél

- Az elmúlt négy év a gazdasági világválsággal, és az országban felgyülemlett adósságállománnyal, nem csak a magánszemélyeket, de önkormányzatunkat is nehéz helyzet elé állította. Hiteleinket átvállalta ugyan az állam, de át kellett alakítania a finanszírozási rendszert is, és így a ciklusban körülbelül 120 millió forinttal kevesebb költségvetési támogatásból voltunk kénytelenek működtetni településünket – kezdte beszélgetésünket Almádi István, Bodajk polgármestere.

- Sikerült ezt valamiképpen korrigálni?

- Az adóbevételek nálunk sajnos nagyon alacsony szintűek. Kitorési pont lehetne az Ipari Park betelepítése, két cég már működik is, a Sonima Kft. és a FE-CO Mór Kft., ők már befejezték a telephelyfejlesztést. Harmadikként a SELECTOR Kft. csatlakozott, amely nyert 98 millió forintot egy újfajta technológiai bevezetésére, ők elektronikai hulladékokat dolgoznak fel, semmisítenek meg. Ebben a ciklusban közel 400 millió forint érkezett Bodajkra iparfejlesztésre, ez azonban még mindig kevés, nagyon nagy előrelépést nem tudtunk elérni. Ezek a beruházások munkahelyeket teremtenek, és tevékenységük által az iparüzési adóbevételek is növekedhetnek. A szomszéd településen, Mórton elindították ezt a folyamatot 30 évvel ezelőtt, ennek nyilván megvan már az eredménye, és viszonylag nyugodtan tudnak élni, nálunk – mivel korábban ez kimaradt a közgondolkodásból – kell néhány jó év, hogy ez megvalósulhasson.

- A város így is épül-szépül. Milyen eredményeket sikerült elérniük a ciklusban?

- Szerencsére 2010 és 2014 között minden ediginél több pályázati pénz érkezett Bodajkra. Az NFÜ, a zirci Leader Egyesület és más egyéb szervezetek támogatói döntései révén, több mint 970 millió forintról van szó. Ezen pénzek sok esetben igényelték önrészt is, így a megvalósuló beruházások összértéke meghaladja az 1,3 milliárd forintot. A LEADER fejlesztések kapcsán civil szervezetekkel együttműködve jelentős eredményeket értünk el. Például felújították a katolikus templomunkat kívülről közel 30 millió forintból. Örömteli, hogy ilyenkor megmozdul a civil szféra, gyűjtést rendeztek, sok-sok millió forintot tudtak még hozzárakni a pályázati összeghez a helyi vállalkozók és magánszemélyek támogatásaiból. Új parkoló is épült, amely közel 14 millió forintos beruházás volt, ehhez a Bodajkért Közalapítvány 10 milliós pályázati pénze volt az alap, a többit a város

biztosította a fejlesztéshez. Nemcsak egyszerűen térköveztünk, hanem dísznövényeket ültettünk, és a városias jelleget erősítő térelemeket, például egy ívó kutat is elhelyeztünk. A jövőre is készülünk, hiszen olyan csöveket fektettünk le, amelyek lehetővé teszik, hogy utólag ne kelljen már esetleg egy díszkivilágításnál az aszfaltot felszedni.

- Intézményeinkről sem feledkeztünk el, éppen épületenergetikai felújítások zajlanak 336 millió forint értékben, abból 2 iskola, 2 óvoda és 1 kollégium fog külsőleg és épületenergetikai szempontból megújulni. Minden külső nyílászárót kicserélnek, a tornaterem tetőszerkezetét újrapiálják - eddig semmiféle szigetelése nem volt -, és ebbe beletartozik természetesen a fűtőkorszerűsítés, a világítás korszerűsítése, és alternatív energiaforrások kiaknázása is, mint napelemek és napkollektorok elhelyezése több helyen.

- Most adtunk át egy játszóteret egy felnőtt kondi-parkkal együtt, ez szintén a Bodajkért Közalapítvány fejlesztése az Önkormányzattal együtt. 5 millió forintot nyertünk rá, egy kicsit ki kellett egészítenünk, hogy növeljük a kondi eszközök darabszámát, és hogy a környezetet olyanáá tegyük, amely jobban kielégíti az emberek igényeit. Nagy sikere van, rengeteg felnőtt használja ezeket az eszközöket, és már mondják, hogy a település többi részén is célszerű lenne ilyet elhelyezni!

- Az új uniós költségvetési ciklus új pályázatokat is jelent. Miben gondolkodnak?

- Tudatosan készülünk erre, a településeknek le kellett adniuk az elképzeléseiket erre az időszakra. Bodajknak nyilván az ipari terület fejlesztésére kell koncentrálnia, de ezzel együtt belső lakossági problémákat is meg kellene oldanunk. Nincs például kiépített piacunk, ennek a helyét és az ehhez szükséges forrásokat is keressük pályázatok útján. Kultúrházunk továbbra is felújításra szorul, valamint a település központját is szeretnénk tovább építeni. Volt

egy természetes tavunk, aztán amikor a bányák elkezdtek dolgozni, elvitték a vizet. Utána agyagpaplannal lezárták az alját, fúrtak egy kutat és a karsztvíz helyett ebből a kútból töltötték fel a tavat, így egy tófürdő jött létre. Miután a bányák bezártak a források újra elindultak, és nagyon sok helyen fel is törtek a település különböző részein. A szakvélemények alapján nekünk az agyagpaplant fel kellett szednünk, és ma már újra a források táplálják a tavat, de még nem érik el azt a szintet – szakértők szerint erre 4-5 évet kell várni -, hogy ez megfelelő legyen. A csodálatos Tó-fürdőt, nem mi tettük tehát tönkre, hanem a természet avatkozott bele a folyamatba, és ehhez alkalmazkodnunk kell.

- Mennyire segítette a civil szféra az önkormányzat munkáját?

- Örülök neki, hogy az önkormányzat bizottságaiba 8 fő külsős tagot tudtunk bevonni. Ez biztosította képviselő-testületi munka átláthatóságát. Megalakult az Idősek Tanácsa, és a még további munkát, energiát igénylő Fiatalok Tanácsa, valamint a Gazdasági Tanácsadó Testület is. Ugyancsak köszönetet szeretnék mondani még a bodajki polgárőröknek. Munkájuk eredménye, hogy jelenleg nyugodtan élhetünk településünkön, és az is, hogy júliusban a Belügyminisztérium államtitkáráról átvehettem a Polgárőr Város kitüntetést.

- Bodajkon rengeteg tehetséges, szorgalmas ember él. Így nagyon sok rendezvényt, kiállítást és könyvbemutatót tartottuk. Örülök, hogy a különféle alkotók, művészek, önszerveződő közösségek megmutathatták Bodajkon, hogy mivel töltik szabadidejüket, és mire képes az ember, aki tehetséges és elszánt. Számomra nagyon emlékeztetése az adventi készülődések, a közös karácsonyi programok, a júnálisok, és az augusztus 20-ák. Ilyenkor elfeledve a hétköznapi problémáit együtt tudtunk ünnepelni, kikapcsolódni, és tenni Bodajkért!

RÉZ

Négy év után leköszön az oroslányi polgármester

Csak rengeteg munka hozhat eredményt

Négy évvel ezelőtt Takács Károly, aki korábban a VÉRT vezérigazgatója, majd vállalkozó volt, önkormányzati tapasztalat nélkül került Óroszlány város polgármesteri székébe. A kezdetek nehézségeiről, munkastílusáról, megkezdett és befejezett projektekről beszélgettünk a ciklus végén leköszönő városvezetővel.

- Milyen elképzelésekkel vágott neki a polgármesteri munkának?

- Mérnökemberként, rendszerben gondolkozóként véltem, hogy akárcsak egy projektet, az önkormányzati munkát is meg kell tervezni, részcelokra bontani. Ilyen értelemben technokratának vallom magamat. A misszió az volt, hogy segítsük a város munkahelyteremtését, javítsuk az infrastruktúrát és az általános közállapotokat. Ebbe beletartozik a szociális igazgatástól kezdve a külterületen élők, és az idősök helyzete is. 2010-ben egy 17+5 pontból álló programot hirdettünk. A stratégiai irány az volt, hogy a legnagyobb adófizetőink felé kell fordulni, a rosszabb helyzetben levőkön pedig segíteni, például adókedvezményekkel. Ez egy politikai egyezség volt, ezt igyekeztünk csapatmunkában megvalósítani.

- Milyen konkrét lépésekre került sor?

- A program pontjai az akkor ismert állapotokat tükrözték. 2010-2011-ben korábbi cégem, a Vértesi Erőmű csődöt jelentett, ez akkor több mint 1400 munkavállaló sorsát érintette. A Zrt. szanalása, újbóli rendbetétele, a válságból való kilábalás rendkívül fontos munka volt, országgyűlési képviselőasszonnyal mindent elkövetünk, hogy segíteni tudjunk a magunk eszközeivel. A program további eleme, hogy olyan régi ügyeket kell rendezni, amiket a korábbi szocialista városvezetés nem tudott megoldani. Ezekből sok volt a városban. A strand nem működött, az Ady mozit eladták, a sgrafittók omladoztak a házak falán, a volt Gárdonyi iskola egértanya volt, nem használták semmire. Ezeket mind rendeztük, a nagyrészt a sport és a jóléti kategóriába tartozó ügyek több 100 mil-

lió forintot emésztettek fel. Hosszú előkészületek és tulajdonosi viták után igyekeztünk a város legfontosabb szolgáltatási ügyeit rendbe hozni. A hőtávvezeték rekonstrukcióját több mint három évig készítettük elő, majd idén tud megindulni az utolsó előtti lépés. Hároméves előkészítő munka van az új sportcsarnok előkészítésében is. Az immár NB I/B-s kosárlabda sportegyesület a társaságiadó-kedvezmény (TAO) kínálta lehetőséget kihasználva pályázott, és nyert 542,5 millió forintot a csarnok fejlesztésére. Az önkormányzat vállalta a 400 millió forintos önrészt.

- Óroszlány történetében először járási székhely lett. Ez milyen feladatokat jelentett?

- Nekünk kellett a kormányhivatalokat kistafirungozni, helyet adni, személyzetet átadni, ezt megtettük, sőt továbbfejlesztettük. Mintaprojektet indítottunk el, így került látóterünkbe a volt Arany János iskola épülete, mely 5000 m²-es kihasználatlan ingatlan. Szerkezetileg jó épület, csak teljes mértékben modernizálni kell. A terveket megcsináltattuk, építési engedélyt elkészítettük, megtettük a kezdeti lépéseket, hogy egy helyen legyen a járás összes hivatala. Az új szolgáltatóház és városközpont tervezésével Ripszán János Ybl-díjas építész bízott meg.

- Markáns fejlődés látszik Óroszlány ipari parkjában is. Minek köszönhető a konjunk-túra?

- Úgy gondolom, beérett az a kapcsolatépítő munka, amit végeztünk. Rendszeresen meglátogattuk az ipari parki vállalkozások vezetőit, igyekeztünk megmutatni, hogy törődünk ve-

lük, foglalkoztatja az önkormányzatot, hogy mi van házuk táján. Talán ennek köszönhető, hogy többen is nagyon komoly munkahelyteremtő beruházásba fogtak. A napokban tettük le az amerikai BorgWarner új gyártócsarnokának alapkövét, de mondhatom, hogy szinte mindenki fejleszt az ipari parkban. A város képes a változtatásra, ésszerű kockázatokat is hajlandó vállalni az ipartelepítés hátterének megvalósításához, és nem fél az átalakulástól sem.

- Legendás az Ön maximalista munkastílusa. Sikerült ezt elfogadtatni a többi képviselővel?

- Azt gondolom, hogy dolgozni annyit kell, amennyit az ember bír. Persze nehéz volt megértetni a többiekkel, hogy nekik is naponta 2-3 órát még bent kéne maradni ahhoz, hogy ledolgozzuk azt a hátrányt, amit elődeink összehoztak. Megküzdöttünk egymással, és eljutottunk oda, hogy a testület négy éves munkája alatt közel 35-40%-kal több napirendet tárgyalt, mint korábban, és kéthetente ülésezett. A munkastílus nehéz ügy volt, én azt szoktam mondani, hogy „nagyon szeretném, ha este 8-kor nemcsak a haza készülő takarítónőkkel találkoznék”. A négy év alatt ezt odáig sikerült vinni, hogy 3-4 vezető már itt maradt esténként is dolgozni. Ez egy önépítő folyamat, ezt a fajta hangulatot szeretném, ha folytatnák az utánunk következők. Nyilván vannak kritikuskok, de a számok, a tények magukért beszélnek. Sajnos nagyon sok munkával lehet ezt csak fenntartani, de a város fejlődése érdekében egy kicsit ki kell lépni a megszokott kényelemből.

VÉKÁS KÁROLY

Tíz év alatt látványosan fejlődött Berhida

Mitől város egy város?

A legtöbb település azért vágyik a városi rangra, mert több támogatást, gyorsabb fejlődést remél ettől. De vajon mi kell ahhoz, hogy egy településből valóban város legyen? Pergő Margit, Berhida polgármestere a várossá válásról, az elmúlt négy esztendőről, és a jövő terveiről mesélt lapunknak.

A várossá válás folyamat

- Régóta vágyott címet nyertünk el tíz évvel ezelőtt, ami akkor plusz normatívákat jelentett. Ma már ezek nincsenek. A város azonban nem is ettől város. Főleg azon múlik, hogy az itt élők képesek-e városiasan gondolkodni, és tenni a településükért. Felnőttként, városként a saját problémáinkat saját magunknak kell megoldanunk.

- Berhida a 26 magyarországi város közé tartozik, akik nem voltak eladósodva. Az itt élők nem is tudják értékelni, mit jelent az, hogy mi gond nélkül tudjuk üzemeltetni a várost, annak intézményeit. Számunkra természetes, pedig sok más településen ez egyáltalán nem magától értetődő. A kormányzat ígéretet tett 181 millió forint támogatásra, melyet a jó gazdálkodásunkért kapunk cserébe. Sajnos erre a pénzre egyelőre még várunk kell.

Fejlődés több ponton

- Külső megjelenésében településünk látványosan fejlődött. Az alap infrastruktúránk már régóta rendben volt, az útjainkkal, járdáinkkal azonban bőven volna még mit tenni. Ezekre azonban sajnos nem írtak ki pályázatokat, a saját forrásaink pedig végesek. A csapadékvíz-, belvíz-elvezetési rendszerünket szeretnénk volna pályázatból rendbe tenni, de mivel mi mindig rendben tartottuk az árkaikat, az átterszeinket, és ebből adódóan itt soha semmit sem öntött el a víz, így nem indulhattunk ezekért a forintokért.

- A Roma Kisebbségi Önkormányzattal sikerült egy előnyös megállapodást kötnünk. Pályáztak

egy szociális szövetkezetre, és 100%-os támogatást nyertek közfoglalkoztatásra. Ennek keretében vállalták a parkok gondozását, melyhez az önkormányzat biztosítja a szakmai vezetést. A szociális szövetkezet keretében más terveink is valóra válhatnak. Ezek egyike a gyógykönyvtermesztés, ami sokaknak adhat munkát.

- A városüzemeltetésben is nagyot léptünk előre, a közfoglalkoztatásra várókra építettünk. Jobb hatékonysággal tudnánk azonban működni, ha nem kellene 2-3 havonta cserélni őket. Berhidán van időszak amikor 400 fő kap foglalkoztatást helyettesítő támogatást. Közülük jelenleg 60-70 főt tudunk alkalmazni.

További fejlesztési célok

- A megyei fejlesztésekhez csatlakozva eltervezünk egy kerékpárutat is, mellyel a környező településekhez tudunk csatlakozni. Összefogtunk Küngőssel, Csajággal és Balatonfőkajárral, hogy a településeinken áthaladó alacsonyabb rendű főutak biztonságosabbak legyenek. Óriási a kamionforgalom, sok a gyorsajtó. Forgalmassítókra, gyalogátkelőhelyekre lenne szükségünk. Úgy tűnik, kedvező fogadtatásra találunk. A 2014-2020-as időszakban szerepel ezeknek az átmenő utaknak a felújítása.

- Folytatni szeretnénk a közhatalmunk energiatakarékos felújítását is. A kisebb létesítményeket saját erőből rendbe tettük, a nagyobbak még hátra vannak: óvoda, bölcsőde, művelődési házak, Ady Iskola.

- A gyermekétkeztetés terén is itt az ideje a korszerűsítésnek. A régi elavult konyhatechnológia lecserélésével azonos alapterületen jóval

több, és egészségesebb ételt tudnánk előállítani, így több rászorulónak nyújthatnánk segítséget.

- A legsürgősebb a peremartoni művelődési házunk energetikai megújítása lenne, itt tudnánk leginkább spórolni. Januárban rendszerint a gázszámlánk 2-2,5 millió forint körül mozog. Az Ady Endre Általános Iskolánk is új funkciót kaphat, elképzeléseink szerint elméleti szakmunkásképzés indulhatna a felszabaduló tantermekben. Az ipari park cégei vállalnák a gyakorlati képzéseket.

- A berhidai könyvtárunknak is megfelelő helyet kell biztosítanunk. Most a Művelődési Ház emeletén vannak. Ahhoz, hogy az akadálymentes megközelítést biztosítani tudjuk, a földszinten kellene kialakítanunk egy nagyobb termet, az emeleti helyiséget pedig rendezvényteremként tudnánk hasznosítani. Ráadásul a teljes felújítás is aktuális, 30 éve építettük, és azóta komolyabb felújításra még nem került sor.

- Készen áll az új rendezési tervünk is, és ebben a gyártelepre külön kitértünk. Új zöldterületeket jelöltünk ki, új közparkokat, játszótereket terveztünk. A leendő park központi eleme lesz az Európai Unióban is egyedülálló középkori kistérségünk, amit az egyházzal közösen tervezzük felújítani, turistacsalogató látványossággá fejleszteni. Sok tervünk van még ezen felül is, de a legfontosabb, hogy a város működőképes legyen, és folyamatosan fejlődhesen.

Felemás ciklust zártak a Duna-parti kisvárosban

Ercsi lehetne az új Szentendre

Ercsi városa a közigazgatás átszervezésekor elveszítette kistérségi központi szerepét, és a járási székhely Martonvásár lett. Szabó Tamás polgármester erős kormányzati akaratot lát a háttérben, és véleménye szerint nemcsak neki, hanem ercsi lakosságának sem esett jól ez a lépés.

- Milyennek látta az elmúlt négy évet?

- Véleményem szerint az előző ciklus jobban sikerült, mint a legutóbbi. Egyedüli MSZP-sként dolgoztam a testületben négy FIDESZ-es és négy független képviselővel. Időközben két kormánypárti kolléga átült a függetlenek közé, talán a nem mindig a város érdekeit előtérbe helyező politizálás miatt. Ilyen volt például a járóbeteg szakellátó ügye. A vita arról szólt, hogy miként kellene működtetni az intézményt. Közben elindult az államosítás az egészségügyi létesítményeknél is, de szerencsére nem úgy, mint az iskoláknál. Itt volt döntési lehetősége a testületnek, hogy kívánja-e továbbműködtetni, vagy pedig bedobja a közösbe. Utóbbi esetben elég nagy népharag lett volna, mert a lakosság felemelte a hangját, ennek ellenére a FIDESZ-es képviselők az államosítás mellett törtek lándzsát. Aztán a többség bölcsen úgy döntött, hogy maradjon meg az önkormányzat vagyonában és működtetésében. Ha tovább finomítunk a dolgon, egyre kevesebb önkormányzati hozzájárulásra lesz szükség az intézmény fenntartáshoz.

- Mennyi pályázati forrást sikerült Ercsibe hozni az elmúlt években?

- Volt jó pár pályázat, melyek az én első ciklusomat követően fejeződtek be. Később úgy láttam, hogy a beadott pályázatainkat érdekes módon sorban elutasítják forráshiányra hivatkozva. Jeleztük is egyet nem értésünket, és az utóbbi fél évben háromszor is nyertünk, valamint két 2011-2012-es pályázatunkat (családi napközi és belterületi utak felújítása) újra bírálati szakaszba tették. A művelődési házra és egyik óvodánkra napelemes rendszer kerülhetett. - Partfalvédelmi pályázatunkra regionális forrásból 294 milliót nyertünk, az egész beruházás 350

millióba került. Egy 364 milliós KEOP-os pályázat révén megoldódott a Sina-telepi szennyvízelvezetés és -tisztítás, az összköltség itt 440 millió forint volt. Összességében mintegy 2,5-3 milliárd forint többletforrás érkezett városunkba az elmúlt időszakban, köszönhetően például a vállalkozások által elnyert EU-s támogatásnak. Ide számolunk néhány központi EU-s projektet is, ami Ercsi területén lévő fejlesztéseket jelentett. A 2006-ig megépült sztrádára, vagy az előző ciklusban a 6-os főközlekedési út felújítására gondolok. Nemrég valósult meg a Duna 4. szakaszán az árvízvédelmi gátak megerősítése. A betorkoló Váli-víz és a Szent László vízfolyás partjain több mint 12 km hosszban elkészült a töltés, amelyet kerékpározásra is lehet használni.

- Mi jellemezte a ciklusban a város gazdálkodását?

- 2006-ban, amikor átvettem az önkormányzat irányítását, jelentős adósságállományunk volt. Először létszám alapon próbáltuk racionalizálni működésünket, emellett igyekeztünk minél előbb törleszteni az adósságot. Több mint fél milliárd forintot sikerült befizetni, így mintegy 60 millióra csökkent az adósságállományunk. Jött a jó hír, az adósságkonszolidáció, ami az idén zárult le. Mi azért nem jöttünk ki ebből olyan jól, mint egynehányan, nekünk ez mindössze 40 milliós többletbevételt jelentett, míg másoknak olykor milliárdokat.

- Milyen a kulturális és civil élet Ercsiben?

- Visszahoztuk a kárhozatból az Eötvös-napokat, ez többnapos ünnepegsorozattá, fesztiválsszerűvé nőtte ki magát. A cukorgyár, és a Kinizsi Sportegyesület alapításának századik évfordulóját is megünnepeztük, meghívtuk a

régi cukorgyári dolgozókat és családjukat (350 fő), nagy népünnepély kerekedett az eseményből. 2013-ban Eötvös-évet rendeztünk, ami egyhetes ünnepség volt tartalmas műsorokkal, egyszerűbb és komolyabb kulturális-és sportrendezvényekkel minden korosztály számára. Civil szervezeteink is aktívak, az Egészséges Életmód Egyesület elég sok nagyrendezvényt szervez, próbálják az embereket rábeszélni a szebb és jobb életre. A Zorica táncsoportunk többször volt Horvátországban, és szerepeltek más országokban is. A polgárőrök tevékenysége is egyre erősödik, ami jót tehet hosszú távon Ercsi közbiztonságának.

- Újraválasztása esetén milyen tervei vannak?

- Alapvetően az a megfogalmazott cél, hogy uniós forrásokat tudjunk Ercsibe hozni, ezzel lehetőséget teremteni minél jobban a vállalkozások letelepítésére, hogy azok adóforintokkal tudják gazdagítani a költségvetésünket. Régóta dédelgetett vágyam a Duna-projekt, azaz a Duna-partunk rendbetétele. Egyik részét rekreációs tóként használhatnák a sporthorgászok, de ideális helyet lehetne biztosítani a vízi sportok szerelmeseinek is. A korábban szociális lakásként használt, felújításra szoruló Wimpfen-kastélyban szállót, éttermet, kiállítótermet lehetne kialakítani. Akár Ercsi lehetne a következő Szentendre, hiszen minden adottságunk megvan hozzá: a kastély, a cukorgyári kápolna, ami most 80 éves, és csodálatos műemléképület. Van három múzeumunk, a plébánia, és a templom is gyönyörű, sportra pedig ott lehet a kis-Dunaág. Tehát a Duna-projekt előkészítése, elindítása, netán megvalósítása állhat a következő évek munkájának középpontjában.

Helyi és térségi kapcsolatok Nemesvámoson

Az összefogás mindig előremutató

Nemesvámos kitűnő példa arra, hogy egy kistelepülés hogyan tud érvényesülni a helyi és térségi kapcsolataira építve, a közeli és távolabbi szomszédjaival együttgondolkodva, együttműködve. Számos területen példaértékű összefogás kezdeményezői, mintaprojektek kidolgozói, és emellett a térségben működő szervezetek konstruktív partnere. Sövényházi Balázs polgármester, Nagy Eszter pályázati és településfejlesztési koordinátor és Horváth Bence pályázati és településfejlesztési menedzser ezekből a kapcsolatokból adott ízelítőt.

Balatoni Korona

S.B.: - Az elmúlt négy esztendőben számos előremutató kezdeményezéshez, közös programhoz csatlakoztunk. Alapítói vagyunk a Balatoni Korának. A helyi pénz, ha helyben forog, az itt élőket segíti, legyenek akár vásárlók, akár eladók. Ez egy papír alapú pénzhelyettesítő utalvány, mely a magyar fizetőeszközzel azonos címletekben kerül forgalomba, és azonos biztonsági elemekkel van ellátva. Jelenleg közel 200 elfogadóhelyen működik, de az alapítókkal együtt – Balatonfűred, Balatonalmádi, Várpalota, Tihany, Litér – azon dolgozunk, hogy minél több helyütt alkalmazzák. Ennek érdekében más térségekkel is összefogtunk – a Bocsikai Koronával és a Soproni Kékfrankossal -, annak érdekében, hogy az Erzsébet utalvány mellé a koronáinkat is vegyék be a cafeteria-rendszerbe. Ez lendületet adhatna a helyi pénzek elterjedésének.

Együttműködés a Bakony Balaton TDM szervezettél –

Kerékpárkölsönzés és a Bakony & Balaton kártya

H.B.: - Nemesvámos, a Bakony Balaton TDM szervezet alapító tagjaként, kiemelt hangsúlyt fektet a térség turisztikai vonzerejének növelésére, melynek érdekében számos lehetőséget biztosít a turizmusból élő szervezetek számára, kiállításokon, kiadványokon és webes felületeken történő megjelenésre, illetve a térség értékeinek, kultúrájának és természeti kincseinek részletes és mindenki számára elérhető megismertetésére. Ennek a célnak az elérése érdekében épült ki pályázati forrásból a Veszprémet Nemesvámossal összekötő 4,2 kilométer hosszú kerékpárút, melyhez szorosban kapcsolódva a Bakony Balaton TDM által - 11 település 15 pontján, így köztük Nemesvámoson is - kialakított kerékpárkölsönző hálózat működik. A túrázni vágyók, jól felszerelt gyermek- és felnőtt kerékpárokkal, gyermek és csomagszállító utánfutókkal fedezhetik fel Nemesvámos illetve az egész térség látnivalóit, értékeit és tájait. A kölcsönzési pontok behálózása az egész területet, így legyen a célpontunk akár Balatonkenese, Várpalota, Veszprém, Zirc, Epölény, Nemesvámos, Nagyvázsöny, Tapolca,

Somló, Halimba vagy Kislőd és környéke, bátran tervezhetünk kerékpáros utakat nem csak csillagtúra szerűen, hiszen a kerékpárok bármelyik ponton lehetetők, függetlenül attól, hogy hol kölcsönöztük őket.

N.E.: - Abban az esetben, ha kirándulásunkat vagy kerékpártúránkat többnaposra terveznénk, és szálláshelyet keresünk, a Bakony Balaton Kártya a legjobb választás, hiszen szinte mindegyik szállástípus megtalálható a kártyakibocsátó partnerek között – veszprémi és zirci szállodák és panziók, balatonkenesei kerékpáros barát szállások, kislődi apartmanok, faházak és kemping, ifjúsági szálláshelyek, bakonybéli, kapolcsi, megyeri és nemesvámosi vendégházak – az egész térséget lefedve – így minden látogató megtalálja a neki megfelelő pihenési és alvási lehetőséget.

– Legyen szó akár csak egy egyéjszakás feltöltődésről, vagy egy több napos kirándulásról a hálózatban együttműködő tagok szálláshelyein, a Bakony Balaton Kártyához ingyenesen juthatunk hozzá, és számos helyen, akár 100%-os kedvezménnyel élvezhetjük a kártya nyújtotta lehetőségeket és szolgáltatásokat.

Éltető Balaton-felvidékért Egyesület

N.E.: - A helyi Leader Akciócsoportunk munkaszervezetével nagyon jó a kapcsolatunk. Fórumokat szervezünk, pályázatfigyelő szolgáltatást biztosítunk, pályázatokot írunk, túraútvonalakat jelölünk ki és az egyesülettel együttműködve létrehoztuk „A

Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék Védjegy”-et is.

S.B.: - A vidékfejlesztési stratégiánk keretében ebbe az együttműködésbe bevontuk a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarát és a Pannon Egyetem Georgikon Karát is egy állattartási program keretében, ami a vidék megtartó-képességét hivatott ösztönözni. A háztáji sertéshízlalást elősegítő program 60 településen fogja össze a gazdákat, három központtal – Sümeg és Nemesvámos, valamint a keszthelyi tanüzem -, ahol vágópontokat és húsfeldolgozót szeretnénk létrehozni. A cél az, hogy a térség gazdáitól begyűjtött állatok húsát helyben tudjuk feldolgozni és árusítani, illetve, hogy a teljes folyamatot lépésről lépésre nyomon tudjuk követni. Ez garantálni fogja a minőséget, és reményeink szerint elősegíti majd az értékesítést is.

- Szorosan kapcsolódik a folyamathoz a Multifunkciós Művelődési – Faluközpont és Vidékfejlesztési Bázis is, ahol oktatni tudjuk az őstermelőket, kistermelőket, és amelynek 400 adag elkészítésére alkalmas konyháján feldolgozásra kerülnek a helyi termékek – köztük a sertésprogramból származók is -, így egészséges ételkészítéssel tudjuk ellátni a közétkeztetésben (iskolák, óvdák, bölcsődék), valamint a szociális étkeztetésben) részt vevőket (pl. nyugdíjasok). Vidékfejlesztési központunk terveink szerint számos rendezvénynek, konferenciának ad majd otthont, étellel megtöltve a tereket. Meggyőződésünk, hogy az együttműködéseknek, a közösségnek köszönhetően új gondolatok és új ötletek születnek majd a falai között.

- NAPSUGÁR

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ GAZDASÁGI ÉLETÉRŐL

„Az ilyen szintű tulajdonosi elkötelezettség egyáltalán nem mondható tipikusnak manapság. Számkra azonban ez az egyik biztosítéka annak, hogy ne csak 60 éves múltunk, de 60 éves jövőnk is lehessen.”

NAGY ISTVÁN

Alapkövetétel a BorgWarnernél

Sosna Ágnes, a BorgWarner épülő kipufogó-alkatrész gyárának igazgatója, **Takács Károly** polgármester, **David Jacobs**, a Borg Warner Emission System Európáért felelős ügyvezető igazgatója és **Szijjártó Péter** külgazdasági és külügyminiszter tették le az amerikai BorgWarner oroszországi kipufogó-alkatrész gyárának alapkövét. Az új gyár felépítése és a már meglévő turbófeltöltő gyár bővítése összesen 9 milliárd forintos beruházás, melyhez a társaság egyedi kormánydöntés alapján 850 millió forintos támogatást kapott. A BorgWarner két üzemében Oroszlányban 400 új munkahely létesítését vállalta.

Tatabánya

- Szerintem a díjakat nem kell összehasonlítani, hiszen az egyik egy országos elismerés, a másik pedig - és nekem ez kicsit közelebb áll a szívemhez, mint lokálpatriótának - a helyi közösség megbecsülését jelenti. Nekem mindig fontosabb volt, hogy ott ismerjék el az ember munkáját, ahol él, ahol dolgozik. A kettő közti különbség annyi, hogy országosan mint vállalkozót, mint egyént díjaztak, míg a megyében kapott díj inkább a cégnek és a közösségnek, illetve az itt értéket teremtő IronTrade-nek szól - mondta **Havellant István** ügyvezető-tulajdonos.

Cikkünk a 32. oldalon

Székesfehérvár

Major Péter, a metalBox Kft. ügyvezető igazgatója elmondta, hogy összesen négy épületet adnak át rendeltetésének, melyek közül három pályázati forrás segítségével, egyet pedig önerőből építettek fel. A második ütem megvalósításának összköltsége 1,2 milliárd forint volt. A beruházással kilenc új munkahelyet teremtenek, és 53 jelenlegi munkahely megtartását segítik, továbbá a betelepülő vállalkozások pedig mintegy 69 embert foglalkoztatnak majd.

Cikkünk a 34. oldalon

3,5 milliárdos fejlesztést hajtott végre a várpalotai Inotal Zrt.

60 éves múlt - 60 éves jövő

A várpalotai Inotal Zrt. projektátadó ünnepségén zsúfolásig megtelt a díszterem. Talabér Márta, Várpalota polgármestere, valamint Dr. Aradszky András, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium energetikáért felelős államtitkárának köszöntő szavai után Nagy István, a vállalat vezérigazgatója ismertette a közel 3,5 milliárdos fejlesztés elemeit, melyhez az Új Széchenyi Terv keretében 914 millió forint pályázati támogatást nyert a társaság. Interjünk során a részletekről kérdeztük.

- A várpalotai alumíniumgyártás történetében az Inotal Zrt. létrejöttével új időszámítás kezdődött. Mikorra datáljuk ezt?

- 2007-ben a korábbi tulajdonos a cég értékesítése mellett döntött. Az eszközök és a telephely megvásárlásával egy teljesen új - a korábbi társaságtól minden vonatkozásban független cég jött létre 2007 júniusától, új tulajdonossal, és vezetéssel. Mindez persze előnyökkel és hátrányokkal is járt, az utóbbiak közé tartozott az új név, az új bankszámla, és az, hogy a beszállítók új vevőként tekintettek ránk, azaz árut csak előrefizetéssel kaphattunk. A legnagyobb kihívást akkoriban ez jelentette, mert az alumíniumgyártásban az alapanyag a legnagyobb költség, éppen ezért mindenki törekszik a legalább részleges beszállítói finanszírozásra. Az előző tulajdonos élvezhette ezt a bizalmat, nekünk azonban újra meg kellett érte küzdenünk, és ilyen körülmények között kellett versenyeznünk a piacon lévő nagy alumíniumtársaságokkal. Emellett természetesen a vevőink is elvárták a hosszabb - sokszor 60 napos - fizetési feltételeket. Ezen a téren is helyt kellett tehát állnunk. Ennek ellenére nem voltunk elkeseredve, bizakodva néztünk a jövőbe, hiszen akkor még a 2008-as válságnak az előjeleit sem láttuk.

- Az már az induláskor nyilvánvaló volt, hogy a versenyképesség megtartása, illetve növelése érdekében fejlesztenünk kell. A berendezések avultsági szintjét ismerve a tulajdonos tisztában volt azzal, hogy egy beruházás-igényes tranzakcióba kezdett. 2007-ben azonban mindehhez a feltételek ideálisnak tűntek: hitel téren a kínálati piac volt a jellemző, a tulajdonos kapcsolati tőkéjének köszönhetően pedig arról folytak a tárgyalások, hogy új, a cégprofilhoz illeszkedő társaságok is beköltöznek a területre. Egészen az aláírásig eljutottunk, ám a válság a partnereinket olyan helyzetbe hozta, hogy a bővítésről le kellett mondaniuk. 2009-ben aztán mi magunk is tapasztaltuk a hatásokat, a vevőink fizetőképessége jelentősen romlott. A finanszírozási helyzet is megváltozott. A bankok egyre kisebb mértékű kockázatot vállaltak, elvárták, hogy a tulajdonos is hozzon áldozatokat, ez nálunk így is történt. Ennek köszönhetően megmaradt a banki finanszírozásunk, ami elengedhetetlen volt a működéshez. 2010-re jutottunk el oda, hogy mi is elkezdtük élni a normális társaságok életét. Továbbra is megmaradt azonban a kérdés: mit kezdjünk a berendezéseink avultsági szintjével?

- 2010 tehát a fordulat éve volt. Milyen fejlesztési célokat tűztek ki?

- Fenntartó beruházásokkal kezdtünk, ami a meglévő berendezések és az irányítástechnika korszerűsítését jelentette. Eközben intenzíven dolgoztunk a piacaink fejlesztésén is, és 2010-ben itt is sikereket tudtunk elérni: ötéves exkluzív ellátási szerződést kötöttünk egy, a Fortune 500 listáján jól szereplő amerikai céggel, annak német és szlovákiai érdekeltségeinek élelmiszeripari huzaltermékekkel történő ellátására. Ez lendületet adott a fejlesztési elképzeléseinknek is.

- A megrendelőnk monopolhelyzetbe hozott bennünket, de ezért cserébe óriási elvárásai is voltak a szállítási biztonságra nézve. Különböző alternatívákat, stratégiákat kellett kidolgoznunk arra vonatkozóan, hogy esetleges üzemzavar esetén hogyan tudjuk garantálni az ellátás biztonságát. Mindenre volt megnyugtató válaszuk, de a kiindulási előtermék, a durvahuzal ellátás terén nem tudtunk kellőképpen magabiztosak lenni. Ezért a fejlesztési céloknál főleg erre kezdtünk koncentrálni. Az alapanyag-ellátást az akkor már 47 éves Properzi öntvehengerlő berendezésünk biztosította. A gyártóval történt kapcsolatfelvétel után hamar kiderült, hogy a felújításnak nincs gyakorlatias lehetősége, részben az ezzel járó termelés kiesés, részben a korszerűsítés fizikai korlátai miatt. Egyértelművé vált, hogy egy új berendezésre lesz szükségünk.

- Vegyük sorra a pályázati és saját forrásból finanszírozott beruházási elemeket!

- 2011 júliusában nyújtottuk be a pályázatun-

kat egy komplex fejlesztési csomagra. Négy fő termékcsoportot kínálunk a piacon: durvahuzalokat, ebből készült húzott huzalokat, hidegen hengerelt vékonyfalúkat, valamint alumínium tárcsákat.

- Ez utóbbi az úgynevezett hidegfolytatási tárcsa, a kozmetikai szerek csomagolóanyagaként szolgáló aeroszolos palackok és tubusok alapanyaga. A fejlesztésekkel igyekeztünk valamennyi portfólión belül pozitív változásokat elérni, így a pályázati csomagnak voltak kényszerű, azaz mindenképpen szükséges elemei, és voltak olyanok, ahol az új eszközök szinergiájára építettünk.

- A beruházás központi eleme a durvahuzal öntvehengerlő berendezés volt. A fejlesztés egyúttal a termékstruktúrákat is bővítette, az új gyártóssal már többféle ötvözetet is kínálni tudunk a vevőinknek. A jobb mechanikai tulajdonságokkal bíró durvahuzalokhoz azonban nem rendelkeztünk megfelelő húzógéppel. Ezért új húzógép is bekerült a csomagba, amellyel már 3,5% magnézium tartalmú durvahuzalokat is képesek vagyunk tovább feldolgozni. Számításaink szerint ez új piacot is megnyit előttünk.

- A szalagoknál és a tárcsánál a hőkezelésben érezttük pótolnivalót, de pályázati forrásból ezt nem tudtuk meglepni, mert ahhoz lassú volt a döntési folyamat. Az első lágyító kemencét ezért teljesen saját erőből építettük meg. Bekerült viszont egy új fejlesztési elem a szalag öntve hengerlő gyártóssorunkra: egy örvényáramú repedésvizsgáló berendezést telepítettünk. Ez garantálja, hogy felületi hibás vagy repedt szalag nem kerülhet tovább a gyártásba. Korábban ezeket a hiányosságokat csak az utolsó műveletnél, vagy a csomagolásnál fedezték fel. A korszerű ellenőrzésnek köszönhetően csökken annak a lehetősége is, hogy selejtes termék kerüljön ki a termelésből. A repedésvizsgálónak köszönhetően a tárcsáink minőségi jellemzői is javultak.

- A tárcsagyártás meghatározó beruházási eleme a hőkezelés korszerűsítése lett. A második kemence építését már bevontuk támogatott fejlesztési projektbe. Ennek révén rövidebb ciklusidővel, vevőspecifikus hőkezelési prog-

ramokkal tudjuk a partnereinket kiszolgálni. Hasonló fejlesztést hajtottunk végre a huzalhúzás területén is, így a több berendezésnek, a hőkezelés itteni bővítésének köszönhetően ma már feszebb technológiát tudunk fenntartani.

- A beruházás látványos eleme az új csarnokunk, amely megváltoztatta az Inotal Zrt. korábbi szocreál jegyeket hordozó távlati képét is. Ezen belül felépült egy új készáru csarnok is, amely lehetővé teszi a vevőink gyorsabb és jobb minőségű kiszolgálását. A meglévő épületekhez is hozzányúltunk: az egykori – évekig alig használt – volt kohócsarnokot igényeinknek megfelelő alapanyagraktárrá fejlesztettük. Egyszerűsítettük ezzel a termelési logisztikát, ugyanakkor növeltük a technológia biztonságát is azzal, hogy az olvasztásra váró fémeket csapadékmentes környezetben tároljuk. A belülről teljesen felújított kohócsarnok további hasznosítását is elkezdtük, és jelenleg egy új, 16-18 ezer tonnás olvasztómű telepítése folyik a régi épületben. A kohászati berendezések, a gyártást kiszolgáló csarnokok mellett új szállítási eszközöket szereztünk be és az informatikai rendszerünket is továbbfejlesztettük. Az új szerverekre és a lecserélt számítástechnikai eszközökre építve valamint a „felhőbe” telepített levelező rendszerünkkel egy nagyobb biztonságú hálózatot hoztunk létre, amelyre fel tudtuk fűzni a teljes termelésirányítási és elszámolási rendszerünket.

- Egy ilyen volumenű beruházásnál a környezetvédelmi szempontok kiemelt figyelmet kell, hogy kapjanak. Milyen hatással volt a fejlesztés-sorozat a vállalat környezeti lábnyomára?

- Jelentős előrelépések történtek. Új porleválasztó szűrőrendszert építettünk föl, ezáltal a legnagyobb olvasztókemencénket több, akár szennyezettebb alapanyag olvasztására is alkalmassá tettük. Hatékonyabban tudunk termelni, többféle, olcsóbb alapanyaggal anélkül, hogy a keletkező füstgázzal a környezetet szennyeznénk.

- Hasonló előnyöket biztosít az olvasztókemencénkre telepített nagyteljesítményű fém-szivattyúnk is, környezetkímélő és energiahatékonyság-javító hatása együtt érvényesül. Segítségével lerövidítettük az olvasztó- és az öntőkemencék közötti átcsapolás idejét. Az

olvadt fém továbbítása a korábbi üst- és tarconcamozgások helyett egy fűthető gravitációs csatornán keresztül valósult meg, ezzel üzemanyagot takarítunk meg, és a levegő szennyezettsége is csökken. További előnyöket rejt, hogy a fémeket így jóval alacsonyabb hőmérsékleten tudjuk szállítani, ami energia-megtakarítást eredményez, és csökkenti a magasabb hőmérséklettel együttjáró, fokozottabb fémleégést. Az új húzógépjünk korszerű kenőanyag rendszere az elhasználódás után jelentkező veszélyes hulladék mennyiségét csökkenti. Az új beruházási elemek tehát összességében jelentős hatással bírnak mind környezetvédelmi, mind pedig energia- és költséghatékonysági szempontból, és komoly előrelépést jelentenek a technológiai biztonság terén is. A beruházással az értékesítési mennyiséget szeretnénk a mostani közel 36 ezer tonnás szintről a következő 5 évben 44 ezer tonnára növelni.

- Hogyan tovább? Várhatóak újabb fejlesztések?

- Amint a volt kohócsarnok hasznosításával kapcsolatban megjegyeztem, egy projektcégünkön keresztül egy inotai háttérű olvasztómű telepítésén dolgozunk. A beruházással egyrészt szeretnénk az említett 16-18 ezer tonnás tervezett olvasztási kapacitást a következő év elején már termelésbe állítani, másrészt ez egy olyan kiegészítő profil lehet a mostani termékstruktúránkhoz, amely az Inotal Zrt. alapanyagvonalát is erősítené. Ezen túlmenően a szekunder ötvözetek piacán is megnyithat egy új értékesítési csatornát, sőt új munkahelyeket is terem.

- A most megvalósult beruházás-sorozattal a szükséges feltételek nagy hányadát sikerült biztosítanunk, ezt követően a sikerhez is remélhetőleg elégséges feltételeken dolgozunk: tudásbázis bővítése, technológia fejlesztése, a konzisztens minőség minden körülmények közötti biztosítása a feladat. Ahhoz, hogy az eltervezett termékvolumen növekedést elérhessük, nem elég csupán kielégíteni a vevői igényeket, sok tekintetben meg is kell haladnunk azokat. Ennek érdekében – ezt is a pályázati projekten felül – a napokban telepítettünk egy új tárcsavágó berendezést. Ezzel az ilyen irányú korszerű kapacitásunkat megdupláztuk. Ezen túlmenően további hőkezelő kemen-

céket is szeretnénk beszerezni.

- Az eszközök mellett a további fejlődésünk legkritikusabb pontja a tanulás, méghozzá társasági szinten. Már két éve foglalkozunk – ezen a téren is élni tudtunk pályázati lehetőségekkel – a Lean szemléletű termelésirányítás elemeinek megvalósításával. A feldolgozóüzemeinkből mintegy 40 fő vett részt ilyen irányú tréningeken. Igyekszünk átmenteni a több száz éves additív szakmai tapasztalatot is. Ehhez keresünk fiatal szakembereket, a kulcsrölekre fiatal mérnököket. A fiatalokkal való kapcsolatteremtést a CSR tevékenységünk keretében is segítjük. A környező általános iskolákból minden évben ellátogatnak hozzánk azok az osztályok, akik épp az alumíniumgyártásról is hallanak a földrajz és gyakorlati órákon.

- A pályázat kapcsán a munkaerő fejlesztésére vonatkozóan is tettek vállalásokat. Hány új munkahely jött létre?

- 2011-ben nyújtottuk be a pályázatunkat, így bázisevként a 2010-es létszámadataink szolgáltak. A projekt keretében egy 50 fős bővítést vállaltunk, de valójában 73 új munkatárssal gyarapodtunk.

- A fizikai megvalósítást befejeztük, jelenleg az elszámoláshoz szükséges pénzügyi dokumentáció előkészítése folyik. Szeretnénk gyorsan lezárni a projektet, hiszen az utófinanszírozás miatt csak ezt követően juthatunk hozzá a tényleges támogatáshoz.

- Ha összegezzük 2007-től indulva a teljes beruházási tevékenységünket, a pályázati támogatás és a saját erő együttesen meghaladja a 24 millió eurót, amiből a saját erő 20 millió eurót képvisel. Az ilyen szintű tulajdonosi elkötelezettség egyáltalán nem mondható tipikusnak manapság. Számunkra azonban ez az egyik biztosítéka annak, hogy ne csak 60 éves múltunk, de 60 éves jövőnk is lehessen. A dolgozóinknak ennek köszönhetően remélhetőleg évtizedekre perspektívát tudunk mutatni. Inota neve az Inotal Zrt. törekvéseinek köszönhetően újra egyre szebben cseng, ismét részt veszünk a nagy nemzetközi vásárokon, napjainkban épp a kétévete ismétlődő legnagyobb alumíniumipari seregszemlén, Düsseldorfban.

CSEH TERÉZ

Havelland István (balról a negyedik) a Komárom-Esztergom Megye Gazdaságáért elismerés átadásán a többi díjazott társaságában

Öt éve szól Forrás néven a rádió Tatabányán

Díjak, szlovák piacnyitás és rádiózás

A tatabányai Iron Trade Kft. tulajdonosa, Havelland István ebben az évben immár másodszor vehetett át gazdasági díjat. Először Demján Sándortól az Év Vállalkozója, míg Popovics György közgyűlési elnöktől a Komárom-Esztergom Megye Kis- és Középvállalkozása 2013-ban elnevezésű elismerést. Mindemellett Havelland István többségi tulajdonosa az öt-éves jubileumát ünneplő Forrás Rádiónak.

- Mennyire hasonlítható össze a két elismerés?

- Szerintem a díjakat nem kell összehasonlítani, hiszen az egyik egy országos elismerés, a másik pedig - és nekem ez kicsit közelebb áll a szívemhez, mint lokálpatriótának - a helyi közösség megbecsülését jelenti. Nekem mindig fontosabb volt, hogy ott ismerjék el az ember munkáját, ahol él, ahol dolgozik. A kettő közti különbség anynyi, hogy országosan mint vállalkozót, mint egyént díjaztak, míg a megyében kapott díj inkább a cégnek és a közösségnek, illetve az itt értéket teremtő IronTrade-nek szól.

- Decemberben beszámoltunk róla, hogy szlovákiai piacnyitás előtt áll a csavarok és kötőelemek forgalmazásával foglalkozó cég. Sikerült betörni a felvidéki piacra?

- A vártnál kicsit nehezebben sikerült megvetnünk a lábunkat Szlovákiában. Januárban megalapítottuk kinti leányvállalatunkat, az Iron Trade Szlovákias.r.o.-t. Ahhoz, hogy Magyarországról, innen Tatabányáról észak-komáromi cégünknek árut adjunk, szükséges a nemzetközi adószám, mivel EU-n belüli értékesítést jelent. Ez azonban nem jár automatikusan, hanem külön kérvényezni kell az ottani adóhivatalnál. Mi úgy gondoltuk, hogy ennek bizonyára semmi akadálya nem lesz, hiszen 20 éve működő cég vagyunk, minden szempontból tiszta háttérrel. Ezt le is írtuk, megindokoltuk, majd jött a csapás: indok nélkül elutasították a kérésünket. Konzultáltunk egy ottani adószakértővel, aki elmondta,

hogy az adóhivatal bármikor elutasíthatja ezt a kérést indoklás nélkül, és senki sem tud garanciát vállalni az eredményre. Így hát továbbléptünk, és találtunk egy olyan szlovákiai vállalatot, amely már rendelkezik EU-s adószámmal, és azt megvásároltuk. A céget átneveztük, és létrejött az Iron Trade Komarnos.r.o. Július közepén fel is vettünk egy párkányi fiatalembert, akinek az a feladata, hogy feltérképezze a szlovák és a cseh piacot. Most már elindult az értékesítés is, és úgy látjuk, volt értelme a cég létrehozásának.

- 2007-ben megvásároltátok az akkori Radír Rádiót üzemeltető Turul Média Kft.-t, öt éve pedig Forrás Rádióra kereszteltétek az adót. Miért fogtatok médiavállalkozásba?

- Ennek két oka van, az egyik az, hogy nekem van médiás múltam. A Filmgyárban kezdtem a pályafutásomat, az itt eltöltött öt-hat év mély nyomokat hagyott bennem. A másik ok, a lokálpatriotizmus. Bár nem itt születtem, de elég régóta lakom itt ahhoz, hogy mára tatai, tatabányai, megyei polgárnak valljam magamat. Amikor láttuk, hogy van itt egy rádiófrekvencia, ahol megelégszenek egy nagyon-nagyon szűk réteg igényeinek kiszolgálásával, rögtön a jobbító szándék buzgott fel bennünk. Megvettük a rádiót, amely akkor kb. 5%-os hallgatottsággal bírt. Volt motivációnk, volt bennünk erő és elképzelés. Öt éve határoztuk el, hogy teljesen szakítunk a múlttal, és hogy ezt a hallgatók is érezzék, az új elképzelések, az

új emberek, az új zenei és hírszerkesztési felfogás mellett át is neveztük a rádiót. Ma már a megye legnépszerűbb rádiója vagyunk, kb. 43-44%-os a hallgatottságunk. Az országos mérésekben a Forrás a harmadik leghallgatottabb helyi rádió, ami szintén nem kis eredmény. A hallgatói visszajelzések nagyon pozitívak, és már nemcsak a tatabányai frekvencián, hanem Komáromban is sugárzunk. Ezzel nőtt a vételkörzet, egészen a Felvidékig.

- Főtulajdonosként mi a rádiót illető koncepciód?

- Én egy tipikusan lendületes kereskedelmi adóban gondolkodtam, mely ideológiáktól függetlenül mindenkinek hallgatható. Elsősorban a helyi emberek mindennapjaival, életével, gondjaival foglalkozik, és helyi tehetségek tolmácsolják ezt a tartalmat. Próbáljuk a 60-65%-os magyar zenei arányt tartani, a fennmaradó részben pedig nemcsak a mai, hanem a 70-80-as évektől kezdve a legnagyobb slágereket játszani. Ennek megvalósítása Molnár József főszerkesztő irányításával azt hiszem részben sikerült is. Azért mondom, hogy részben, mert ez egy soha be nem fejeződő munka. Időközben a stúdiót átköltöztettük az Edutus Főiskolára, és kicseréltük az egész technikát is. Kezd kialakulni egy középvállalkozási struktúra, mert a régi 2-3 főről ma már 20 főre gyarapodott a létszám, ennyi embernek tudunk munkát, megélhetést biztosítani.

VEÉR KÁROLY

Ausztria és Magyarország is a kkv-szektor kapcsolatait erősítene

Móron járt az osztrák nagykövet

Ausztria magyarországi nagykövete, Dr. Wolfgang Waldner, valamint kereskedelmi tanácsosa Dr. Erika Teoman-Brenner volt a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara vendége 2014. szeptember 17-én. Az üzleti fórumnak a móri Hétküti Wellnes Hotel és Étterem adott helyet. A telt házas esemény célja az osztrák-magyar üzleti kapcsolatok erősítése, kiszélesítése volt, különös tekintettel a kkv-szektorra.

Radetzky Jenő, a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke megnyitó beszédében rámutatott, hogy a magyar külpolitika új prioritásokat határozott meg. A diplomáciai munkában különös szerepet kapott a gazdasági kapcsolatok bővítése, szélesítése. Mindez már a külkapcsolatokért felelős legfelsőbb szervezet nevében is megjelenik: Külgazdasági és Külügyminisztérium. Mindez nagy paradigmaváltást jelent, mert korábban Magyarországon élesen szétvált a külgazdaság és a hagyományos diplomácia. A német és osztrák külpolitikában azonban ez a két szál mindig is erősen összefonódott. Az elnök arra is felhívta a figyelmet, hogy Fejér megye gazdaságának élénk kapcsolata van Ausztriával, igaz, azt is hozzátette, bőven van még mit javítani. Sok osztrák kisvállalkozás és nagyvállalat van jelen Magyarországon, mind a pénzügyi, mind a kereskedelmi, mind pedig az ipari szektorban. Ugyanakkor az is kíváncsún lenne, hogy a magyar cégek is – különösen a kkv-k – minél nagyobb számban jelenjenek meg az osztrák piacon – fűzte hozzá a kamaravezető.

Dr. Wolfgang Waldner rövid személyes bemutatkozását követően arról beszélt, hogy ha gazdaságról és kapcsolatokról van szó, akkor Fejér megye egészen különleges jelentőséggel bír, hiszen adottságainak köszönhetően a beruházók vonzó célpontja lehet. Ugyanakkor azt is elmondta, hogy Ausztria is számtalan lehetőséget tud nyújtani a magyar kis- és középvállalkozásoknak az együttműködésre, éppen ezért a feladat az, hogy megismerjük egymást.

- Az osztrák-magyar kapcsolatok jók és pozitívak – állapította meg a nagykövet. - Akaádnak

persze problémáink is: ilyen a devizahitelek kérdése, mely az osztrák bankokat is érinti, és ilyen a földtörvény is. Ez utóbbi körül sok vita volt és lesz is még, mely rengeteg érzelmet vált ki. A mi feladatunk, hogy mindezt visszahozzuk a tárgyszerűség szintjére.

- Vannak jó dolgok is: ilyen a kormányzat stratégiai partnerségre való törekvése. A közel ötven aláírt megállapodásból három osztrák vállalattal kötöttett, és rövid időn belül továbbiak várhatóak. A problémák mellett tehát mindannyian törekszünk az együttműködésre, és ez a legfontosabb. Valamennyien tudjuk, milyen nagy közös múltunk van, ugyanilyen fontos a közös jövő megteremtése is. Egy közösségben élünk, az Európai Unióban, amelynek tagjai közül egyre többen ismerik fel, a kkv-szektor nagyon sokat tehet a gazdaság fejlesztéséért, éppen ezért ezekre a célokra egyre több pénzt fordítanak. Ezen a téren a törekvéseink egybe esnek a Magyar Kormányéval: a munkahelyteremtő vállalkozásokat kívánjuk segíteni, mert hisszük, hogy ez eredményezhet növekedést és jólétet, és ez lehet az alapja a további együttműködésünknek is – fogalmazta meg a lényegét az osztrák diplomata.

Dr. Erika Teoman-Brenner az osztrák-magyar kapcsolatok kiegyensúlyozottságát hangsúlyozta, ám egy kivételt azért megemlített: az osztrák beruházások volumene Magyarországon jóval magasabb, mint a magyaroké Ausztriában. Ugyanakkor Magyarország több mezőgazdasági terméket tud értékesíteni nyugati szomszédjának, mint amennyit nekik sikerül itt eladniuk. Az pedig, hogy az autópálya, a gépipar erősen meghatározza mindkét ország kivitelét, arra utal, hogy két erősen fejlett gazdaságról van szó.

- A magyarok közül egyre többen érdeklődnek az osztrák lehetőségek iránt. Fejér megyében különösen jó lehetőségeket látok a fémmezmunkálás, -feldolgozás terén az együttműködésre. De az osztrák cégek más típusú kapcsolatokat is keresnek: olyan magyar cégeket, amelyek a meglévő kínálatukat szélesítene tovább osztrák termékekkel.

A tanácsos asszony örömmel nyugtázta, hogy Magyarország is bevezette – német mintára – a duális képzést. A szakemberek, és a mérnökök hiánya nem csupán magyar sajátosság, Európa szerte súlyos probléma, éppen ezért üdvözölte a megoldás irányába mutató lépést.

Radetzky Jenő is megerősítette a tanácsos asszony szavait, kiemelte, hogy Európában és Magyarországon lassan megérjük, hogy nem a piacokért, a tőkéért folyik majd a verseny, hanem a munkaerőért. Ha ebben nem tudunk rövid időn belül előrelépni, Európa katasztrofális hátrányba kerülhet. A kamara most is a megoldáskeresés élére kíván állni, éppen ezért a napokban az önkormányzattal együtt stratégiai döntést hoztak egy új migrációs politikáról, melynek központi eleme a szakemberek számára vonzó feltételek kialakítása.

Az előadásokat követő kérdések, válaszok után a fórum a személyes kapcsolatépítés terévé alakult, majd a kétoldali konzultációk munkaebéden folytatódtak. A találkozót a Lamberg Kastélyban nyílt Wekerle Sándor Emlékiállítás látogatásával zárult.

Tatabányán épült meg az ország legnagyobb kapacitású hőtárolója

Kettőt egycsapásra

A tatabányai fűtőerőmű egy közel 650 millió forintos beruházásnak köszönhetően megépítette az ország legnagyobb hőtárolóját, mely óriási előrelépést hoz majd a társaság hatékonyabb működésében, és a lakossági távhőszolgáltatás ellátásbiztonságában. A most záruló nagyszabású fejlesztésről a Tatabánya Erőmű Kft. két ügyvezetőjét, Kamarás Zoltánt és Maszlavér Istvánt kérdeztük.

- Mi indokolta, hogy egy ilyen volumenű beruházásba belevágjanak?

- Az energiatermelés és a hőtermelés összefüggéseit vizsgálva könnyen beláthatjuk a fejlesztés szükségességét – kezdi beszélgetésünket a szakmai befektető, az ELMIB Energetikai Zrt. képviselőjét ellátó ügyvezető, Kamarás Zoltán.

- A tatabányai fűtőerőművet 1898-ban alapvetően a szénbányák kiszolgálására, villamos energia termelésére hozták létre. A hőtermelés, vagyis a villamos energia előállítása során mintegy melléktermékként keletkező hő hasznosítása csupán az 50-es, 60-as években kezdett szerepet kapni, a távhőrendszerek építésének kezdetén, és a 70-es évek panelház programjával került méginkább előtérbe. A kétféle tevékenység szorosan összefügg, a technikai adottságok miatt erőművünkben a villamos energia és a hő termelése csakis egy időben történhet. Ez egyébként a leggazdaságosabb termelési mód. A termelt energiák felhasználásáról azonban mindez már nem mondható el. A hőigény napszaktól, évszaktól, időjárási viszonyoktól függően változik, míg a villamos energia átvételi árát ezeken felül a fogyasztás és termelés egyensúlya és a piaci-tőzsdei viszonyok is befolyásolják. Általában elmondható, hogy a legnagyobb hőigény a legrosszabb árú villamos energia értéke-

sítési lehetőséget nyújtó időszakra esik. Így ha a villamos energia termelésünket akkor növeljük, amikor azt a legjobb áron tudjuk értékesíteni, a vele párhuzamosan megtermelt többlet hő fölösleges, ezért kárba megy. De fordítva is igaz, a távhő-igények kielégítése érdekében kénytelenek vagyunk villamos energiát termelni akkor is, ha ez veszteséget okoz. Az új nagykapacitású hőtárolónk ezt a két folyamatot képes összehangolni. A villamos energiát akkor tudjuk előállítani és értékesíteni, amikor azért a legtöbb bevételt remélhetjük, az ezzel kapcsolatos termelt hőt a hőigényeknek megfelelő időpontban tudjuk kiadni a fogyasztók felé, így a mindenkori távhőigények kielégítése pontosabbá és biztonságosabbá válik. Korábban a két elvárásnak egy időben csak szakaszosan tudtunk eleget tenni veszteségek nélkül.

- A megtérülés mindig fontos kérdés egy gazdasági társaság életében. Mibe került, és milyen számszerűsíthető hozadéka lesz ennek a fejlesztésnek?

- A beruházás összértéke megközelíti a 650 millió forintot, ebből több mint 246 milliót pályázati úton sikerült elnyernie a Tatabánya Erőmű Kft.-nek. A támogatás 85%-a uniós, 15%-a pedig hazai forrás – feleli kérdésekre Maszlavér István, a többségi

tulajdonost, Tatabánya Város Önkormányzatát képviselő ügyvezető igazgató.

- A fejlesztést indokoltá tette az is, hogy a kapcsoltan termelt villamos energia kötelező átvétele és az átvételi ár támogatása, vagyis a korábbi KÁT-rendszer, 2011. július 1-jével megszűnt. Ez jelentős mértékben csökkentette az árbevételünket. A termelt villamos energiát a magyar áramtőzsdén tudjuk csak értékesíteni, ott viszont egyáltalán nem mindegy, mikor jelenünk meg az ajánlatunkkal. Ez a projekt tehát alapvetően segítségünkre van abban, hogy a kapcsolt termelésünket függetleníteni tudjuk, és ennek eredményeként képesek legyünk a piacon maradni. A fejlesztésnek köszönhetően gazdaságosabban, hatékonyabban tudunk működni, és jelentős mértékben növekszik a hőtermelés vonatkozásában az ellátásbiztonság is, ami elsősorban a lakosság számára lesz kedvező. Az új eszköz tehát elsősorban az üzemmenetre lesz hatással, tüzelőanyagváltást nem hoz magával. Gyors megtérülésre számítunk, és reményeink szerint az árbevételünk jelentősen növekedni fog.

- Műszaki paramétereit tekintve mit takar az, hogy az ország legnagyobb kapacitású hőtárolója készült el Tatabányán?

- A két ütemben megvalósuló fejlesztés első része az olajtartály átalakítását, és a

hőtároló üzemeltetéséhez szükséges gépészeti, villamossági és irányítástechnikai rendszerek kiépítését tartalmazta – *folytatja a projekt ismertetését Maszslavér István.* - Az új hőtároló április elejére készült el. A nyári hónapok alatt a tartály felfűtéséről három 18 hengeres Wartsilä gázmotor gondoskodott. A kisütési ciklusból – azaz a tárolóból való hőkiadásból – származó hő már egy ideje a város távhőrendszerét fűti. - A második ütemben megvalósuló komplex műszaki fejlesztés pedig azt teszi lehetővé, hogy a kazánokból érkező hő is a hőtárolóba vezessék. A rendszer tesztelése befejeződött, az átadására a napokban sor kerül, jóval hamarabb, mint ahogy azt a kivitelezést végző Fővállalkozó szerződése tartalmazza. Október 15-ig kell a pályázati forrásokkal elszámolnunk, melyre a szükséges idő rendelkezésünkre áll.

- A kivitelezési feladatokat közbeszerzési eljárás során az MVM Ovit Zrt. és az Energo-Merkur Kft. konzorciuma nyerte el – *egészíti ki az elhangzottakat Kamarás Zoltán* -, a munkálatokat 2013 szeptemberében kezdték meg, helyi kis- és középvállalkozások bevonásával. A 10.000 köbméteres olajtartály átalakítása a maga nemében egyedülálló az országban, mert ehhez hasonló működésű hőtárolók ugyan már működnek, de ilyen nagy tárolókapacitású eddig még egy sem épült. A technológiát egy tatabányai vállalkozás birtokolja, és a kivitelezés is alapvetően rájuk épül. A hőtároló-kapacitás körülbelül 1400 GJ, ami Tatabánya Megyei Jogú Város 23.000 távfűtött lakásának kétnapi nyári melegvíz-szolgáltatását fedezi, míg télvíz idején az itt tárolt hőenergia a téli napi hőigény 1/5-ét biztosítja.

- Milyen további fejlesztési terveik vannak a közeljövőre nézve?

- A tatabányai fűtőerőmű 2010-ben került a jelenlegi két új tulajdonos kezébe – *mondja Maszslavér István.* - Az első dolgunk a cég helyzetének felmérése, értékelése volt. A

gazdasági elemzések hamar rámutattak, hogy a fejlesztések elengedhetetlenek. Célként fogalmazódott meg, hogy a távhőszolgáltatások árait a lehető legalacsonyabb szinten tudjuk tartani, ugyanakkor az árbevételünket próbáljuk meg maximalizálni. A számításokból az is kitűnt, hogy a gázra épülő fűtési rendszert hosszú távon – a gáz árának folyamatos emelkedése miatt – nem lehet gazdaságosan működtetni, így elkerülhetetlen lesz a tüzelőanyag-váltás. Ennek feltételeit szeretnénk megteremteni egy 6 milliárd forintos beruházás keretében. Ezt a folyamatot is segítik uniós pályázatok: a Gazdasági Operatív Program keretében 500 millió forintot, míg a KEOP-on belül egymilliárd forintos támogatást nyertünk erre a célra.

- Milyen tüzelőanyagra és milyen technológiára cserélik az eddigi gázfűtést?

- A faapríték-tüzelés alapjait kívánjuk le rakni oly módon, hogy a jelenlegi négy gázkazánunkból kettőt átalakítunk faapríték-tüzelésre, illetve ezek mellé építünk még egy kisebb forróvíz-kazánt, amely szintén ezzel a tüzelőanyaggal lesz fűtve. Nyáron a melegvíz-ellátást ez a legkisebb kazán is képes lesz ellátni, télen pedig a faaprítékre épülő teljes rendszer a hőtárolóval együtt a hőigények – amelyek a korszerűsítéseknek köszönhetően folyamatosan csökkennek – 98%-át képes lesz kielégíteni.

- A projekt már folyamatban van, a zárás legkésőbb 2015 második felében lesz, uniós vállalásaink szerint. Ez a beruházás óriási előrelépést jelent majd a számunkra, nagyon gyorsan, 6-7 év alatt képes megtérülni, és olyan pozitív hatással lesz reményeink szerint a gazdasági eredményünkre, hogy ezt követően már nem lesz szükségünk a működést segítő állami támogatásra – *foglalja össze a fejlesztés előnyeit, és egyúttal zárja beszélgetésünket Kamarás Zoltán.*

CSEH TERÉZ

NÉVJEGY

Maszslavér István

Munkahelyek:
KOMTÁVHŐ Kft.,
ügyvezető igazgató
Polgármesteri Hivatal, Naszály –
polgármester
Tatabánya Erőmű Kft. ügyvezető igazgató (2010-)

Több mint tíz éven át vezette a távhőszolgáltató vállalatot, és onnan került jelenlegi helyére. Emellett huszonhárom éve vezeti polgármesterként Naszály községet.

Tanulmányok:

Közgazdaságtudományi Egyetem –
közgazdász
Budapesti Műszaki Egyetem –
építőmérnök

Kamarás Zoltán

Munkahelyek:
Pécsi Hőerőmű,
projekt menedzser
(1992-2005)
Kraftszer Kft. projektvezető (2005-2009)
ELMIB Zrt., erőmű
üzemeltetési igazgató, (2009-2011)
Tatabánya Erőmű Kft. ügyvezető igazgató (2010-)

A Pécsi Hőerőműben dolgozott tizenhárom esztendőn át. Nyolc évet a kalorikus gépek üzemeltetésével, 2 évet a műszaki tervezés, az elszámolás, a jogi szabályozás területén töltött, majd a megrendelői oldal projektmenedzsereként részt vett az országban elsőként megvalósuló faapríték-tüzelésű kazán megvalósításában. Ezt követően került Budapestre, ahol négy évet dolgozott egy energtikai fővállalkozó cégnél, majd onnan került az ELMIB Zrt.-hez.

Tanulmányok:

Budapesti Műszaki Egyetem –
gépészmérnök
Pénzügyi és Számviteli Főiskola –
szakközgazdász

Tízezer négyzetméter, négy új csarnok

Átadták az m59 Üzleti Park második ütemét

Székesfehérváron, az Alba Ipari Zónában a metaloBox Kft. beruházásaként az m59 Üzleti Park első üteme még 2012-ben készült el. Szeptember 18-án átadták a második ütemben elkészült 10500 négyzetméternyi alapterülettel rendelkező további négy csarnokot, melyhez jelentős, mintegy 450 milliós támogatást kaptak az Európai Uniótól, az Új Széchenyi Terv Közép-dunántúli Regionális Operatív Program támogatási rendszerén keresztül.

- 2012 óta, amióta az m59 első csarnokát közösen átadhattuk, az Alba Ipari Zónában összességében mintegy kétszázezer négyzetméternyi új épület valósult meg – mondta Égi Tamás alpolgármester az új csarnoképületek avatásakor. - Nemcsak a város támogatja a kis- és közép vállalatokat, de az országban a következő hét évben 4200 milliárd forintot csak a kkv-k fejlesztésére fordítanak. A 2014 és 2020 közötti EU-s forrásoknak pedig mintegy 60 százalékát gazdaságfejlesztésre lehet majd felhasználni, ami által a magyar kkv-k körülbelül négyszer-ötször akkora lehetőséghez jutnak a következő hét évben, mint ami elérhető volt számukra az előző pénzügyi ciklusban. A következő fejlesztési időszakban nagyon szorosan együtt kell működniük a gazdaság szereplőivel. A fehérvári gazdaság töretlen fejlődésének egyetlen korlátja van, amit minden nap lehet látni, és az a munkaerőhiány. Székesfehérvárra naponta mintegy harmincezer ember

jár dolgozni és a legtöbb vállalatnál 140 km-es körzetből látják el munkaerővel a termelést.

Égi Tamás elismerően beszélt a SAPA Profiles és az Óbudai Egyetem stratégiai megállapodásáról, a középfokú oktatással kapcsolatban pedig arra hívta fel a jelenlévők figyelmét, hogy a duális képzést nagyon komolyan kell venni. Hangsúlyozta, hogy a város iparának fejlődéséhez elengedhetetlenül szükséges 4-5 ezer szakember letelepedése Fehérváron. Mint mondta a város egy ösztöndíjprogramot is indít 14 éves kortól az itt tanuló gyerekeknek, amivel könnyebben találnak majd megfelelő munkát, megélhetést és biztos egzisztenciát Székesfehérváron.

Major Péter, a metaloBox Kft. ügyvezető igazgatója elmondta, hogy összesen négy

épületet adnak át rendeltetésének, melyek közül hármat pályázati forrás segítségével, egyet pedig önerőből építettek fel. A második ütem megvalósításának összköltsége 1,2 milliárd forint volt. A beruházással kilenc új munkahelyet teremtenek és 53 jelenlegi munkahely megtartását segítik, továbbá a betelepülő vállalkozások pedig mintegy 69 embert foglalkoztatnak majd. A teljes üzleti park beépített összterülete az átadott csarnokokkal együtt már 18 500 négyzetméter, melyekbe összesen 2,5 milliárd forintot investáltak.

A nemzeti színű szalag átvágásával **Tóth Ferenc** az Alba Ipari Zóna ügyvezetője, **Major Péter** tulajdonos és **Égi Tamás** alpolgármester hivatalosan is átadták rendeltetésének az m59 új csarnokait.

TO

KINCSEKERESŐ

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ KULTURÁLIS ÉS SPORTÉLETÉBŐL

„A templom nemcsak egy spirituális hely, ha valaki rátekint egy templomra a falu közepén, láthatja, hogy az ott élők mennyire becsülik meg a történelmi múltat, értékeiket.”

ÍRÓ SÁNDOR

A 75 éves a Széchenyi

Jubileumi évet köszönhet idén a Székesfehérvári Széchenyi István Műszaki Szakközépiskola. Létrehozása óta több arculat- és névváltozáson ment keresztül az intézmény, de fő profilja, a gépészeti oktatás máig megmaradt. A Magyar Királyi Gróf Széchenyi István Műszaki Középiskolát az 1939-40-es tanévben indították el. A szovjetek kórházzá alakították az iskolát, s 1950-ig kell várni, hogy újra az oktatás színtere lehessen 18. számú Gépipari Szakközépiskola néven, ahol az sem volt ritka, hogy a tanulók maguk gyártotta gépek és szerszámok segítségével sajátították el a szakmai fogásokat. A gépészet, híradástechnika irány mellett később – a kor kihívásait követve – a számítástechnika is megjelent. Jelenleg közel 1000 tanuló, 100 pedagógus és technikai dolgozó végzi itt munkáját. A jubileumi emlékévhöz csatlakoztak az első évfolyamosok is, akik élő 75-ös számot alkottak, ezzel jelképezve jelenlétüket és tiszteletüket az ódon falak között.

FOTÓ: SCHLAUSZKY SZILÁRD
DR. GÖDE ANDREA

Székesfehérvár

Brájer Éva alpolgármester jó döntésnek értékelte, hogy a fesztivál időpontját megváltoztatva, kicsit kitolták a rendezvény szezont. Többen érkeznek a nyári látványosságokra, megnőtt a vendégéjszakák száma, a turisták révén a város szórakozóhelyeinek bevétele szintén emelkedett. A fehérváriaknak egész nyáron ingyenes kulturális programok sorozatát biztosította a város, s ebben előkelő helyet foglalt el a közkedvelt nemzetközi néptánc. Generációk nőttek fel a táncegyületben, nincs olyan család, aki ne lenne valahogy érintett, hajdani táncosként hozzám is közel álló ez a színes forgatag.

Cikkünk a 42. oldalon

Bakonyszombathely

- Ez a fejlesztés – mondta **Pintér Lajos** - egy nagyobb léptékű elképzelés részlete. A 12 hektáros Eszterházy Parknak vissza szeretnénk adni teljesen az angolpark jellegét, már folyik az artézi kút felújítása. Beljebb van egy műszakilag leromlott pihenőhely és játszótér, azt is fel kívánjuk újítani, valamint a kastélyparkban van egy tó, amely már bemocsarasodott. Ki kellene tisztítani, a befolyó pataknál pedig egy hidat szeretnénk építeni, hogy a tó körbesétálható legyen. A teljesen felújított Angolpark díszé, ékköve lehet majd a bakonyaljai tájegységnek.

Cikkünk az 45. oldalon

Színháztörténeti pillanatok a tatabányai Jászai Mari Színházban

Saját társulattal indulhat az új évad

Város- és színháztörténeti pillanatok tanúi lehetünk, valóra vált egy huszonöt éves álom: Tatabányának önálló színházi társulata lett. A megtiszteltetés, az új Jászai Mari Színház tagjainak bemutatása a jelenlegi színigazgatónak, Crespo Rodrigonak jutott. A színész-igazgatóval a ma sikereihez vezető hosszú útról, valamint az új évad bemutatóiról beszélgettünk.

- Mikor fogant meg az önálló társulat gondolata, és miért épp most sikerült az megvalósítani?

- Az első, és legfontosabb lépés dr. Éless Béla nevéhez fűződik, aki létrehozta 25 évvel ezelőtt Tatabánya első hivatalos, államilag támogatott színházát. Az önálló társulat létrehozásának gondolata már ekkor megfogant, de ennek feltételei korántsem voltak adottak. A fejlődés elengedhetetlen kelléke volt magának az épületnek a felújítása, átalakítása. Az építkezés első szakasza 2008-ban, **Zubornyák Zoltán** vezetésének idején indult, és gyakorlatilag most zárult. A rekonstrukciónak köszönhetően a Jászai Mari Színház, Népház ma már egy gyönyörűen megújult, patinás, ám mégis modern épületben működhet, ahol minden technikai feltétel adott egy színház működéséhez.

- A 2011 óta elvégzett munka eredményeként mára érzékelhetően megnőtt mind az előadásaink száma, mind pedig a látogatóké. A tatabányaiak magukénak érzik a színházukat.

Meggyőződésem, hogy a huszonöt éves múlt és az eddig elvégzett szakmai munka együtt hozta meg azt a bizalmat, melynek eredményeként létrejöhetett a tízfős – immáron alkalmazotti státusztan lévő – társulat. Kiváló művészeket sikerült megnyernünk, közülük többen 2011-től, vagy még régebb óta dolgoznak itt, de vannak olyan kollégák is, akik maguk kerestek meg bennünket, hogy szeretnének ebben a társulatban dolgozni.

- A Jászai Mari Színház, Népház eddigi történetében talán a legizgalmasabb évadra készülhetünk: új társulat, új darabok. Mi volt a koncepció?

- Igazi kihívás előtt állunk, hiszen most már arra is nagy figyelmet kell fordítanunk, hogy olyan darabot találjunk, amelyek erre a társulatra szabhatók, illetve amelyekben igazán megmutathatják magukat a színészeink. Úgy vélem a repertoárunk bőven ad erre lehetőséget. Kilenc gyerekelőadásunk lesz – ez még országos viszonylatban is figyelemre méltó

teljesítmény -, és hat felnőtt darabot viszünk színpadra. Ezek közül öt nagyszínpadi előadás lesz, egyet pedig stúdió színpadra terveztünk.

- Vegyük sorra a felnőtt darabokat! Mi került a repertoárba?

- A stúdió színpadon mutattuk be szeptember végén A tribádok éjszakája című drámát. **Per Orlov Enquist** elődjét, honfitársát, a leg híresebb és talán legellentmondásosabb svéd író, **August Strindberget** választotta darabja hősné. Strindberg és a felesége válófélben vannak, és épp egy új színdarabot próbálnak, azaz próbálnak próbálni, de házasságuk drámája az erősebb. A főszereplő feleség oldalán megjelenik a harmadik szereplő is: a barátnő. Ez egy ritkán játszott kamaradarab, de mindenképpen különleges előadás.

- A nagyszínpadon az évad első előadása a Padlás volt. Évek óta az egyik legsikeresebb magyar darab, sokan láthatták már. Nálunk azonban nem az ősvetítés került bemuta-

tásra, egy teljesen más zenei élményt nyújtottunk: a Miskolci Színház zenekara ugyanis teljesen újrarahangszerelte a darabot, és a jól ismert dallamok ennek köszönhetően egy teljesen új feldolgozásban szólaltak meg. További érdekesség, hogy a Padlást gyerekdarabként is játsszuk, illetve, hogy úgynevezett akadálymentes előadások is lesznek. Ezzel a siketeknek, a nagyothallóknak és a gyengén látóknak nyújtunk egy különleges élményt. Ilyen alkalommal egyrészt jeltolmáccsal dolgozunk, illetve fülhallgatón keresztül narrációval, másrészt a zenei élményt is fokozni tudjuk: egy luftballon segítségével, ami rezgés formájában képes átadni a zenét. További segítséget jelent az állítható nézőtér, illetve az, hogy ez alatt egy úgynevezett hangszekrény található, így a színházlátogatók a talpukon keresztül is érezhetik a zenei rezgéseket.

- 450 éve született **William Shakespeare**, előtte tisztelgünk – a Shakespeare-év jegyében – a Vízkereszt, vagy amit akartok című darabjával. Hargitai Iván rendezésében egy izgalmas, „zsiros” vígjátékot láthatunk, ahol semmi sem olyan egyszerű, mint aminek elsőre látszik. Már-már bórleszkbe hajló komédia. Érdekes, hálás, szórakoztató darab.

- **Feydeau** „Hülyéje” egy igazi, jó értelemben vett bohózat, mely a hitvesi hűségéről szól. **Hamvai Kornél** bravúros fordítása segítségével, a Tatabányán dolgozó színészek színe-javával és **Göttinger Pál** rendezővel felszerelkezve zuhanunk bele orral előre ebbe az elképesztő felfordulásba – és próbálunk meg kikeményezni belőle.

- **Csehov** színjátékát, a Sirályt, a Jászai Mari Színház színpadán az fogja különlegessé tenni, hogy rendezője, **Rába Roland** Tatabánya szülöttje, és az ő felfogásában, saját helyi élményeit is beleszöve láthatjuk a darabot.

- Az év végén mutatjuk be **Hadar Galron** Mikve című színművét. A mikve rituális fürdő, ahol az ortodox zsidó nők megmerítkeznek, és ezáltal megtisztulva térnek vissza otthonukba. Bepillantást nyerhetünk tehát egy ilyen fürdő életébe, abba, hogy a hölgyek vajon mit tudnak kezdeni ezzel a lehetőséggel.

- **25 éves a Jászai Mari Színház. Hogyan készülnek a jeles évfordulóra?**

- Nagyon sokféle módon megünnepeljük a negyedszázados fennállásunkat: díszelőadás, kiadvány, riportsorozat a társulat tagjairól. Nyílt napok – felolvasó színház, nagy szabadtéri dzsembori, de erről most még nem szeretnék többet elárulni. Ne rontsuk el a születésnap megkezdését!

CSEH TERÉZ

25 éves a Jászai Mari Színház, Népház

A színházi életet Tatabányán a vendéglőadások mellett az 1964-ben alakult Bányász Színpad alapozta meg. Az amatőr társulatot alapításától kezdve egészen 1973-ig a hivatásos sportolóként a városba került **Éless Béla** vezette. Már 1973-ban felvetődött egy állandó saját társulat gondolata, erre azonban az épület második rekonstrukciójáig várni kellett.

A **László Tibor** vezetésével megalakult Orpheusz Színház már a felújított épületben kezdett játszani. Saját előadásaik mellett rendszeresen hívtak vendéglőadásokat is. 2004-től a Bányász Színpad jogutódjaként megalakult amatőr együttes, az Orpheusz Társulat működik az épületben.

1989. október 1-jén költözött az épületbe az **Éless Béla** vezette Komárom Megyei Játékszín, amely Népház-Játékszín néven Tatabánya első államilag támogatott, hivatásos színháza lett.

A színház 1994-ben vette fel a közeli Ászáron született tragika, **Jászai Mari** nevét. Szobra – **Szabó György** alkotása – a színésznő születésének 150. évfordulóján kapott helyet az előcsarnokban, mely alkalommal a teljesen megújult épület megnyitását, a hivatásos színház megalakulásának huszadik, a névadásnak pedig a tizenötödik évfordulóját is ünnepelhette a város.

A színház harmadik újjáépítése 2007 márciusától 2009 tavaszáig tartott. A látványosan megszépült, kibővült épületben az építészeti és gépészeti újdonságok lényegesen nagyobb választási lehetőséget kínálnak. Zsinórpadlás, színpadi süllyedő, külön bejáratú stúdiószínpad, mobil, a színpaddal egy szintbe hozható nézőtér és süllyeszthető zenekari árok állnak a rendelkezésre. A színpad lényegesen közelebb került a közönséghez, és a műhelyek az épületen belül kaptak helyet. A

színházterem nézőtere – amelyben az építések az álmennyezetet elhagyva helyreállították a dongaboltívet – 415 fős, a zenekari árok használat esetén 356 fős nézőteret lehet kialakítani.

A színház 2009. szeptember 25-én tartotta ünnepélyes színháznívtó díszelőadását: Bertolt Brecht darabját Kaukázusi krétakör - Tatabánya címmel Novák Eszter állította színpadra.

A Jászai Mari Színház igazgatói

Crespo Rodrigo

(2011. január 1. –)

Harsányi Sulyom László

(2001. január 1. – 2010. december 31.)

Zubornyák Zoltán

(1996. február 1. – 2000. december 31.)

Dr. Éless Béla

(1989. október 1. – 1995. december 31.)

A Jászai Mari Színház vezetői között nem volt egy sem, aki ne tűzte volna ki célul a saját társulat létrehozását. A megítéltetés az intézmény jelenlegi vezetőjének, Crespo Rodrigonak jutott: a 25 éves hivatásos színházi működés méltó megkoronázásaként Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzatának anyagi támogatásával a Jászai Mari Színház, Népház jubileumi évadát a következő társulati tagokkal kezdheti meg:

Bakonyi Csilla	Major Melinda
Danis Lidia	Maróti Attila
Dévai Balázs	Megyeri Zoltán
Egri Márta	Schruff Milán
Honti György	Szabó Emília
Kardos Róbert	Végh Péter

Több mint 135 együttes, 60 ország, 4500 szereplő

Táncforgatag a Királyi Napokon

Az eltelt 19 év mérlege számokban – izgalmas statisztika. A fél világ Fehérváron szerepelt már az Alba Regia Táncegyüttes jóvoltából, ami összhangban áll az alap célkitűzéssel: „A világ népeinek, hagyományos kultúrájának a megismertetése.” Az idei meghívottak Baszkföld, Ciprus, Moldova, Montenegro, Olaszország, Szenegál, Szerbia voltak.

A 19. nemzetközi néptáncfesztivál szabadtéri előadásokkal, zenekari bemutatókkal, utcazenével, nemzetközi estekkel, táncitanítással, gasztronómiai bemutatókkal és gyermek játszóházzal, játéktanítással várta a kíváncsiskodókat. Sajnos az időjárás miatt a szokásos belvárosi nyitó felvonulás elmaradt, amiért az utolsó napon kárpótolták a nézőket.

- Ezt az ünnepet Székesfehérvár lakóival, a fesztiválra látogatókkal és a résztvevőkkel együtt teremtettük meg. Az a csodálatos hangulat, amely fogadta eddig a csoportokat a Fő téren és a Táncházban az előadásaik során, adja az igazi varázsát ennek a fesztiválnak – nyilatkozta beharangozójában Botos József, az Alba Regia Táncegyület elnöke, aki a Város Díszpolgára címet vehette át az ünnepi közgyűlésen épp egyesületi és fesztiválszervező munkásságáért. Majoros Andor fesztiváligazgató valahogy meg tudta oldani, hogy mindenütt jelen legyen. Ha kellett a szervezésben segített, ha felszerelésre volt szükség, abban volt partner, de beállt a Varkocs téri játéktanításhoz is, ami azon ritka percek egyikét hozta, amikor el lehetett a telefonjától szakítani. Elmondása szerint a fesztiválszervezők egymástól is tanulnak, sőt ellesnek ötleteket és megvalósítási módokat is. Ők szintén egy fellépés során kapták először azt a feladatot, hogy egy hazai játékot tanítsanak meg az utca népével. Táncosai felszabadultságát látva már tudta az igazgató úr, hogy ezt az elemet Fehérváron meg kell valósítani. Elárulta azt is, hogy az együttes életében mérföldkövet jelentő „Fölszállott a páva” résztvevők műsorát várja a legnagyobb izgalommal, ez lett az idei kedvence a sok-sok hagyomány és újításaik mellett.

Brájer Éva alpolgármester jó döntésnek értékelte, hogy a fesztivál időpontját megváltoztatva, kicsit kitolták a rendezvény szezont. Többen érkeznek a nyári látványosságokra, megnőtt a vendégéjszakák száma, a turisták révén a város szórakozóhelyeinek bevétele szintén emelkedett. A fehérváriaknak egész nyáron ingyenes kulturális programok sorozatát biztosította a város, s ebben előkelő helyet foglalt el a közkedvelt nemzetközi néptánc. Generációk nőttek fel a táncegyületben, nincs olyan család, aki ne lenne valahogy érintett, hajdani táncosként hozzám is közel áll ez a színes forgatag.

DR. GÖDE ANDREA

A nagykorú fesztivál

18. FEZEN - 18 érv

Továbbra is nagy látogatottságnak örvendett a Fehérvári Zenei Napok. A székesfehérvári MÁV pályára özönlöttek a fiatalok és az örök ifjak. Kit melyik produkció vonzott, abban persze akadtak eltérések, de a hangulat! – mindenki számára egybehangzóan felejthetetlen volt. Útfelújítás, 3 km-es kerülő? Semmilyen nehézség nem állíthatta meg a zenerajongókat augusztus elején, hogy a 18. FEZEN-re odaérjenek!

18 érv a fesztiválozóktól, ami miatt eljöttek:

- Az tetszik, hogy sátorozni is lehet – ha már megvetted a bérletedet: ingyen.
- Mindig van valaki nagyágyú meglepetésvendég. Amikor már azt hiszem, nem lehet überelni a tavalyit, kiderül, hogy a szervezők nem ma kezdték!
- Sokféle stílust meghallgathatsz, s ha valamelyik nem jön be, hát átsétálsz egy másik színpadhoz, és ott bulizol tovább!
- Itt nem kellett kártyás feltöltést csinálnom, aztán meg szánni-bánni, hogy ott maradt egy csomó pénzem. Kipróbálták valamelyik évben, de szerencsére nem folytatták.
- Sziget és társai horror drágák, s bár itt is emelkedtek az árak, azért még megfizethető a belépő, s egy-két sör, bor, pálinka. Vagy fordított a sorrend? Arra már valamiért nem emlékszem...
- Gyűjtöm a fezenes relikviákat, az idei színvilág nekem nagyon bejött!
- A Bregyóban kezdtük, amikor a gyerekek zenélésre adta a fejét. Őt követük aztán az ipari parkba, s most ide a MÁV pályára is elkísértük. Fantasztikus élmény őt színpadon látni!
- Jó, hogy a haverokkal itt találkozhatunk, s hajnalig megy az örület.
- A koncerteken kívül is van egy csomó tuti program.
- Imádom a(z) ...-t (és itt különböző zenei stílus vagy előadó megnevezése

következik).

- ...8 óra szórakozás...
- Ki nem hagynám a dedikálásokat! A barátom meg a dobverőkre hajt.
- Az első sorban tombolsz, mögöttes meg ezek üvöltik ugyanazt, az már valami!
- Mindig saját időtervet állítok össze, hogy ne maradjak le egyik kedven-cemről se.
- Számomra ez egy folyamat. A honlapon állandóan fönt lógok, mindig figyelem a híreket, tudom, ki jön, ki mondta le a fellépést, ismerem a netről a legtöbb engem érdeklő karrierjét, számait, de ha egy új név kerül elé, s rámozdulok, akkor begyűjtök róla minden infót. Egyszer már pólót is nyertem ezzel a „tudással” a Fezen Rádió kérdésére válaszolva.
- Kezdetből itt vagyunk a párommal. Nem hagynánk ki ezt az élményt! Először a gyerekek még a nyakunkban ültek, most már külön jönnek a barátokkal, de itt-ott összefutunk, s ha nem veszik fel a telefont, tudom, melyik koncerten találom meg őket.
- Tuti jó buli!
- A befutottakon kívül van egy tehetségkutató, szóval, mindenkinek nyitva áll az út, hogy megmutassa magát. Egyik bandával jutott ide a szomszéd srác is.

DR. GÖDE ANDREA

ÓRIÁSBÁBOK A BELVÁROSBAN

Székesfehérvár - Képzőművészek, színházi jelmeztervezők, amatőr képzőművészek, alkotótáborosok sürgölődése után elkészültek az Árpád-házi ural-

kodók és családtagjaikat mintázó óriásbábok. Az augusztus 20. tiszteletére rendezett székesfehérvári ünnepi közgyűlést a Szent István téren azzal zárták, hogy a figurák megelevenedtek. Végiggurultak a belvároson, integetéssel, biccentéssel, üdvözölték a sokadalmat.

MIÉNK ITT A TÉR!

Környe - Az új faluközpont átadása és a hozzá kapcsolódó programok mellett, a községben több megszépült, illetve új teret is birtokba vehettek kicsik és nagyok. Az új tér kialakításáról nettó 90 millió forint

értékben gondoskodott a fővállalkozó Extreme Park Kft., s a tóba nyúlva egy látványterasz is készült, ahonnan csodálatos panoráma tárul a sétálók elé. A tóparti sétány mellett közel 50 fát, 1 177 örökzöld és 1 867 lombhullató cserjét ültettek el a kialakítás során, a zöldfelület meghaladja az 1 600 négyzetmétert, a díszburkolat pedig majdnem 2 500 négyzetméter.

X. LECSÓFÓZÓ VIGASSÁG

Székesfehérvár - Immár egy évtizedes hagyománya van a városban a nemes versengésnek. Idén - a Várkörút felújítása miatt - új helyszínt kellett biztosítani a szervezőknek. Így a sokadalom a Fő utca, Zichy liget, Móri út, Zámolyi út háromszöge (felsővárosiasan Gatyaszár utca!) a Szent Sebestyén templom vonaláig fogalt helyet. Több mint 600 csapat jelentkezett, ami a zsűri íze-

Hazatalált a páratlan műkincsegyüttes

A Seuso-kincs Székesfehérváron

A Seuso-kincsek hazatértek! Történelmi jelentőségű tárlat nyílt a Szent István Király Múzeumban. Az 1970-es évek közepén Székesfehérvár térségében került elő a kalandos sorsú kincselet, melynek hat darabja 2015. január 15-ig látható Székesfehérváron. A megnyitón köszöntőt mondott dr. Cser-Palkovics András polgármester és dr. Csorba László, a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója. A kiállítást Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter nyitotta meg.

A Seuso-kincs néven ismert páratlan értékű lelet egy ókori római eredetű ötvösremek-együttes. Tizennégy, étkezéshez és tisztálkodáshoz használt ezüst edényből áll, továbbá az ezeket rejtő rézüstből, a szakemberek szerint azonban összességében ennél sokkal több tárgyról lehet szó. Az 1980-as évek óta izgatja a közvéleményt, a politikát és a tudósokat a Seusokincs eredete. Valószínűleg egy fiatalember, **Sümegh József** találta meg a kincset Polgárdi környékén, majd megpróbálta illegális csatornákon keresztül értékesíteni, ami végül a vesztét okozta. Sok-sok tárgyalás, hosszú küzdelem után került Magyarországra márciusban a kincs hét darabja. Mától pedig a kincsek hazatértek, és hat darab a Szent István Király Múzeum dísztermében látható 2015. január 15-ig.

- A Seuso-kincs itthon van Székesfehérváron, hazajött Fejér megyébe - kezdte köszöntőjét **dr. Cser-Palkovics András** polgármester, aki minden közreműködőnek megköszöntötte, hogy ez a történelmi jelentőségű kiállítás Székesfehérváron megnyílhatott. - Szimbolikus események történnek ebben a városban 2013 óta. A Szent István Emlékéoben Székesfehérvár újra felvállalta történelmét, és elindult az úton. Különösen fontos eseménynek tartom 2013 augusztusában a Székesfehérvárra kihelyezett kormányülést, ahol nemcsak a város tekintetében stratégiaiul fontos fejlesztésekről döntöttünk, hanem arról is, hogy a kormány támogatásával elindíthattuk az Árpád-ház programot. Ez arról szól, hogy nemzeti

ügy az, ami Székesfehérvár történelméhez kapcsolódik.

- Ha a magyar történelmet egy szóttalhoz hasonlítjuk, benne millió, színes szállal fut Fehérvár története. Az államalapítás bölcsője, királyaink koronázó- és nyughelye és az egyéni, személyes történetek át- és átszövnek e képzeletbeli anyagot - mondta **dr. Csorba László**, a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója. - Olyan országban élünk, amely Pannónia révén az emberi létezés hihetetlen civilizációs szintjét jelentő Római Birodalomhoz kötődött. A magyar ember nemzeti érzésében ez a lenyűgöző ókori örökség és köztük ezek a műtárgyak benne vannak.

- Hosszú küzdelem után - mondta megnyitó beszédében **Lázár János**, miniszterelnökséget

vezető miniszter, - a rendszerváltást követően 25 évvel, és a műtárgyak műkincspiacon való előfordulást követően így volt illő és méltó az országhoz, a nemzethez és a kormányhoz ezek a műtárgyak először - kivételesen - Székesfehérváron láthatóak, és kerültek közel ahhoz a helyhez, ahonnan származnak. A kormány döntése szól nyilvánvalóan ennek a fantasztikus, Kr.u. IV. századból származó, nemzetközi mércével mérve is kimagasló jelentőségű műtárgy-együttesnek, és természetesen szól Székesfehérvár városának. A város, amely nemcsak kiváló országgyűlési képviselőket adott és ad ma is a hazának, hanem az elmúlt években egy olyan összefogást, egy olyan polgári építkezést tapasztaltunk és láthatunk, amelyért az ország első sorban Székesfehérvár polgárainak lehet hálás! Székesfehérvár városának van tartása, a hétköznapiakban, az ünnepek alkalmával igenis táplálkozik a Pannon kultúra gyökereiből, eredetéből és hagyományából. Nagyon fontos szimbóluma ennek a mai kiállítás, hiszen figyelmezteti a város mai polgárait, hogy milyen hagyományokat kell követni. Ezt a közösségszervező és építő munkát, amit ma a városban végeznek, tisztelet és támogatás illeti. Olyannyira, hogy a kormány azon tagjai közé tartozom a miniszterelnökkel együtt, akiknek szándéka, fontos terve, hogy Székesfehérvár városában a Magyar Kormány egyik minisztériuma lehessen.

A megnyitót követően a vendégek **Nádorfi Gabriella** régész szakmai vezetésével tekintették meg a Díszteremben kiállított műtárgyakat, amelyeket 2015. január 15-ig láthat a fehérvári és az idelátogató közönség.

FORRÁS: OKKFEHERVAR.HU

Megújult Bakonyalja ékkövének központja

Épül-szépül az Angolpark

Régi adósságát törlesztette Bakonyzombathely önkormányzata, amikor a település központjában lévő csúnya tájsebet begyógyította. A volt Eszterházy-kastély angolparkjának egy része LEADER-pályázat és a BM Start Mintaprogramja segítségével megújult, mintegy húsz millió forintból – tudtuk meg Pintér Lajos polgármestertől.

- A LEADER-pályázaton a Sportegyesülettel konzorciumban nyertünk 15 millió forintot, míg a BM Start Mintaprogramjából 4 millió jött hozzá – tájékoztatott a polgármester. – A régi TŰZÉP-en lévő önkormányzati telephelyet áthelyeztük, ezzel lehetővé vált a 12 hektáros park egy részének rehabilitációja.

Az Eszterházy-kastély a II. világháborúban elpusztult, ám a körülötte elhelyezkedő Angolpark megmaradt olyan állapotban, amely lehetővé tette a felújítást. Tavaly nyáron kezdték a munkálatokat, és 2014 júliusában, a XX. Falunapon Popovics György megyei közgyűlési elnök közreműködésével sikerült felavatni a község új látványosságát.

- A fejlesztésnek – tette hozzá **Pintér Lajos** – három fontos pontja volt. Egyik az Angolpark szerepének, funkciójának visszaadása, második egy piactér megnyitása annak fogadó épületeivel és összes tartozékaival, harmadrészt pedig egy másik tér kialakítása, mely a rehabilitált terület középpontja. Érdekesség, hogy a nyár derekán, a katolikus templommal szemben egy szabályos, 22x22 méteres tér alapjait találtuk meg az előző szinten, 40-50 cm mélységben. Bár nem tudjuk, hogy mikor építették és mi volt a funkciója, úgy döntöttünk, hogy meghagyjuk korabeli formájában. Ha nem is az a klasszikus tér, ami manapság térkövekkel vagy egyéb színes alakzatokkal készül, hanem

ilyen kicsit régies benyomást keltő, azért jól harmonizál a katolikus templommal és a környezettel. A képviselőtestület az Eszterházy nevet adta a térnek, az elődök tiszteletére.

Ezen kívül építettek sétányokat, telepítettek kandelábereket, felújították a járdát a katolikus templom környékén. A terecske közepére egy puritán, egyszerű, de mégis látványos szökőkút került.

- Ez a fejlesztés – zárta gondolatait **Pintér Lajos** – egy nagyobb léptékű elképzelés részlete. A 12 hektáros Eszterházy Parknak vissza szeretnénk adni teljesen az angolpark jelleget, már folyik az artézi kút felújítása. Beljebb van egy műszakilag leromlott pihenőhely és játszótér, azt is fel kívánjuk újítani, valamint a kastélyparkban van egy tó, mely már bemocsarasodott. Ki kellene tisztítani, a befolyó pataknál pedig egy hidat szeretnénk építeni, hogy a tó körbesétálható legyen. A teljesen felújított Angolpark díszé, ékkövé lehet majd a bakonyaljai tájegyiségnek. Az elképzelés még legalább 100 millió forrást kívánna, így hát csak a későbbi pályázatokban bízhatunk. Nem ez lesz a legfontosabb feladatunk az elkövetkezendő időszakban, de egy olyan terv, amely kis ütemekben, lépésről-lépésre kivitelezhető.

VK

lőbimbóit is próbára tette szeptember 19-én. Estig tartott a remek hangulatú nyénc nap, ahol a hagyományos, kolbászos, argentin hús-

gombóc, sajtos, tojásos és egyéb egyéni kreációk egyaránt asztalra kerültek. Sipi (az ötletadó **Sipos József**) az égből biztosan ránk mosolygott.

MÚZEUMOK ŐSZI FESZTIVÁLJA

Komárom - Október 4-én a Múzeumok Őszi Fesztiválja keretében városnéző sétát szervezett a Klapka György Múzeum Komárom kiépülése az első világháború után címmel. A túra első állomása a múzeum

épülete volt, mely maga is kiemelt emléke a Vám- és pénzügyőrségnek, hiszen 1927-28-ban pénzügyőri lakotanyának és adóhivatalnak épült. A túra állomásai továbbá a Jézus Szíve Katolikus Nagytemplom, a zsinagóga, a Szent Imre Római Katolikus Iskola, a rendőrség, a bíróság, a református templom, az evangélikus imaház, a Petőfi Sándor Általános Iskola, és a Szabadság tér voltak. Az előadásokat **Számadó Emese** múzeumigazgató mellett, **Rabi Lenke** helyismereti könyvtáros, **Pokornyai Gábor** tárlatvezető, és **Turi Zsolt** helytörténész tartották.

11 MÉTERES JENGA-TORONY ÉPÜL

Piliscsaba - A piliscsabaiak és a természetjárók számára számúra örömhír, hogy a Pilisi Parkerdő Zrt. új kilátó építését kezdi meg a Piliscsabától északra fekvő Nagy-Kopaszon. Az építménnyel már a második hasonló elnevezésű pilisi helyszínen gyönyörködhetünk a látványban, hiszen a Nagykovácsitól délre található Nagy-Kopaszon már évek óta kedvelt túracélpont a Csergezőn Pál-kilátó.

Rácalmási Tökfesztivál - kulturális és gasztronómiai seregszemle

Tök és tök mindenütt!

Alig akad hazai sztár, aki ne fordult volna már meg a Rácalmási Tökfesztivál színpadán az elmúlt tizenegy esztendőben. Köztük olyan is akadt, aki alaposan meglepődött a Jankovich-kúra nyújtotta exkluzív környezeten és a többezres tömegen. Idén a fő attrakció az egykori világsztár együttes, a Boney M volt, de számos magyar kedvenc is szórakoztatta a három nap alatt a fesztiválozókat. A főszervező Rácalmási Városvédő és Szépítő Egyesület elnöke, Bodnár Sándor számolt be a szeptember végi hétvége programjairól, újdonságairól.

- A Rácalmási Tökfesztiválon már megszokhattuk, hogy minden korosztály megtalálja a maga programjait. Kezdjük talán a kicsikkel!

- Mindig nagy gondot fordítunk a gyerekprogramokra, mert hiszünk, hogy közülük kerülnek majd ki a jövő felnőtt látogatói. Azok, akik gyerekként jól érezték itt magukat, reményeink szerint a saját gyerekeiket is elhozzák majd a Tökfesztiválra. A délelőtti a kézműves gyerekfoglalkoztatásról szól, délutánonként pedig játszóház és vidámpark várja a kicsiket. 1500-1600 óvodás, iskolás fordult meg idén is a kézműves foglalkozásainkon, ahol szakavatott népművészek irányításával ismerhették meg az ősi szakmák rejtelseit. Most a tökfaragáson volt a fő hangsúly, körülbelül 1800-ból született kisebb-nagyobb alkotás. Itt minden a tökről szól, amit az is jól mutat, hogy összességében 8000-et használtunk fel a három nap alatt.

- A felnőtteket mivel csábították a színpad elé?

- Minden korosztályra gondoltunk. Az idősebbeket délidőben operett és musical dallamokkal, illetve Nótár Mary dalaival vártuk, a kora délután pedig a néptánc, a folklór jegyében telt, az esti órák az élőzenekarok fellépésének ideje volt, az idő múlásával a könnyedebb műfajoktól haladtunk a rock irányába. Főleg a fiatalok élvezték a Fenegyerekek dallamos rockzenéje, a Gesarol – az ő P-Mobil, az Ossian, a Balkán Fanatic és az R-Go koncertjeit. A rendezvény-sorozat egyik fénypontja volt a tűzzsonglór show, és feledhetetlen élményt nyújtott időseknek és fiataloknak egyaránt a külföldi sztár-vendég, a BoneyM, akiknek két tagja az egykori világhírű együttesben is szerepelt. Nem mindennapi fellépők egy kisváros színpadán.

- Kulturális és gasztrofesztivál – mi mindent kínáltak ennek jegyében?

- Az Ízek Utcája idén még több tökös étellel várta a látogatókat. Kígyózó sorok álltak az ingyenesen kóstolható bio tökitalunkért, melyből 300 litert készítettünk, hogy népszerűsítsük ezt a remek növényt. A főtámogatónk, a HankookTire Magyarország Kft. jóvoltából

minden évben koreai ételbemutatóra is sor kerül. Idén három órán át ízlelhetők a különleges falatokat vendégeink. Érdekes, hogy az általunk is jól ismert és használt alapanyagokból mennyire más ízvilágot képesek alkotni a távol kelet fűszereivel.

- A kulturális programokra most is nagy hangsúlyt fektettünk. Az idei kiállítások egyikén amatőr művészek – Kalmár Benedek, Kovács Imréné Ibolya és Fejes Sándor - tökből készített alkotásait tekinthették meg: töklámpásokat, tökórákat és számos csodás felhasználási lehetőségét a dísztököknek. Megcsodálhattuk a Veszprém Aranyhíd Kortárs Festmény Galéria, valamint Környei Zsupon Orsolya festményeit, megismerhettük Bubutímár Éva agyagmunkáit, Bosnyák László fotóit, Szepesi János fafaragó műveit és a Cikk-Cakk Foltvarró Kör munkáit is. Somogyiné Makovics Évának köszönhetően pedig megismerkedhettünk a - Magyarországon még alig ismert - holland paverpol technikával, illetve az így készült dísztárgyakkal.

- Mindig lényűgöz a közösségük, az, hogy ezt a nagyszabású fesztivált a város lakói szervezik a Rácalmási Városvédő és Szépítő Egyesület keretében, és akik itt dolgoznak, egytől egyig önkéntesek. Mennyi idő és hány ember munkája kell ahhoz, hogy minden összeálljon?

- Önkéntesek hada, közel 200 fő vesz részt a fesztivál lebonyolításában, a díjazásuk pedig az ingyenes belépő, ebéd és vacsora. Persze ezt is komoly kihívás évről évre előteremteni. Hónapokkal előbb – már januárban – elkezdjük a szervezést, fogadjuk a vásárosok jelentkezését. Május környékén aztán döntünk, hogy kiket melyik fesztiválunkra várunk: van, akit az Almavirág Fesztiválra, van, akit a Tökfesztiválra hívunk meg, és sokan vannak, akiket egyikre sem. Időnként nehéz megértetnünk, hogy ez nem egy klasszikus kirakodóvásár, hanem egy kulturális és gasztronómiai fesztivál, ahol az átlaghoz képest jóval magasabbra tettük a mércét. Színvonalas rendezvényt szeretnénk, nívós fellépőkkel, és minőségi termékeket kínáló árusokkal, ugyanakkor arra is ügyelünk, hogy

mindez az átlagpolgár számára is megfizethető maradjon. A tökfesztivál nem csak a tehetősebbeknek szól, ez a három nap mindenkié!

- Az is különleges, hogy az önkénteseinknek a fele középiskolás diák, akik a kötelező önkéntes munkájukat a tökfesztivál keretében is teljesíthetik. Erre vonatkozóan, mivel Rácalmáson nincs, több dunaiújvárosi középiskolával is szerződést kötöttünk. Népszerű ez a lehetőség a diákok körében, mert mindössze napi 3 órát kell dolgozniuk, és természetesen az ingyen belépő egész napra biztosított a számukra.

- A lakókat is igyekszünk minél jobban bevonni: akik legalább kétféle tökdekorációval díszítik a házukat, utcájukat, azok két fő részére háromnapos ingyenes belépőt kaphatnak. Idén rekord számú kompozíció készült, melyek közül a szakértő zsűri választja ki a három leg szebbet, akik emléklapot vehetnek át.

- A sikerhez elengedhetetlenek a támogatók. Kiket tudhatnak maguk mellett?

- A legnagyobb szponzorunk a HankookTire Magyarország Kft. Úgy tudjuk viszonzni a partnerségünket, hogy a dolgozóik a gyári belépőjükkel ingyen jöhetnek a fesztiválra. Sok más támogatónk is komoly segítséget nyújt: ISD Dunaferő Zrt., Hamburger Hungária Kft., Pálhalmi Agrospeciál Kft., Grabarics Építőipari Kft. Az anyagiakon túl is sokan, sokféle módon támogatnak bennünket, van, aki zöldséggel, van, aki például ásványvízzel. A legfőbb támogatónk Rácalmási Város Önkormányzata, amelynek valamennyi tagja a Városvédők közül kerül ki, amióta csak létezik a szervezetünk. Márpedig éppen most vagyunk 20 évesek. 1994-ben, a megalakulásunkkor a fő mozgatóerő az volt, hogy egy olyan képviselő-testület állt a város élén, amelyik széthúzott, emiatt semmiben sem tudott közös nevezőre jutni, előre lépni. A politikai acsarkodások miatt egy helyben topogtak, és emiatt a város nem fejlődött. A választásoknál arra törekedtünk, hogy próbáljuk meg kizárni a napi politikát, mert meggyőződésünk, hogy a pártfegyelem helyi szinten ártalmas lehet. Emellé a gondolat mellé szívesen odaálltak a rácalmásiak, megér-

tették, hogy ha egy irányba toljuk a város szekerét, akkor hamarabb célt érthetünk. A polgármesterünk – aki szintén a sorainkból került ki – 25 éve áll a település élén. Remélhetőleg az idei választáson is a Városvédők által javasolt képviselőkre szavaznak az itt élők, mert a gyakorlat megmutatta, ez egyfajta garancia az összefogásra.

- Hogyan ünnepelte a Rácalmási Városvédő és Szépítő Egyesület a 20. évfordulóját?

- Egy péntek kora délutánra invitáltuk a tagjainkat ünnepi közgyűlésünkre. Minket is meglepett, hogy milyen szép számmal fogadták el meghívásunkat a tagjaink, kétharmaduk megjelent a jeles eseményen. Méltó módon sikerült megemlékeznünk az elmúlt két évtized történeiről: volt ünnepi műsor, és az elismerő oklevelek, tárgyjutalmak átadása sem maradt el.

- A két nagyszabású fesztivál már önmagában sem kis munka egy civilszervezet számára, de már a nevük is arra utal, hogy a város szépítésében is szerepet vállalnak. Mi mindenre futja még az erejükből?

- Sok rendezvényünk van a fesztiválokon kívül is. A virágos Rácalmásért nagyon sok városvédőt megmozgatunk, százekben mérhető az a társadalmi munka, amit a tagjainkkal elvégzünk. Míg más városokban a zöldterületek karbantartását közmunkások, vagy erre szakosodott városgondnokság végzi, addig Rácalmáson ezt a feladatot mi látjuk el. Időseket és fiatalokat is igyekszünk bevonni. A legnehezebben a fiatal szülőkkel tudunk szót érteni, olyan fokon leterheltek, hogy rájuk csak ritkán számíthatunk, pedig a példamutatásnak nagy szerepe van a civilszervezetek életében. De sokakra számíthatunk így is. Az általános iskolával példaértékű az együttműködésünk. Az

örökbefogadott ágyásokon feltűntetjük, ki a gondozója. Ez a szorgalmasabbaknak dicsőséget hoz, a kevésbé igyekvőket pedig - reményeink szerint - inspirálja a jobb munkára. Szeretnénk, ha előbb-utóbb mindez hagyománnyá válna.

- Az egyik legnagyobb projektünk a rácalmási vasútállomás megújítása, és egyfajta vasúttörténeti parkká fejlesztése. Ennek érdekében eredményesen lobbbyztunk, és a MÁV, a helyi vállalkozók összefogásával elértük, hogy az állomás megújulhat. Terveink szerint az egyik legszebb állomás lesz a magyar vasútvonalon. A továbbiakban szeretnénk a MÁV-tól átvenni egy leselejtezett étkezőkocsit is, és ebben a gyerekek részére bemutató jelleggel tartanánk előadásokat, ami a tömegközlekedés felé orientálja őket. A konyha talán még azt is lehetővé teszi majd, hogy vendégül láthassuk az ide érkezőket. A későbbiekben egy leselejtezett mozdonyt és más kisebb vasúti berendezést is szeretnénk idetelepíteni.

- A Rácalmási Nagyszigeten is van bőven tennivalónk. A természetvédelmi terület tanösvényeit az árhullámok elöntik, ezek ellen védekezni kell valamilyen módon.

- Megkezdjük a Milleniumi-tó rehabilitációját is. Az egykori szemetesgödrt a kezdeményezésünkre kitisztították, igazi tavunk lett, ám tizenöt év alatt a víz eliszaposodott, a nád elszaporodott, ismét rendbe kell tennünk. Ha elkészül, ideális hely lesz a sétákhoz, futáshoz, szórakozáshoz.

- A húsz évünk alatt több tízmillió forint értékű munkát végeztünk már el, mi városvédők a zöldterületek rendbetételével, a megszámlálhatatlanul sok társadalmi munkaórával. Az a fontos azonban, hogy mindezt magunkért tettük, a magunk örömeire, és megelégedésére.

-RÉZ

MEGVÁSÁROLHATJÁK A TULIPÁNOS HÁZAT

Tatabánya - A város megvásárolja az óvárosi volt bányatiszti kaszinót, az úgynevezett Tulipános Há-

zat jelenlegi tulajdonosától – jelentette be **Schmidt Csaba** polgármester és **Bencsik János** országgyűlési képviselő. Az épületvásárlás része annak a jogos lakossági igénynek, amely a város természeti és épített környezeti értékeinek megőrzésére és gyarapítására vonatkozik – hangsúlyozták a tájékoztatón.

HŰSÉG ÉRDEMKERESZT

Sümeg - A magyarságnak tett szolgálataiért, az 1956-os szellemiség megőrzéséért, tiszta emberségeért, segítőkészségéért Hűség 1956-hoz érdemkeresztet adományozott **Rátosi Ferenc**nek, Sümeg város polgármesterének a Magyar Vidék Országos 56-os szervezet elnöksége. **Rátosi Ferenc** az oklevelet és az érdemkeresztet október 3-án vette át Veszprémben. **Pintér Kornél** országos elnök méltatta **Rátosi Ferenc** közel negyedszázados politikai pályafutását. Külön kiemelte, a kitüntetett mindig

hű maradt önmagához, elveihez, cselekedeteit a szeretet és az igaz istenhit vezérli. Segíti a rászorulókat, az OrdoMilitarisTeutonicus magyarországi komturjaként is sokat tesz a betegekért, a szükségét szenvedőkért.

A XXII. Berhidai Napok egyúttal jubileum is

10 éve város Berhida

A háromnapos programarzenál pénteken a már megszokott kiállítás-megnyitóval indult: helyi amatőr alkotók mutatták be munkáikat, majd a Berhidai Kertbarát Kör kiállításával folytatódott a program. Ekkorra már a nap is kisütött, és az ünnepélyes megnyitó műsorszámait - ha nem is felhőtlenül - de mindenképpen zavartalanul élvezhették a város lakói, valamint a környékből idelátogatók.

- Településünk kettős ünnepe ez a hétfője, hiszen a XXII. Berhidai Napok programsorozat mellett a városi cím elnyerésének tizedik évfordulója is idén van. Erre a címre legyünk büszkéek. Nem ingyen kaptuk. Megdolgoztunk érte mindannyian. Úgy érzem, nem illúziókat kergetünk a fejlesztési elképzeléseinkkel, főleg, hogy ezek óvodákra, közparkokra, gazdaságosan működtethető közintézményekre vonatkoznak. Egy élhető, praktikus, az ittenieknek jó közérzetet és nyugodt légkört biztosító kisvárost szeretnénk, és ehhez kívánjuk igénybe venni a pályázati lehetőségeket - nyitotta meg **Pergő Margit** polgármester az idei Berhidai Napokat. Beszédét követően **Kontrát Károly**, a Belügyminisztérium államtitkára, a térség országgyűlési képviselője köszöntötte a megjelenteket. Az ünnepi műsor keretében a városi kitüntetések átadására is sor került. Berhida nívódíját **Csibra Ferencné** és **Madár Lászlóné** nyugdíjas iskolaigazgatók vehették át, **Sihell Ferenc** előadóművész, Berhida szülöttje, ismert és elismert zeneszerző-énekes pedig a város Elismerő Oklevelét kapta.

A napot a Fourtissimo együttes, majd a Karthago élő koncertje zárta. Szombaton a számos kulturális és szórakoztató programot követően, este **Király Viktor** állt színpadra, majd **Marót Viki** és a Nova Kultúrzekekar szórakoztatta a nagydídeműt. Vasárnap **Oláh Gergő**, **Bangó Margit**, **Palya Bea** énekelt, valamint bemutatkoztak a Snétberger Zenei Tehetségközpont növendékei is. Igazi különlegességet nyújtott a Jávor Pál Nemzeti Cigányzenekar és a berhidai gyerekek közös produkciója.

CSEH TERÉZ

A Berhidai Kertbarát Kör kiállítás-megnyitóján

A Berhidai Napokra látogatva egyszer sem hagytam még ki a helyi kertbarát kör kiállításának megnyitóját. Korábban Pazárné Marika, most Kellerné Szász Anikó vezeti a kis, ám annál lelkesebb csapatot, akik évről évre csodát művelnek a pompásabbnál pompásabb zölkségekkel, egyéb terményekkel. Az ember szeme élvezettel jár körbe a kiállított terményeken, az ízlésesen dekorált bokszokon, szigeteken. Sok-sok ötlet, kreativitás és állandó megújulás. Nem lehet betelni velük.

- Mindig próbálunk valami újjal előrukkolni - mondja mosolyogva Anikó. - Tavaly a burgonyafélék népes családját mutattuk be, idén a hagyma került terítékre. Igaz, itt szerényebb a fajtaválaszték, ám így is akad kuriózum bőven. A kedvencemért egész Németországig elmentem, ott már hozzájutottam az olaszok kedvenc hagymájához, a borettához. Ez egy különleges, enyhén csípős, lapos hagyma, az olaszok imádják, és főleg borecetben savanyítják. Mi magyarok különösen büszkéek lehetünk a saját fajtáinkra, de mindig jól jön egy kis kuriózum is.

- A kapcsolatainkat is igyekszünk folyamatosan építeni. A fehérvári kertbarátokkal is megismerkedtünk, és náluk láttuk például, hogy nem közvetlenül a földbe ültetik a növényeiket, hanem 15-20 centiméteres körülölecezt kis ágyásokba, amikbe olyan földet tesznek, ami épp annak a növénynek kedvez. Ezt biztosan mi is kipróbáljuk! Mindig tanulunk valami újat. Ilyen volt a mulcsozás is, bátran ajánlom minden kertbarátnak! Különösen hálás érte a paprika, mert így nem csak begyűjthetjük a vizet, de meg is tudjuk tartani azt a növény gyökerénél, és a kapálást is elfelejthetjük.

- A kiállított növényeink között újdonság volt még - persze sok-sok más között - az örmény uborka, és sokan megkóstolták csíranövényeinket is, amit a pecsenyészíros kenyérre szórunk.

- A tagságunk is gyarapszik időnként néhány fővel. Azok, akik taggá válnak, és egész évben keményen dolgoznak, jogosítványt szereznek arra, hogy megmutassák, mit tudnak, mire képesek. Kiállíthatják a büszkeségeiket, szemet gyönyörködtető növényeiket. Amíg évről évre megtelnek a polcok, én elégedett leszek.

Író Sándor plébános

Beke Gyöngyi polgármester

Ahol mindennap megélik az ökumenét

Megújult Császáron a katolikus templom

Megújult a császári katolikus templom, megkerültek az innen ellopott Dorfmeister oltárképek. A faluban a reformátusok és a katolikusok együtt őrzik az 1919-es vörös-terror áldozatának, Wolmuth Ferenc katolikus papnak emlékét. A mindennapi ökumenéről beszélgettünk Beke Gyöngyi polgármesterrel, és Író Sándor plébánossal.

- 2008-ban kerültem ide – kezdte beszélgetésünket Író Sándor -, megkaptam a vérteskethelyi, a császári és a szákszendi plébániát is. Látni az épületek állagát rögtön azon gondolkodtunk, hogyan, és milyen forrásból lehetne a leromlott állapotú templomokat felújítani. Az MNVH pályázatán sikeresen szerepeltünk – az egyház-közösségeknek sajnos banki hitelekkel kellett felvenni az utófinanszírozottság miatt -, és első ütemben megcseréltük a császári, illetve a vérteskethelyi templom tetőszerkezetét. Ezt követően szintén pályázatból a szákszendi Munkás Szent József Templom tetőszerkezete újult meg, de ezzel még nem végeztünk, hiszen maguk a templomok is elég rossz állapotban voltak. Rájuk fért már a külső felújítás, nemcsak kívül, hanem a vízesedés a belső teret is érintette. Császáron Dorfmeister freskók díszítik a falakat, ami külön veszélyt jelentett. Beadtunk egy újabb pályázatot az MNVH-hoz és sikeresen megnyertük a császári templom teljes külső vonatkozásának a cseréjét, illetve a torony rendbehozatalát. Egy különleges, REVERSION elnevezésű víz- és sótalanító rendszer került bele a falakba, és ezt a rendszert kiépítettük Vérteskethelyen is, így a templomok külső védelme megoldódott: nagyon szárazak a falak, még az ilyen esős időjárás után is, mint amilyen az elmúlt időben volt. A szákszendi Szent Őrőangyalok Plébánia-templomra nyert pályázatnál nem kellett a bankokhoz fordulnunk, kamatmentes hitellel kísértük bennünket az Egyházmegye. Sokan kérdezik, miért van szükség a templomok felújítására, miért nem az emberek

életszívonálának növelésére költik ezeket a pénzeket? Szerintem mindkettőre szükség van ahhoz, hogy az emberek egy kicsi erőt nyerjenek. A templom nemcsak egy spirituális hely, ha valaki rátekint egy templomra a falu közepén, láthatja, hogy az ott élők mennyire becsülik meg a történelmi múltat, értékeit. Isten háza közösségépítő hely is, ahol összejönnek az emberek és gyakorlatilag a születéstől a sírig elkíséri őket.

- A templom – vette át a szót Beke Gyöngyi - a közösségi életnek egy nagyon-nagyon fontos színtere. Faluhelyen talán még jobban, mint városban, hiszen a hívők aránya magasabb. Nálunk két felekezet van, a római katolikus és a református. Császáron nincsenek vallási ellentétek, jómagam annak ellenére, hogy református vagyok, a plébános úrral is jó kapcsolatot ápolok. Sokat dolgozunk együtt például a **Wolmuth Ferenc** Alapítványban is, mely mártír papunk emlékezetét őrzi és ápolja. A jótekonysági bállok szervezése is ökumenikus, még együtt is szoktunk szerepelni, a plébános úr énekel, és én kísérem zongorán. Vannak művészköri ismerősei, például **Vastag Csabával** együtt énekeltek az Ave Mariát, és a császári polgármester kísérte őket zongorán!

- Én nagyon meglepődtem – folytatta a plébános úr - mikor idekerültem, mert olyan nagy szeretettel fogadtak a reformátusok, amilyenre egyáltalán nem számítottam. Itt Császáron nincs olyan, hogy református, katolikus, itt keresztény ember van. Az ökumené nem egy napon történik, mint máshol,

hanem a mindennapokban megélik ezt. Ferenc pápa is kiemelte nemrég egy beszédében, hogy az Isten nem katolikus.

- Visszatérve a templomra – zárta beszélgetésünket Író Sándor -, nagy öröm számukra, hogy a Dorfmeister oltárképeket megtalálták. Valahol titkon éreztem, hogy elő fognak kerülni, mert az elmúlt években nem pótoltuk a helyüket. Most épp a restaurálásuk zajlik, eltüntetik a barbár csonkítások és rongálások nyomait, megtisztítják a képeket, és rendbe hozzák a szétvert kereteket. 2016. december 31-ig kell, hogy a festmények visszakerüljenek eredeti, méltó helyükre. **Wolmuth Ferenc** atyával kapcsolatban - aki a falu példaképe és mártírja felekezet-től függetlenül - el kell mondanom, hogy nagyon szeretnénk, ha a Boldoggáavatási eljárása elindulna, és az ügyben már meg is tettük az első lépéseket. Hála Istennek eddig pozitív a visszaigazolás a püspökség részéről is, mindenki úgy gondolja, hogy érdemes, és kell is ezzel foglalkozni, így lehetne Komárom-Esztergom megyének egy újabb szentje. **Wolmuth Ferenc** nem csupán a kommunista ideológia áldozata, hanem egy összefogás megtestesítője, hiszen mindenki megmozdult az ő életéért. Az emberek sokszor eluralkodik a gyűlölet és az önzés, de amikor őt kivégezték, nem gyűlölettel beszélt, hanem pont az ellenkezőjéről, és erre érdemes odafigyelni: ne engedjünk teret a gyűlöletnek, mert az nem azt öli meg, akit gyűlölünk, hanem önmagunkat!

VEÉR KÁROLY

fotó: Dallos István

Egy teadélután Bánfi József képzőművésszel

„A rajz az én beszélgetőtársam”

2012-ben 398 grafikai alkotását ajándékozta a Tatabányai Múzeumnak, melyből a 2014-es Bányásznapon nyílt kiállítás. Bánfi József tatabányai pedagógus, képzőművész, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének megyei képviselője, a Tatavölgyi Alkotók art magistere mesélt bányászatról, hivatásról, a művészet útjairól a jelenben.

- Hogyan jutottál arra a gondolatra, hogy ilyen nagy egységet ajándékozz a múzeumnak?

- A 2000-es évek elején kaptam egy megkeresést a Bányászat a képzőművészetben Tatabányán című könyv készítőitől. Mindig úgy gondoltam, hogy meg kell menteni azt, amit a bányászatból lehet. Sokan sajnos már nem ismerik az iparággal kapcsolatos foglalkozások, eszközök nevét sem. Csille, vágjár, aknász – a korábban minden nap használt szavak ma sokaknak üresen csengenek. A kiadvány témájának megfelelő alkotásaim keresgélése közben bukkantam rá azokra a mappákra, amelyekben ezek a grafikák rejtőztek. Ekkor még egy régi, fájó emlék is eszembe villant: láttam egyszer, ahogy egy általam nagyra tartott képzőművész munkái halála után a saját kertjében rakott máglya lángjai közt végezték. Ha az ember a gyerekében, akkor az alkotó a művében él tovább – így tehát úgy döntöttem, hogy a múzeumnak adományozom ezt a közel 400 alkotást.

- A grafikák központi témája a bányászat.

- Igen, de se csákány, se lámpa vagy munkagépek nem találhatók meg a rajzokon.

Engem az érdekel, ami az emberekben, az emberekkel történik, ebben az esetben a bányászaton keresztül. Visszatérő motívum az asszony, aki elbúcsúzik a munkába induló férjétől. Ez nem véletlen, hiszen belém égett az emlék, amikor egy nő féltő tekintete az utca végéig kísérte férjét, majd mikor befordult a sarkon, búcsúzásképp egy „Jó szerencsét!”-et is elsuttogott. Ekkor gondoltam bele, hogy ez nem egyszerűen egy köszönés, sokkal inkább remény, és fohász a viszontlátásért. Sok bányással megismerkedtem, hiszen köztük éltem, a gyermekeiket tanítottam. Igazán különleges embereknek láttam őket, akikben hatalmas kollegiális erő dolgozott.

- Ars poeticádban visszaköszön a pedagógusi szereped?

- Mindig is emberekkel akartam foglalkozni. Akármit csinállok, mindig ember jön ki a kezeim közül. Állandó útkeresésem hivatásomra, tehát nem csak művészetemre volt jellemző. Az évek során megtapasztalt „tanítói csodák” miatt érdemes volt tanítani, miközben alkotói tevékenységem közben, ha valamire megkaptam a választ, új utak után néztem. Pedagógusi szerepem műveimben is tetten érhető,

hiszen az alkotásokkal elsősorban közölni szeretnék, átadni valamit – csak olyat rajzolok, amiről beszélni is tudok. A rajz az én beszélgetőtársam, fontosnak tartom, hogy az eredeti gondolathoz a művészen keresztül jussanak el az emberek. Az alkotás gondolati magját kell megismerni, a befogadó pedig azt kezd vele, amit akar – csak akarja.

- Beszéljünk kicsit a jövőről. Mik a terveid, mit lehet tudni a Tatavölgyi Alkotókról?

- A Komárom-Esztergom megyei művészeti élet korábban kiemelkedőnek számított, nagy hagyományokkal rendelkezett. Idővel a város korábbi erős művészeti csoportjából sajnos eltűntek, meghaltak a nagyok. Ekkor egy pár éves szünet állt be a művészeti életben. A tatavölgyiek Kernstock, Vaszary, Kerti, Kótai, Szilávik és Krajcsi-rovits nagyszerű művészetét szeretnék folytatni. Több helyen volt már az országban kiállítása ennek a szabad alkotói csoportnak, amely jelenleg kb. 20 főt számlál. A jövőt illetően pedig szeretnénk hosszú távú együttműködést kialakítani a Tatabányai Múzeummal.

TAIZS GERGŐ

**Soproni
nyári bobbpálya**

Sopron, 84-es út mellett
Tel.: 20/4333-505,
99/334-266

**Nyitva
Márc. - nov.:
naponta**

**Nov. -márc.:
csapadéktmentes
hétvégeken**

**Visegrádi téli-nyári
bobbpálya**

11 főútról
Visegrád-Nagyvillám,
Tel.: 20/9245-961,
26/397-397

**Egész évben nyitva
minden nap!**

www.bobozas.hu

ANDREA
FODRÁSZAT

Tatabánya, Győri út 10. fsz. 1. (OBI-val szemben)

Az ideális partner mi vagyunk!

Időpontegyeztetés:

34/310-554, 30/336-7841

Jótekonysági Koncert
Császári Katolikus templom

**CSILLAG
SZÜLETIK**

**2014.10.10
18:00**

**CSILLAG
SZÜLETETT**

**MÉSZÁROS
JÁNOS ELEK** BELÉPŐJEGY: 1500FT

Jegyek kaphatók: Polgármesteri Hivatal, Sulyokné Ruff Mária, illetve a helyszínen.

dexi dekor

cég-és projekt táblák, 3D homlokzati feliratok, embléma, logó, arculat, reklám tervezése, nyomdai anyagok tervezése és kivitelezése, íves és tekercses digitális nyomtatás, zászló, molinó, poszter, transzpárens, roll-up, pop-up, display eszközök, kiállítás, autódékoráció, utánvilágító táblák, feliratok,

Újdonság. ami utat mutat!

LYONESS[®] TERMÉKPARTNER

*Pénzvisszatérítés vásárlásai után!

**dexi@dexi.hu
06/309 463 321**

A GKF Csoport pályázati szolgáltatásai már Tatabányán is!

- Fejlesztést tervez, de nincs ideje pályázati kiírásokat olvasni?
- Uniós forrásra lenne szüksége, de nincs kapacitása a bonyolult adminisztrációra?
- Elege van a folyamatosan változó szabályokból?

**Cégünk teljes körű szolgáltatást
kínál az uniós pályázatok világában.**

- Közel 1000 kiszolgált ügyfél,
- 1300 sikeres fejlesztési projekt,
- több mint 24 milliárd forint elnyert támogatás.

**Bízza fejlesztéseit professzionális,
a régióban is elérhető partnerre!**

Központ:
1036 Budapest, Nagyszombat u. 1.
Tel.: +36 1 999-6595

Telephely:
2800 Tatabánya, Réti út 158. fsz. 1.
Tel.: +36 34 788 820